

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Εισηγητής : Ν. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Σπουδαστές : ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΠΑΓΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΛΙΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ	1130
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Θέμα : Όπως είναι γνωστό η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων ενδιαφέρει πολλές κατηγορίες ατόμων, ανάλογα με τη θέση που κατέχει και το ρόλο που παίζει καθένα απ'αυτά στην οικονομία. Με την τεχνική της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων, ο ενδιαφερόμενος διερευνά, αιτιολογεί, αξιολογεί και κάνει πρόβλεψη για το μέλλον της επιχείρησης, μειώνοντας έτσι στο ελάχιστο δυνατό τον κίνδυνο που ενυπάρχει στις οικονομικές αποφάσεις του,

Στην εργασία αυτή καλείσθε να αναπτύξετε τα εξής θέματα :

1. Έννοια, σημασία, σκοποί, διακρίσεις της ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων (συνοπτικά) (πιο αναλυτικά).
2. Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών (συνοπτικά)
3. Μέσα της σύγχρονης τεχνικής ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων (κάθετα-οριζόντια ανάλυση, αριθμοδείκτες, αριθμοδείκτες τάσης, κατάσταση μεταβολής της οικονομικής θέσεως).

Η συμβολή του (ΕΓΛΣ) στην ανάπτυξη της τεχνικής της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων στη χώρα μας.

Τέλος να αναλύσετε δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις μιας ΑΕ που καλύπτουν περίοδο 3 ετών.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

- ΠΑΡ. 1.- Έννοια, σημασία της Ανάλυσης ΧρηματοΟικονομικών Καταστάσεων
- ΠΑΡ.2.- Διαδικασία στη Ανάλυση ΧρηματοΟικονομικών Καταστάσεων
- ΠΑΡ.3.- Σκοπός της ΑΝάλυσης ΧρηματοΟικονομικών Καταστάσεων
- ΠΑΡ.4.- Είδη της ΑΝάλυσης ΧρηματοΟικονομικών Καταστάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

- ΠΑΡ.1.- Τι είναι ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα χρήσης. Από ποιά στοιχεία απαρτίζονται
- ΠΑΡ.2.- Ισολογισμός-Αποτ. χρήσης στα πλαίσια του Ελλην. Λογιστ. Σχεδ. πιστοποιητικό ελέγχου ορκωτού λογιστή, προσάρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

- ΠΑΡ. 1.- Βασικές κατηγορίες και Σκοποί Αναλυτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

- ΠΑΡ.1.- Εισαγωγή στις Μεθόδους ΑΝάλυσης
- ΠΑΡ.2.- Οριζόντια Ανάλυση (παράδειγμα-Υποθ.)
- ΠΑΡ.3.- Κάθετη Ανάλυση (παράδ. Υποθ.)
- ΠΑΡ.4.- ΕΦΑΡΜΟΓΗ (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)
- ΠΑΡ.5.- Καταστάσεις Τάσης (παράδ. σε πραγματικά στοιχεία)
- ΠΑΡ.6.- ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

- ΥΠΟΠ.6.1.- Έννοια-Διακρίσεις-Κατηγορίες Αριθμοδεικτών
- ΥΠΟΠ.6.2.- Χρησιμότητα Αριθμοδεικτών στα πλαίσια του Ε.Λ.Σ.
- ΥΠΟΠ.6.3.- Χρηματισμός και Ερμηνεία Αριθμοδεικτών
- ΥΠΟΠ.6.4.- Εισαγωγή στους Δείκτες Ανάλυσης Τρέχουσας Οικονομικής Κατάστασης της Επιχ/σης-Δ.Τ.Ε. κατ.
- ΥΠΟΠ.6.5.- Εισαγωγή στους Δείκτες Ανάλυσης Μακροχρόνιας Οικονομικής Κατάστασης της Επιχ/σης-Δ.Μ.Ο.Κ.
- ΥΠΟΠ.6.6.- Εισαγωγή στους δείκτες Ανάλυσης της Αποδοτικότητας και Δραστηριότητας της Επιχ/σης
- ΥΠΟΠ.6.7.- Εισαγωγή στους Επενδυτικούς Αριθμοδείκτες. Δ.Επ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

- ΠΑΡ.1.- Η συμβολή του Ελλ. Λογ. Σχεδ. στη Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μειονεκτήματα-Ασάφειες που περιέχονται σ' αυτό και δυσκολεύουν την Ανάλυση.
- ΥΠΟΠ.1.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Ε.Γ;Λ.Σ.
- ΠΑΡ.2.- ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ΥΠΟΠΑΡ.2.1. Κατάσταση Μεταβολής Οικονομικής θέσης με βάση το καθαρό κεφάλαιο Κίνησης.
- ΥΠΟΠΑΡ.2.2. Το φαινόμενο του Πληθωρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

- ΠΑΡ;1. ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ (ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΡΙΘ/ΚΤΩΝ-ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ-ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ) - ΜΕΡΟΣ Α.
- ΠΑΡ.2. Ανάλυση Τρέχουσας Οικονομικής Κατάστασης
- ΠΑΡ.3. Ανάλυση Μακροχρόνιας Οικονομικής Κατάστασης. ΜΕΡΟΣ Β Μερισματικής Πολιτικής.

ΠΑΡ. 4.- Τελικές Παρατηρήσεις-Σκέψεις-Προτάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Π Ρ Ο Σ Α Ρ Τ Η Μ Α

- α. Συνοπτικός Πίνακας Αριθμοδεικτών (που αναφέρθηκαν στην εργασία)
- β. Ισολογισμοί Γενικής Εφαρμογής (1986-1987-1988)
- γ. Προσάρτημα - Ισολογισμοί της Επιχ/σης της Γενικής Εφαρμογής
- δ. Βιβλιογραφία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ρόλος της λογιστικής σε κάθε επιχείρηση έχει δύο σημαντικούς ρόλους. Πρώτα τον τεχνικό ρόλο που συνίσταται στη λογιστική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με εγγραφές, τήρηση βιβλίων, σύνταξη καταστάσεων και το συγκριτικό ρόλο, όπου είναι και ο ποιό σπουδαίος και είναι η ανάλυση των λογιστικών δεδομένων.

Ο δεύτερος αυτός ρόλος της λογιστικής είναι καίριας σημασίας, για κάθε επιχείρηση, γιατί μέσα από τη διαδικασία αναλύσεως γίνεται η σύγκριση των επιτευχθέντων μεγεθών προς τους στόχους που είχαν τεθεί, αλλά και για ένα πλήθος ατόμων εκτός αυτής που συνδέονται και ενδιαφέρονται γι' αυτή άμεσα ή έμμεσα όπως π.χ. (προμηθευτές, πελάτες, δανειστές της επιχείρησης, τράπεζες, μέτοχοι κ.λ.π)

Ιδιαίτερα για την επιχείρηση όπως προείπαμε, βρίσκονται οι τυχόν αποκλίσεις, από του- στόχους, τα αίτια των αποκλίσεων, παίρνονται σοβαρές διοικητικές αποφάσεις που αφορούν το κύκλο εργασιών της επιχείρησης, τη πολιτική πωλήσεων, δανεισμού, μέτρα για την ανταγωνιστικότητα της Επιχείρησης κ.λ.π.

Η διαδικασία Ανάλυσης στηρίζεται στη σωστή αξιοποίηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Επιχ/σης. Αυτές είναι ο Ισολογισμός, η κατάσταση λογαριασμού, Αποτελεσμάτων Χρήσεως που είναι και οι πιο βασικές μα και άλλες όπως η κατάσταση εισοδήματος, κατάσταση εισροών-εκροών, πιστοποιητικά ελέγχου κλπ.

Όλες λοιπόν αυτές οι καταστάσεις περιέχουν πολύτιμα στοιχεία και πληρωφορίες για την Ανάλυση, που με τις κατάλληλες

μεθόδους μου οδηγούν στο σωστό Αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΑΡΑΓ. 1. ΕΝΝΟΙΑ-ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜ/ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Όπως αναφέραμε και προηγουμένως η χρησιμοποίηση των χρηματοοικονομικών δεδομένων βοηθάει στη μέτρηση της επίδοσης της Επιχείρησης, τόσο στα προηγούμενα χρόνια όσο και της σημερινής κατάστασης και στη πρόβλεψη των μελλοντικών δυνατοτήτων της επιχείρησης.

Αυτό ενδιαφέρει τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεως της Επιχ/σης έτσι ώστε να κανονίσουν τη περαιτέρω πορεία της, αλλά και άτομα και Οργανισμούς εκτός της Επιχ/σης που είτε ενδιαφέρονται να επενδύσουν αυτές, είτε να τις φορολογήσουν όπως π.χ. το κράτος, είτε για άλλους ποικίλους λόγους τους είναι χρήσιμα τα χρηματοοικονομικά δεδομένα.

Όπως είναι ευνόητο η δυσκολία εντοπίζεται στην άντληση της σωστής πληροφόρησης από τις παραπάνω καταστάσεις. Και αυτό γιατί η πληροφόρηση που εμείς θέλουμε δεν βρίσκεται αυτούσια στις καταστάσεις αυτές. Πολλές φορές δε οι καταστάσεις είναι τόσο μπερδεμένες και αναξιόπιστες που κάποιος που δεν εργάζεται στη συγκεκριμένη επιχείρηση είναι δύσκολο να ξέρει τι πραγματικά συμβαίνει σ' αυτήν.

Έτσι πρέπει να γίνει αποκωδικοποίηση των στοιχείων. Εδώ χρειάζεται μεγάλη προσοχή, έτσι ώστε να επιλεγούν τα κατάλληλα στοιχεία που θα μας χρησιμεύσουν για να πάρουμε μια συγκεκριμένη πληροφορία. Θα πρέπει να ταξινομηθούν κατά κα-

τηγορίες και να συσχετηθούν με άλλα μεγάθη. Υπάρχει ένα πλήθος κρυμμένων πληροφοριών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που με τη πρώτη ματιά να μη γίνονται αντιληπτές.

Το ποιές από τις καταστάσεις θα χρησιμοποιήσουμε, το ποιά στοιχεία θα συγκρίνουμε το πως θα τα αξιολογήσουμε πρέπει να καθορίζονται από το ποιές πτυχές της δραστηριότητας της επιχείρησης προσπαθούμε να διαφωτίσουμε.

Όλα αυτά γίνονται στα πλαίσια της Ανάλυσης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η Ανάλυση λοιπόν αντλώντας δεδομένα κύρια από τις δημοσιευμένες καταστάσεις (Ισολογισμός, Αποτ. χρήσεως κλπ) αλλά και από άλλες συμπληρωματικές πηγές προβαίνει στη αξιολόγηση, μελέτη και ερμηνεία των σχέσεων και τάσεων μεταξύ των διάφορων στοιχείων των καταστάσεων έτσι ώστε να παραχθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

Η πληροφόρηση δε αυτή, ενδιαφέρει ένα πλήθος ατόμων, όπως είπαμε παραπάνω είτε είναι φορείς της Επιχ/σης (Εταίροι-Μέτοχοι), είτε πιστωτές, εργαζόμενοι της Επιχ/σης, δυνητικοί ΕΠενδυτές κλπ για να πάρουν τη καλύτερη οικονομική απόφαση. Γι' αυτό η συμβολή και η σημασία της Ανάλυσης Χρημ.Οικον. Καταστάσεων είναι μεγάλη.

ΠΑΡΑΓ. 2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κατά την ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ένα από τα πιο δύσκολα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ο αναλυτής είναι η αναρίθμητη ποικιλία σχέσεων που μπορούν να υπολογισθούν από τα δεδομένα.

Γι' αυτό θα πρέπει από το σύνολο όλων αυτών των δεδομένων να επιλέξουμε εκείνα που ανταποκρίνονται στα επιδιωκόμενα σκοπό της Ανάλυσης.

Έτσι πρέπει να ακολουθείται μια οργανωμένη διαδικασία Ανάλυσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθεί διάφορες μεθόδους και να δίνει κάθε φορά έμφαση σε ορισμένα σημεία ανάλογα με το τι επιδιώκεται. Τα σημαντικότερα στάδια σε μια διαδικασία Ανάλυσης συνήθως είναι:

- α) Η εξέταση του πιστοποιητικού ελέγχου ορκωτών λογιστών, όπου υπάρχει. Στη χώρα μας το πιστοποιητικό αυτό συνοδεύει βασικά τις δημοσιευμένες καταστάσεις Επιχ/σεων που οι μετοχές τους είναι εισαγόμενες στο χρηματιστήριο. Βέβαια προαιρετικά και άλλες επιχ/σεις μπορούν να ζητήσουν να ελεγχθούν οι καταστάσεις τους από τους Ορκωτούς Λογιστές. Η σπουδαιότητα της Έκθεσης αυτής έγκειται στη αμεροληψία της πληροφόρησης που πηγάζει από αυτές. Επίσης έτσι προσέχουμε εκείνα τα σημεία όπου ο ορκωτός λογιστής διατηρεί α--φιβολίες ή διαπιστώνει παραλήψεις.
- β) Ανάλυση των Λογιστικών Αρχών που εφαρμόστηκαν που περιλαμβάνονται σε ξεχωριστές σημειώσεις όπως π.χ. μέθοδος αποτίμησης Αποθέματος (LIFO-FIFO) Τρόπος Αποσβέσεων κ.λ.π.
- γ) Συνολική εξέταση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων έτσι ώστε ο αναλυτής να παροκτήσει μια συνολική άποψη και να εξακριβώσει τα ισχυρά σημεία, τις αδυναμίες, τις μεταβολές που υπάρχουν σ' αυτές. Όπως π.χ. τάση των πωλήσεων και κερδών δομή περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κ.λ.π.
- δ) Εφαρμογή Αναλυτικών Τεχνικών και μεθόδων. Εδώ αναφέρονται τα μέσα ή εργαλεία ανάλυσης, έτσι ώστε να μπορέσουμε να

επεξεργαστούμε τα χρηματοοικονομικά δεδομένα. Έτσι έχουμε διάφορες τεχνικές όπως η χρησιμοποίηση αριθμοδεικτών, συγκριτικών καταστάσεων. Καταστάσεων τάσης κλπ. Είναι δύσκολο όμως να πούμε ποιά αναλυτική τεχνική και μέθοδος είναι περισσότερο χρήσιμη και αυτό γιατί κάθε περίπτωση που αντιμετωπίζουμε είναι διαφορετική, με αποτέλεσμα για κάθε περίπτωση είναι δυνατόν να είναι χρήσιμη μια άλλη αναλυτική τεχνική μέθοδος.

Πρέπει επίσης να σημειώσουμε, ότι για να έχουμε άριστη πληροφόρηση, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όχι μόνο τις λογιστικές τεχνικές, αλλά και τις Στατιστικές μεθόδους όπου αυτό είναι δυνατό, δεδομένα που δεν υπάρχουν στις συγκεκριμένες καταστάσεις που αναλύουμε, όπως Αγοραία Αξία Περιουσιακών στοιχείων, τιμές χρεωγράφων, συγκριτικά στοιχεία του Κλάδου όπου ανήκει η επιχ/ση κλπ.

ε) Αναζήτηση επιπρόσθετης πληροφόρησης, έτσι ώστε να συμπληρώσουμε την εικόνα που έχουμε για την Επιχ/ση από τις καταστάσεις. Αυτή η πληροφόρηση μπορεί να αφορά στοιχεία που έχουν σχέση με τις λειτουργίες, τις πολιτικές, την ανταγωνιστική θέση, την ποιότητα της διοίκησης της Επιχ/σης. Προσοχή δεν θα πρέπει να στηριχθούμε σε διαδόσεις ή φήμες. Αλλά σε αντικειμενικά στοιχεία που μπορούμε να πάρουμε από το ημερήσιο και μηνιαίο οικονομικό τύπο (ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ κλπ) τις εκδόσεις του χρηματιστηρίου Αθηνών (για τη διακύμανση των τιμών των μετοχών) την τιμή κάποιου νομίσματος π.χ. λίρας. Το έτος ίδρυσης, την έδρα, το αριθμό των μετοχών, το απασχολούμενο προσωπικό μιας ΑΕ Εταιρείας κλπ.

Τέλος σημαντικές πληροφορίες μπορούμε να πάρουμε και από άλλες εκδόσεις όπως το ΣΕΒ (Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών), εκδόσεις Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων κλπ. Κατά τη μελέτη και Ανάλυση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων θα πρέπει να προσέχουμε ορισμένους παράγοντες που μπορεί αν δεν τους λάβουμε υπόψη να μας οδηγήσουν σε εσφαλμένες διαπιστώσεις . Ειδικότερα :

1. Το φαινόμενο της δημιουργίας καλών εντυπώσεων με το να περιλαμβάνονται ή να απουσιάζουν στοιχεία που αλλοιώνουν τις τιμές διάφορων αριθμοδεικτών π.χ. δείκτης γενικής ρευστότητας. Η πρακτική των Επιχ/σεων να περιλαμβάνουν στον Ισολογισμό Κυκλοφοριακά περιουσιακά Στοιχεία και να αποκλείουν στοιχεία των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων.

2. Η συνοπτική μορφή των χρημα/μικρών Καταστάσεων, που συχνά αντικατοπτρίζουν μια αυστηρή σύνοψη ενός μεγάλου αριθμού τίτλων λογαριασμών. Και έτσι δημιουργείται το εξής πρόβλημα. Ο εξωτερικός αναλυτής, αυτός που βρίσκεται εκτός της Επιχείρησης να μην έχει στη διάθεση του τόσα στοιχεία και να μην έχει συνήθως πρόσβαση σε λογαριασμούς που θέλει να αποσαφηνίσει από ότι ο Εσωτερικός αναλυτής της Επιχ/σης.

3. Προσεκτική διερεύνηση των λογιστικών αρχών που εφαρμόστηκαν ποιά μέθοδος Απόσβασης ή ποιά μέθοδο κοστολόγησης αποθεμάτων χρησιμοποιήθηκε ή κάποια αλλαγή στις μεθόδους αποτίμησης γιατί έτσι επηρεάζονται διάφορα μεγέθη. π.χ. Αλλαγή της μεθόδου κοστολόγησης αποθεμάτων από FIFO σε LIFO μπορεί να επηρεάσει σημαντικά το προσδιορισμό του εισοδήματος και τη αποτίμηση του αποθέματος. τέλους λογιστικής χρήσης.

4. Το πρόβλημα του επιπέδου τιμών. Οι Οικονομικές καταστάσεις και κυρίως ο Ισολογισμός έτσι όπως συντάσσεται στηρίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό εκτιμήσεων. Η μέτρηση του Οικονομικού Αποτελέσματος και της χρηματοοικονομικής θέσης της Επιχ/σης, όπως γίνεται σήμερα στις περισσότερες περιπτώσεις βασίζεται στο υπόδειγμα του Ιστορικού Κόστους. Κατά τη διάρκεια χρονικών περιόδων σταθερών τιμών το υπόδειγμα του Ιστορικού Κόστους μας δίνει μια σχετικά καλή μέτρηση του Οικονομικού Αποτελέσματος. Όταν όμως έχουμε ανοδική πορεία των τιμών, η διατήρηση του υπάρχοντος κεφαλαίου, απαιτεί επιπρόσθετα κεφάλαια, αφού η αντικατάσταση του αποθέματος και του παραγωγικού εξοπλισμού θα γίνει σε υψηλότερες τιμές και όχι σύμφωνα με το Ιστορικό κόστος σε τιμές παρελθόντων ετών.

Έτσι σε περιόδους ανοδικής πορείας των τιμών (συνθήκες πληθωρισμού), τα κέρδη της Επιχ/σης είναι πλασματικά και δεν αντιστοιχούν σε ισοποση εισροή μετρητών. Τα κέρδη αυτά θάχουν ως αποτέλεσμα τη φορολογική επιβάρυνση της Επιχ/σης πέρα του κανονικού, με συνέπεια τη επιδείνωση της Ταμειακής θέσης της. Έτσι δημιουργείται πρόβλημα αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής παρουσίας των εργασιών της επιχ/σης που μας δίνει το υπόδειγμα του Ιστορικού Κόστους. Επίσης θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας και διάφορους άλλους παράγοντες π.χ. η μορφή της Επιχ/σης.

Η αποδοχή ορισμένων αριθμοδεικτών εξαρτάται (εν μέρει) και από το είδος και το κλάδο που ανήκει η Επιχείρηση. Επίσης η παράλειψη στοιχείων από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όπως η φήμη της Επιχ/σης, τα σχέδια για νέα προϊόντα ή η επέκταση των εργασιών της Επιχ/σης οι

σχέσεις της με τους προμηθευτές, πιστωτές και καταναλωτές, οι τυχόν δικαστικές αποφάσεις που εκρεμούν, οι φορολογικές διαφορές για τις οποίες η επιχ/ση δεν πέτυχε συμβιβασμό μπορούν να μας οδηγήσουν σε δυσκολίες κατά τη Ανάλυση. Αυτές οι πληροφορίες συνήθως δε δίνονται από το φόβο του Ανταγωνισμού.

Τέλος η χρησιμότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι ακόμη πιο μεγάλη όταν τα δεδομένα που περιέχουν είναι συγκρίσιμα και με άλλες επιχ/σεις του ίδιου κλάδου, όταν επιτρέπουν τη διαχρονική σύγκριση τους από μια λογιστική περίοδο σε μια άλλη, όταν μπορούν να επαληθευθούν για να διαπιστώνονται λάθη που τυχόν έχουν λάβει χώρα κλπ.

ΠΑΡΑΓ. 3. ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ Χ.Ο. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Όπως προαναφέραμε η ανάλυση των χ.ο. καταστάσεων και η τεχνική που χρησιμοποιείται κάθε φορά μπορεί να γίνει από διαφορετική σκοπιά, ανάλογα με το επιδιωκόμενο σκοπό του κάθε ενδιαφερομένου.

Έτσι π.χ. σκοπό ανάλυσης μπορεί να αποτελέσει η ρευστότητα της Επιχ/σης δηλ. αν είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις της καθώς αυτές γίνονται ληξιπρόθεσμες. Αυτό ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους πιστωτές της επιχ/σης.

Η αποδοτικότητα ή ικανότητα δηλ. της επιχ/σης να διατηρήσει τη διανομή ενός ικανοποιητικού επιπέδου μερίσματος. Αυτό ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους μετόχους αυτής.

Η σταθερότητα της Επιχ/σης, η δυνατότητα Ανάπτυξης είναι κάποιοι από τους σκοπούς Ανάλυσης. Εδώ εξάγονται

η επέκταση σε νέες αγορές, το ύψος των δαπανών, το ποσοστό ανάπτυξης στις υπάρχουσες αγορές οι επενδύσεις της επιχ/σης, εκτίμηση της υπάρχουσας περιουσιακής και κεφαλαιακής δομής της Επιχ/σης κλπ. πράγματα που ενδιαφέρουν τη Διοίκηση της, έτσι ώστε να συνεχιστεί η μελλοντική ύπαρξη και επιτυχία της Επιχ/σης. Πρέπει να επισημάνουμε ότι η πληροφόρηση των Χ.Ο. Κατ/των είναι τότε μόνο χρήσιμη στη λήψη αποφάσεων όταν τα οφέλη της είναι μεγαλύτερα από το κόστος απόκτησής της. Έτσι δεν θα πρέπει να επιδιώκουμε τη λογιστική πληροφόρηση όταν αυτή κοστίζει πολύ και το όφελός της δεν είναι και τόσο σημαντικό. Εδώ βέβαια μετράει η πείρα του Αναλυτή. Πριν από κάθε ανάλυση ακόμα, για να κερδίσουμε χρόνο και περιττές ενέργειες, θα πρέπει να γίνεται ανακατάταξη και ομαδοποίηση ορισμένων λογαριασμών με σκοπό τη μείωση των στοιχείων που θα τύχουν επεξεργασίας και μελέτης, τη κατάταξη τους σύμφωνα με τις επιδιώξεις του αναλυτού έτσι ώστε να διευκολύνεται ο υπολογισμός ορισμένων αριθμοδεικτών και ποσοστών.

ΠΑΡΑΓ. 4. ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ Χ.Ο. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Υπάρχουν δύο είδη αναλύσεως των Οικονομικών Καταστάσεων, ανάλογα με τη θέση εκείνου ο οποίος ενεργεί την Ανάλυση :

A. Η εσωτερική Ανάλυση

B. Η εξωτερική Ανάλυση

Η εσωτερική Ανάλυση γίνεται από πρόσωπα, που βρί-

σκονται σε άμεση σχέση με την Επιχ/ση και τα οποία μπορούν να προσφύγουν στα λογιστικά βιβλία και να ελέγξουν τους επί μέρους λογαριασμούς και τα λογιστικά έγγραφα. Το κυριώτερο πλεονέκτημα της είναι ότι επιτρέπει σ'αυτόν που τη διενεργεί να ελέγξει τα κριτήρια αποτίμησης τα οποία εφαρμόστηκαν. Μ'αυτό το τρόπο η ανάλυση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια και επιτρέπει στο αναλυτή να εμβαθύνει σ'αυτήν.

Τα άτομα που τη διενεργούν μπορεί να είναι ο προϊστάμενος του λογιστηρίου, μέλη της Διοίκησης της Επιχ/σης κλπ.

Η εσωτερική ανάλυση προσπαθεί να ερμηνεύσει ορισμένα οικονομικά δεδομένα της Επιχ/σης για λογαριασμό της Διοίκησης έτσι ώστε να της επιτραπεί να μετρήσει τη πρόοδο που πράγματι επιτελέστηκε σε σχέση με τα υπάρχοντα προγράμματα. Έτσι πραγματοποιείται και ο έλεγχος της λειτουργίας μιας Επιχ/σης.

Η εξωτερική Ανάλυση είναι εκείνη που διενεργείται από πρόσωπα που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση (π.χ. μέτοχοι, πιστωτές, Τράπεζες, ομολογιούχοι, οικονομολόγοι, αναλυτές επενδύσεων κλπ) Αυτοί στηρίζονται μόνο στα δημοσιευμένα στοιχεία (π.χ. Ισολογισμοί, Αποτ. χρήσεως, πληροφορίες από το Τύπο, το Χρηματιστήριο κλπ).

Γι'αυτό έχει στη διάθεση της συνήθως ελλιπή στοιχεία και δεν μπορεί να κάνει πλήρη ανάλυση.

Επίσης ο εξωτερικός αναλυτής δεν γνωρίζει τις αρχές του ακολούθησε η επιχ/ση για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων (αποτίμηση, αποσβέσεις κλπ), ούτε επομένως γνωρίζει την ύπαρξη αφανών αποθεματικών κλπ).

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη ανάλυση Χ.Ο.

καταστάσεων, ενδιαφέρουν πολλές ομάδες ατόμων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την επιχ/ση όπως : α) Τους ιδιοκτήτες των επιχ/σεων, μετόχους, ατομικούς επιχ/τίες κλπ β) τους διοικούντες την επιχ/ση γ) τους πιστωτές δ) τους υπαλλήλους της επιχ/σης και τα σωματεία αυτών, ε) τις Τράπεζες και τα πιστωτικά εν γένει ιδρύματα στ) Το Δημόσιο (φορολογικές αρχές, στατιστικές υπηρεσίες) η) τους επιστημονικούς κύκλους (οικονομολόγους, ελεγκτές κλπ).

Η ανάλυση των Χ.Ο. καταστάσεων θα πρέπει να εξυπηρετεί τις ανάγκες κάθε μιας από τις παραπάνω ομάδες ατόμων. Ο μεγαλύτερος όμως αριθμός των ενδιαφερομένων από άποψη ανάλυσης θεωρούνται τρίτοι ως προς την επιχ/ση. Το γεγονός αυτό δίνει προβάδισμα στη εξωτερική ανάλυση. Επιπλέον όμως αυτή απαιτά σπουδαίο ρόλο διότι αφ' ενός διευρύνεται διαρκώς ο κύκλος των ενδιαφερομένων για τα συμπεράσματα της εξωτερικής ανάλυσης και αφετέρου διαρκώς ενισχύονται οι δυνατότητες παροχής αξιόπιστων πληροφοριών. Στη παροχή δε αξιόπιστων στοιχείων και πληροφοριών από τις οικονομικές καταστάσεις συμβάλλει κυρίως η προοδευτική μεταρρύθμιση της λογιστικής νομοθεσίας των διάφορων χωρών (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ).

2. Αναλόγως των διενεργούμενων συγκρίσεων :

α. Σε ανάλυση κατά χρονικές συγκρίσεις. Είναι μία ενδοεπιχειρησιακή σύγκριση που αφορά Ισολογισμούς της αυτής επιχ/σης για δύο και περισσότερα έτη.

β. Η ανάλυση κατά επιχειρησιακές συγκρίσεις είναι μία εξωεπιχειρησιακή σύγκριση που αφορά Ισολογισμούς πολλών επιχειρήσεων του αυτού κλάδου και οδηγεί στη εκτίμηση της θέσεως της επιχ/σης εντός του κλάδου.

3. Αναλόγως των κυρίων Σταδίων διενεργείας της ανάλυσης σε :

α. Σε τυπική Ανάλυση

β. Σε Ουσιαστική Ανάλυση

Η τυπική Ανάλυση προηγείται της Ουσιαστικής της οποίας αποτελεί προπαρασκευαστικό στάδιο. Η Τυπική ανάλυση αναφέρεται είτε στο Ισολογισμό είτε στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσης.

Ως προς τον Ισολογισμό η τυπική Ανάλυση, ελέγχει τη εξωτερική διάρθρωσή του (π.χ. το σαφή χαρακτηρισμό των κονδυλίων, την ορθή αποτίμηση και πληρότητα τους, τις μεταβολές των Παγίων και το σύστημα Αποσβέσεων κλπ). Προβαίνει σύμφωνα με τους παραπάνω ελέγχους στις απαιτούμενες διορθώσεις (ως προς το χαρακτηρισμό, ταξιθετήσεις, αποτιμήσεις των κονδυλίων) έτσι ώστε να διευκολύνονται οι συγκρίσεις. Τέλος τα κονδύλια εκφράζονται στατιστικά (με αριθμούς σε ποσοστά επί τοις εκατό) και φτιάχνονται οι γραφικές παραστάσεις που είναι απαραίτητες για τη κατανόηση των αποτελεσμάτων.

Ως προς το λογαριασμό Αποτελέσματα χρήσης η τυπική ανάλυση ελέγχει την εξωτερική διάρθρωσή τους και ιδιαίτερα διαχωρίζει τις εργοδοτικές δαπάνες και προσόδους από τις ουδέτερες δαπάνες και προσόδους, προβαίνει σε στρογγυλοποιήσεις, διορθώσεις και σε στατιστική έκφραση των Αποτελεσμάτων.

Η Ουσιαστική ανάλυση των Ισολογισμών προϋποθέτει τη γνώση όλων των Ισομορφιών της Επιχ/σης και του κλάδου. Η Ουσιαστική ανάλυση αναφέρεται βασικά στο Ισολογισμό και στο Λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσης αλλά επεκτείνεται και

σε γενικότερους αριθμοδείκτες της Οικονομίας των Επιχ/σεων.

Ως προς τον Ισολογισμό εξετάζει τη δομή της περιουσίας, του κεφαλαίου και τη σχέση μεταξύ αυτών με διάφορους αριθμοδείκτες, προβαίνει στη ανάλυση της αποδοτικότητας, της ρευστότητας, των επενδύσεων που γίνονται κλπ.

Ως προς το Λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσης προβαίνει στη ανάλυση του κύκλου εργασιών και στη εκτίμηση της σύνθεσης των δαπανών, των προσόδων του κέρδους εκμετάλλευσης με τους κατάλληλους αριθμοδείκτες, διαπιστώνει τη μεταβολή του αποτελέσματος σε σύγκριση προς τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης, διαθεσίμων, τόσο ως προς την επιχ/ση όσο και ως προς το πρότυπο του κλάδου κλπ.

ΠΑΡ. 1.ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΧΡΗΣΗΣ. ΑΠΟ ΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΡΤΙΖΟΝΤΑΙ;

Ο Ισολογισμός είναι ένας πίνακας που εμφανίζει σε μια δεδομένη στιγμή την Οικονομική Κατάσταση της Επιχ/σης, με την αντιπαράθεση των περιουσιακών στοιχείων (ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ) προς τις υποχρεώσεις της επιχ/σης (ΠΑΘΗΤΙΚΟ)

Στο Ενεργητικό εμφανίζονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία και δικαιώματα (απαιτήσεις) της επιχ/σης, όπως π.χ. (εγκαταστάσεις, μηχανήματα, κτίρια, εμπορεύματα, πελάτες κλπ).

Στο Πάθητικό εμφανίζονται όλες οι υποχρεώσεις της επιχ/σης απέναντι σε τρίτους και στον επιχειρηματία, ή στους επιχειρηματίες όταν πρόκειται για εταιρικής μορφής επιχ/ση. όπως π.χ. (ίδια κεφάλαια, προβλέψεις, προμηθευτές, δάνεια,

Τραπεζών, πιστωτές κλπ)

Σαν Καθαρή θέση ή Καθαρή περιουσία ή ίδια κεφάλαια καλείται η διαφορά μεταξύ ενεργητικού και παθητικού (ξένου κεφαλαίου) και πρόκειται για υποχρέωση της επιχ/σης στο φορέα της. Έτσι ο Ισολογισμός μπορεί να πάρει τις εξής μορφές : α) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ= ΠΑΘΗΤΙΚΟ + ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ. Ο Ισολογισμός αυτός έχει το Ενεργητικό μεγαλύτερο από το Παθητικό και γι'αυτό ονομάζεται θετικός ή ενεργητικός Ισολογισμός. β) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΚΑΘΑΡΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ. Αντίθετα ο Ισολογισμός αυτός έχει μεγαλύτερο το Παθητικό από το Ενεργητικό και γι'αυτό ονομάζεται αρνητικός ή παθητικός Ισολογισμός. γ) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ. Εδώ δεν υπάρχει ούτε ενεργητική, ούτε παθητική καθαρή Οικονομική θέση. Ο Ισολογισμός αυτής της μορφής ονομάζεται ουδέτερη και μπορεί να εξελιχτεί προς τις προηγούμενες μορφές.

Ο Ισολογισμός κάθε επιχ/σης παριστάνεται τεχνικώς σε όχημα πίνακα T, όπου στο ένα μέρος του πίνακα τούτου και συνήθως στο αριστερό, γράφονται κατά ομάδες τα ενεργητικά στοιχεία της επιχ/σης και όσα περιουσιακά στοιχεία κατέχει για λογαριασμό τρίτων ή ελπίδες και δικαιώματα που απορρέουν για την επιχ/ση, έναντι αντιστοίχων υποχρεώσεων της. Στο ίδιο αυτό σκέλος του πίνακα, γράφεται και η Καθαρή Παθητική Οικονομική θέση σαν ξεχωριστή αξία που διεκδικεί η επιχ/ση από τον επιχειρηματία, στην περίπτωση που το Ενεργητικό της δεν επαρκεί για την εξόφληση του Παθητικού.

Στο δεξιό σκέλος του πίνακα του Ισολογισμού, γράφονται

οι υποχρεώσεις της επιχ/σης επίσης κατά ομάδες, όπως προκύπτουν από τις χρηματικές και πραγματικές πιστώσεις που έχει λάβει από τρίτους, καθώς και η καθαρή Ενεργητική Οικονομική θέση της Επιχ/σης, που προκύπτει στις περιπτώσεις που το Ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από το Παθητικό. Στο ίδιο αυτό σκέλος γράφονται και οι υποχρεώσεις που προέρχονται από την κατοχή ξένων περιουσιακών στοιχείων.

Τα ενεργητικά στοιχεία καταχωρούνται συνήθως, ανάλογα με την βραδύτητα κυκλοφορίας μέσα στην επιχ/ση. Δηλ. καταχωρούνται με σειρά αντίστροφη προς την ταχύτητα ρευστόποίησής τους. Έτσι καταχωρούνται πρώτα τα Πάγια ενεργητικά στοιχεία, ακολουθούν τα κυκλοφοριακά, μετά γράφονται τα διαθέσιμα της επιχ/σης και στη συνέχεια η Καθαρή Παθητική Οικονομική θέση όταν υπάρχει. Μετά από την άθροιση των παραπάνω στοιχείων καταχωρούνται συγκεντρωτικώς τα ξένα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η επιχ/ση.

Το ίδιο, τα Παθητικά στοιχεία της επιχ/σης, γράφονται ανάλογα με το μέκος της προθεσμίας τους για πληρωμή ή απόδοση και εξαντริกρύζονται με τις διάφορες ομάδες του Ενεργητικού. Δηλ., γράφονται πρώτα τα ίδια κεφάλαια, μετά οι Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και ακολουθούν οι Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στη συνέχεια γράφονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, και στη συνέχεια οι Λήξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις, δηλ. αυτές που έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν. Ακολουθεί ένα Παραστατικό Διάγραμμα Ισολογισμού.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ια. ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΑΡΧ.ΚΕΦ-ΠΛΕΟΝ ΚΕΡΔΗ -ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ)
(ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Ιβ. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΚΕΦ.
ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΧΡΗΣΕΩΣ Η ΕΚΜΕΤΑΛ-	Ιγ. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΚΕΦ.
ΛΕΥΣΕΩΣ)	

2. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ	2α. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ

3. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ	3α. ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	(ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΜΕΣΗΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ)

Δυστυχώς όμως η θεωρία διαφέρει από την πράξη. Πολλές επιχ/σεις στους δημοσιευμένους τους Ισολογισμούς δεν αναγράφουν τα ποσά των Ληξιπρόθεσμων ή Μεσοπρόθεσμων Υποχρεώσεων. Οι Ισολογισμοί διακρίνονται σε Τακτικούς οι οποίοι δημοσιεύονται στο τέλος της χρήσης και σε ειδικούς ή Ισολογισμούς εκτάκτων περιπτώσεων.

Οι Ισολογισμοί τέλους χρήσης (τακτικοί) διακρίνονται σε εσωτερικούς οι οποίοι υπηρετούν αποκλειστικά τη διοίκηση της επιχ/σης και σε εξωτερικούς οι οποίοι έχουν σκοπό να πληροφορούν τους τρίτους για την πορεία και εξέλιξη της επιχ/σης.

Οι Ισολογισμοί τέλους χρήσης διακρίνονται ακόμη σε εμπορικούς και φορολογικούς. Εμπορικοί ισολογισμοί είναι εκείνοι που συντάσσονται με τους κανόνες του εμπορικού δικαίου και ιδίως τους κανόνες των ανωνύμων εταιρειών. Φορολογικοί ισολογισμοί είναι οι τακτικοί εμπορικοί (ή τέλους χρήσης) ισολογισμοί οι οποίοι προκύπτουν από τυχόν γεινόμενες διορθώσεις και με βάση πάντοτε τις φορολογικές διατάξεις.

Στη χώρα μας δεν γίνεται διάκριση μεταξύ εμπορικών και φορολογικών Ισολογισμών και κυρίως οι δημοσιευμένοι ισολογισμοί είναι φορολογικοί, γιατί στις περιπτώσεις που υπάρχει φορολογικής νομοθεσίας υπερισχύουν οι τελευταίοι.

Τέλος ο λογαριασμός Αποτελέσματα χρήσης περικλύει όλους εκείνους τους λογαριασμούς που με διάφορους τίτλους εμφανίζουν κέρδη ή ζημιές και αυξάνουν ή μειώνουν την καθαρή Οικονομική θέση της επιχ/σης. Το υπόλοιπο του Λογαρ. Αποτ. χρήσης που προκύπτει από τις χρεώσεις του και πιστώσεις του, μεταφέρεται στο λογαριασμό "ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ" αν είναι μεγαλύτερη η πίστωση από την χρέωση. Αν όμως η χρέωση είναι μεγαλύτερη από την πίστωση, μεταφέρεται στον λογαριασμό "ΖΗΜΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ".

Η παραπέρα ανάλυση των Αποτ. χρήσης, με παράλληλη εξέταση του Ισολογισμού της Επιχ/σης μας δίνει σημαντικές πληροφορίες για τη τωρινή αλλά και μελλοντική πορεία της επιχ/σης.

ΠΑΡ. 2. - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΠΟΤ.ΧΡΗΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ
ΕΛΛ. ΛΟΓ. ΣΧΕΔ.- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ-ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού διακρίνονται ως
εξής :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Α. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ. Περιλαμβάνονται οι δόσεις του οφειλόμενου κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας που είναι καταβλητές μετά το τέλος της επομένης του ισολογισμού χρήσης.
2. Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ. Περιλαμβάνονται τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης κλπ. Η απόσβεση τους γίνεται σε περισσότερες από μία χρήσεις.
3. Γ. I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ. Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία.
4. Γ. II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ. Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι ενσώματες ακινητοποιήσεις, όπως γήπεδα-οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα. Περιλαμβάνονται ακόμη και οι τυχόν προβλέψεις για απαξιώσεις και υποτιμήσεις γηπέδων-οικόπεδων οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά από τα γήπεδα-οικόπεδα.
5. Γ. III ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ. Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι κάθε είδους συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε άλλες οικονομικές μονάδες, δηλ. οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που είναι εισπρακτέες μετά τη λήξη του

επόμενου του Ισολογισμού έτους, όπως π.χ. συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχ/σεις, γραμμάτεια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξης κλπ.

6. Δ.Ι. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ. Περιλαμβάνονται τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας και οι τυχόν προκαταβολές για την απόκτησή τους. Όπως π.χ. εμπορεύματα, έτοιμα προϊόντα, πρώτες ύλες κλπ.

7. Δ.ΙΙ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ. Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της Οικονομικής μονάδας, εκείνες δηλ. που είναι απαιτητές μέσα στο επόμενο του Ισολογισμού έτους. Όπως π.χ. πελάτες, γραμμάτεια εισπρακτέα κλπ.

8. Δ.ΙΙΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

9. Δ. ΙV. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ. Περιλαμβάνονται τα χρηματικά διεθσίμα, καταθέσεις όψεως κλπ.

10. Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ. Περιλαμβάνονται έξοδα επομένων χρήσεων, έσοδα χρήσης εισπρακτέα κλπ.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ. ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ. Περιλαμβάνονται τα αλλότρια περιουσιακά στοιχεία, όπως π.χ. χρεωστικοί λογ.εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών κλπ. Οι λογ. Τάξεως (χρεωστικοί και πιστωτικοί) γράφονται στο τέλος του Ισολογισμού μετά από κάθε άθροισμα των ενεργητικών και παθητικών στοιχείων.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. Α. Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΜΕΤΟΧΙΚΟ κλπ) Αναφέρεται (για τις ΑΕ) ο αριθμός μετοχών και η ονομαστική τους αξία. Το μετοχικό κεφάλαιο διαχωρίζεται σε καταβλημένο, οφειλόμενο και αποσβε-

σμένο.

2.Α. ΙΙ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ. Περιλαμβάνεται η διαφορά η οποία χωρίζεται σε καταβλημένη και τυχόν οφειλόμενη.

3. Α. ΙΙΙ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ. Περιλαμβάνονται κατά κατηγορία οι διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ενεργητικού

4.Α. ΙV. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ. Όπως π.χ., τακτικό αποθεματικό, έκτακτο αποθεματικό, κλπ.

5. Α. V. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ. Περιλαμβάνονται, το υπόλοιπο κερδών ή ζημιών εις κλπ.

6. Α. VI. ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ. Περιλαμβάνονται καταθέσεις, μετόχων ή εταίρων, διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

7. Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ. Περιλαμβάνονται οι προβλέψεις που γίνονται για την κάλυψη εξόδων και ζημιών από κινδύνους.

8. Γ.Ι. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ. Όπως π.χ. δάνεια Τραπεζών, ομολογιακά δάνεια, κ.λ.π.

9. Γ.ΙΙ. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ. Όπως π.χ. προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα, προκαταβολές, πελατών, κλπ.

10. Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ. Όπως π.χ. έσοδα επομένων χρήσεων, κλπ.

11. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ. Όπως, π.χ. πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις κλπ.

Όσο αναφορά τη κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης το Ε.Γ.Α.Σ. προβλέπει να καταρτίζεται υποχρεωτικά

στο τέλος κάθε χρήσης σύμφωνα με το υπόδειγμα που παραθέτουμε (βλέπε-προσάρτημα πτυχ. εργασ). Στη κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα στοιχεία που παραθέτουμε στο υπόδειγμα εφόσον αυτά υπάρχουν στην οικονομική μονάδα. Η σύμπτυξη των κονδυλίων επιτρέπεται, εφόσον είναι ασήμαντα και στο προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης γίνεται ανάλυση των συμπτυγμένων κονδυλίων. Τέλος, όλα τα στοιχεία της κατάστασης του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης απεικονίζεται σε δύο στήλες, στις αξίες που εμφανίζονται στους οικείου υπολογισμούς κατά το τέλος της χρήσης στην οποία αναφέρονται τα αποτελέσματα και κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης.

Βλέπουμε λοιπόν ότι το Ελλ. Γεν. Λογ. Σχέδιο προσπαθεί μέσω της τυποποίησης της Λογιστικής να καταστήσει ομοιόμορφη την παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων των Επιχ/σεων. Έτσι αυτές γίνονται πιο κατανοητές για όσους ενδιαφέρονται να τις μελετήσουν ή να τις ελέγξουν κλπ. Έτσι δίνεται ένα τέλος στο λογιστικό χάος που επικρατούσε πριν όπου οι επιχ/σεις δημοσίευαν τις Οικονομικές καταστάσεις όπως ήθελαν, είτε με ελλιπή στοιχεία ή ακατανόητους λογαριασμούς. Τώρα οι οικονομικές καταστάσεις γίνονται πιο αξιόπιστες και διευκολύνεται η μελέτη τους και η συλλογή στοιχείων, συντάσσονται με βάση τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές και σταματούν οι αυθαιρεσίες κλπ (βλέπε κεφ. 5, παρ. 1)

Ιδιαίτερη προσοχή όμως θα πρέπει να δοθούν στο πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή και στο προσάρτημα που συνοδεύουν τις Οικονομικές, καταστάσεις και κυρίως τους Ισολο-

Ισολογισμούς.

α. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Όπως είπαμε και προηγουμένως ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή. Αυτό δε, θα πρέπει να εξετάζεται καλά. Το πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή περιέχει τη γνώμη του ορκωτού λογιστή πάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και σημειώσεις.

Η σπουδαιότητα του έγκειται στο γεγονός ότι παρέχει στον αναλυτή καταστάσεων πληροφόρηση αναφορικά με την αμεροληψία αυτών που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και εφιστά την προσοχή πάνω σ'όλες τις σημαντικές αμφιβολίες του ορκωτού λογιστή που αποκαλύφθηκαν ως αποτέλεσμα της σχολαστικής εξέτασης των στοιχείων και δεδομένων από μέρος του.

Η έκθεση των ορκωτών λογιστών περιέχει δύο παραγράφους : α) μία παράγραφο πεδίου κάλυψης και β) μία παράγραφο γνώμης. Η πρώτη παράγραφος δείχνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καλύπτονται από την έκθεση και επιβεβαιώνει ότι ακολουθήθηκαν οι γενικά παραδεικτές στο λογιστικό επάγγελμα πρακτικές της ελεγκτικής. Στη δεύτερη παράγραφο εκφράζεται η γνώμη των ορκωτών λογιστών και είναι το πιο ουσιαστικό και ενδιαφέρον μέρος της έκθεσης τους. Η γνώμη είναι δυνατόν να είναι διατυπωμένη με επιφύλαξη ή διατυπωμένη χωρίς επιφύλαξη. Στη μεγαλύτερη όμως πλειοψηφία των εκθέσεων τους η γνώμη τους είναι διατυπωμένη χωρίς επιφύλαξη.

Η διατύπωση γνώμης με επιφύλαξη προέρχεται βασικά από την αβεβαιότητα του ορκωτού λογιστή σχετικά με την εποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, λογιστικών ασυνεπειών

μεταξύ λογιστικών χρήσεων που προκαλούνται από μεταβολές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, κλπ. Μια γνώμη διατυπωμένη με επιφύλαξη σημειώνεται με τις εκφράσεις "υπό την προϋπόθεση ότι" ή "εκτός για"

Στην περίπτωση που η επιφύλαξη είναι τόσο ουσιαστική ώστε ο ορκ. λογιστής δεν μπορεί να εκφράσει μια γνώμη όσον αφορά την "αμεροληψία" των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μέσα στα πλαίσια μιας συνολικής θεώρησης, τότε ο έλεγχος θα πρέπει να καταλήξει σε μια δυσμενή γνώμη ή γνώμη απόρριψης. Η διατύπωση γνώμης των δύο τελευταίων κατηγοριών συναντιούνται σπάνια σε δημοσιευμένες εκθέσεις ορκ. λογιστών.

Όσον αφορά την αξιπιστία των χρηματο/κών καταστάσεων αυτή είναι σχετική. Γι' αυτό και πολλοί χρηματοδοτικοί οργανισμοί (πχ. Τράπεζες) που ασχολούνται με την αξιολόγηση αιτημάτων επιχειρήσεων για μακροχρόνια χρηματοδότηση, οι αναλυτές προβαίνουν σε αναμόρφωση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μετά αρχίζουν την ανάλυση των στοιχείων. Η αναμόρφωση δεν είναι τίποτε άλλο παρά η εμφάνιση των ίδιων αυτών στοιχείων σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές αρχές λογιστικής που επικρατούν σε ορισμένο γεωγραφικό χώρο και ορισμένη χρονική περίοδο.

Η αναμόρφωση των στοιχείων συνήθως, ή πάντοτε οδηγεί σε αύξηση ή μείωση του χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο λογαριασμό.

Θ πρέπει να τονισθεί ότι το πιστοποιητικό ελέγχου ορκωτού λογιστή δεν συνοδεύει πάντοτε τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων που οι μετοχές τους είναι προαιρετικά. Τέλος η έκθεση ορκ. λογιστή συντάσσεται με βάση ένα σταθερό σχήμα, με μερικές μόνο μεταβολές κάθε φορά

προκειμένου να ικανοποιηθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Β. ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Στο προσάρτημα που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται οι μέθοδοι, οι λογιστικές αρχές και οι παραδοχές που υιοθετούνται από την επιχ/ση κατά τη σύνταξη των χρηματ/κών καταστάσεων.

Το εύρος των λογιστικών μεθόδων και χρησιμοποίησης εναλλακτικών τρόπων που επιτρέπεται, κάνει πολύ δύσκολο το έργο της ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων, εάν δεν γίνονται γνωστές με καθαρό τρόπο οι σημαντικότερες μέθοδοι και εναλλακτικοί τρόποι που χρησιμοποιήθηκαν από την επιχ/ση. Το προσάρτημα περιλαμβάνεται επίσης στο άρθρο 43 του νόμου 2190 κατέχει ως σκοπό τη περαιτέρω επεξήγηση των διάφορων σημείων των οικονομικών καταστάσεων, τα οποία δεν θα μπορούσαν να αναλύσουν και να κατανοήσουν οι διάφοροι αναλυτές χωρίς αυτή τη πρόσθετη πληροφόρηση. Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι οι μέθοδοι αποτίμησης των διάφορων περιουσιακών στοιχείων, οι μέθοδοι αποσβέσεων, οι τυχόν συμμετοχές της επιχ/σης στο κεφάλαιο άλλων επιχ/σεων σε ποσοστό πάνω από 10% από το κεφάλαιο τους ο μέσος αριθμός του προσωπικού που απασχολήθηκε στη διάρκεια της χρήσης, κλπ.

Γενικά το προσάρτημα θα πρέπει να περιλαμβάνει και να παρουσιάζει όλες τις σημαντικές λογιστικές αρχές και παραδοχές συμπεριλαμβανομένων α) των επιλογών από αποδεκτούς εναλλακτικούς τρόπους, β) των λογιστικών αρχών και παραδοχών που χρησιμοποιούνται και που είναι χαρακτηριστικές των ιδιορρυθμιών του κλάδου της οικονομίας στον οποίο

ανήκει η επιχ/ση και γ) των κατά εξαίρεση ή των νεωτεριστικών εφαρμογών των "γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών"

Έτσι καταλαβαίνουμε ότι η πληροφόρηση που περιέχεται στο προσάρτημα είναι θεμελιώδους σημασίας στην κατανόηση, ερμηνεία και αξιολόγηση μεγάλου μέρους της σημαντικής πληροφόρησης που εμφανίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η πληροφόρηση επίσης γύρω από τις λογιστικές αρχές και παραδοχές είναι χρήσιμη στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας και της ποιότητας των εμφανιζόμενων κερδών, καθώς επίσης και στην πραγματοποίηση συγκριτικής ανάλυσης με άλλες επιχ/σεις του ίδιου ή άλλων κλάδων της οικονομίας. Όσον αφορά το προσάρτημα στα πλαίσια του Ελλην. Λογιστικού Σχεδίου, αυτό προβλέπει :

1. Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης είναι απαραίτητο συμπλήρωμα των οικονομικών αυτών καταστάσεων, με το οποίο δίνονται διάφορες πρόσθετες ή επεξηγηματικές πληροφορίες.

Οι πληροφορίες αυτές έχουν σκοπό να διευκολύνουν όλους τους παράγοντες, προς τους οποίους απευθύνονται οι οικονομικές καταστάσεις, στο να κατανοούν το περιεχόμενο τους και να προσδιορίζουν την αληθινή οικονομική κατάσταση και τα ακριβή αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) των οικονομικών μονάδων.

2. Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης καταρτίζεται υποχρεωτικά από εκείνες τις οικονομικές μονάδες για τις οποίες η νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά προβλέπει αντίστοιχη υποχρέωση.

3. Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης έρχεται σε γνώση τρίτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Όσον αφορά το περιεχόμενο του προσαρτήματος από το Ελλ. Λογ. Σχέδιο προβλέπεται ένα πλήθος πληροφορίες όπως α) οι μέθοδοι που εφαρμόστηκαν 1) στην αποτίμηση των διαφόρων στοιχείων των Οικονομικών καταστάσεων 2) για τον υπολογισμό των διορθώσεων αξιών στοιχείων ενεργητικού (αποσβέσεις κλπ) 3) και για τον υπολογισμό των αναπροσαρμοσμένων αξιών στοιχείων του ενεργητικού, β) πληροφορίες σχετικά με τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων γ) πληροφορίες για το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγματικών διαφορών από απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα δ) Στοιχεία σχετικά με τις συμμετοχές της επιχ/σης σε άλλες επιχ/σεις, όταν η συμμετοχή υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου τους, ε) ο αριθμός και η έκταση των ενσωματωμένων δικαιωμάτων προνομιούχων μετοχών, ομολογών κλπ, όταν υπάρχουν. στ) Οι υποχρεώσεις που δεν εμφανίζονται στον Ισολογισμό της επιχ/σης, εφόσον η παράθεση τους είναι χρήσιμη για την εκτίμηση της οικονομικής της κατάστασης πχ αποζημιώσεις απόλυσης, κλπ. ζ) οι καθαρές πωλήσεις κατά κατηγορίες δραστηριοτήτων και κατά γεωγραφικές περιοχές, όταν αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους. η) Ο μέσος αριθμός του προσωπικού που χρησιμοποιήθηκε, οι αμοιβές τα έξοδα του, ανάλυση σε μισθούς-ημερομίσθια και επιδόματα με χωριστή αναφορά των επιβαρύνσεων που είναι σχετικές με συντάξεις. θ) Η έκταση στην οποία ο υπολογισμός των αποτελεσμάτων χρήσης επηρεάστηκε από αποτίμηση που έγινε κατά παρέκκλιση

από τις νομοθετημένες αρχές αποτίμησης, είτε στη χρήση του Ισολογισμού, είτε σε προηγούμενη χρήση, με σκοπό να επιτευχθούν φορολογικές απαλλαγές

1. Τα ποσά των αμοιβών που καταλογίσθηκαν στη χρήση για τα μέλη των οργάνων διοίκησης και διεύθυνσης για τις υπηρεσίες τους, κ) οι κάθε μορφής εγγυήσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στο Παθητικό του Ισολογισμού κατά κατηγορίες λ) οι μεταβολές των Παγίων Στοιχείων μ) η ανάλυση του λογαριασμού "έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης" "Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου" και "έξοδα ερευνών και ανάπτυξης" ν) Επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τη συγκρισιμότητα των κονδυλίων του Ισολογισμού της αυτής χρήσης με τα κονδύλια προηγούμενης χρήσης κλπ. (βλέπε Ε.Γ.Λ.Σ. σελ. 449, προσάρτημα πτ. εργ. Υπόδειγμα προσαρτήματος, Εταιρείας Τσαντίλη)

Τέλος την παράλειψη των πληροφοριών (ή ενός μέρους τους) από το προσάρτημα όπως προβλέπει το Ε.Γ.Λ.Σ. είναι δυνατόν να επιτρέψει ο Υπουργός Εμπορίου εφόσον κρίνει ότι η δημοσιότητα τους, θα ήταν σε σοβαρό βαθμό επιζήμια για την επιχ/ση. Κάθε τέτοια παρέκλιση αναφέρεται στο προσάρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΑΡΑΓ. 1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΑΛΥΤΩΝ

Όπως αναφέραμε και πιο πάνω τα αποτελέσματα της ανάλυσης των χ.ο. καταστάσεων ενδιαφέρουν ένα πλήθος ατόμων. Ανάλογα λοιπόν με το ποιός διενεργεί την ανάλυση και ποιούς σκοπούς επιδιώκει δημιουργούνται διάφορες κατηγορίες αναλυτών. Οι σπουδαιότερες κατηγορίες είναι :

α) Οι Μέτοχοι -Επενδυτές Οι επενδυτές οι οποίοι κατά κανόνα είναι και μέτοχοι μιας επιχ/σης ή πρόκειται να γίνουν, όπως είναι γνωστό είναι εκείνοι που δίνουν τα επιχειρηματικά κεφάλαια τα οποία φυσικά θέλουν να σιγουρέψουν γιατί βρίσκονται εκτεθειμένα σε πάρα πολλούς διάφορους κινδύνους.

Οι επενδυτές-μέτοχοι αποβλέπουν κυρίως 1) στη λήψη κάποιου μερίσματος από τη διανομή των κερδών, εφόσον είναι κερδοφόρα η επιχ/ση και αφού προηγουμένως εξυπηρετηθούν οι δανειστές της, σαν ανταμοιβή για τα κεφάλαια που επένδυσαν 2) Στη πιθανή λήψη κάποιων δικαιωμάτων από τη διανομή αποθεματικών της Εταιρείας και 3) στη τιμή που θα έχουν οι τίτλοι (μετοχές) στην αγορά και στη οποία ελπίζουν ότι θα είναι ανοδική ώστε να πραγματοποιήσουν κέρδη κεφαλαίου.

Έτσι όταν προβαίνουν στη ανάλυση των χ.ο. καταστάσεων εξετάζουν τα τωρινά ή και μελλοντικά κέρδη της Επιχ/σης., τις πιθανές ζημίες αν υπάρχουν και τα αίτια που τις προκάλεσαν, τη διάρθρωση των κεφαλαίων, τη σπουδαιότητα της Επιχ/σης στον Κλάδο αλλά και μέσα στην όλη Οικονομία,

την ανταγωνιστικότητα της κλπ. Η ανάλυση για τη εκτίμηση της αξίας των μετοχών μιας επιχείρησης με αντικειμενικό σκοπό τη λήψη αποφάσεων για αγορά νέων μετοχών, ή πώληση των ήδη κατεχομένων, η διατήρηση των ήδη επενδυθέντων κεφαλαίων σε τίτλους είναι εργασία αρκετά πολύπλοκη και απαιτείται να γίνεται από ειδικούς αναλυτές τίτλων.

β) Οι Δανειστές μιας Επιχ/σης, είναι όλοι εκείνοι που με τη μία ή την άλλη μορφή δανείζουν κεφάλαια. Μια μορφή δανεισμού είναι η βραχυπρόθεσμη που δίνεται από τους προμηθευτές εμπορευμάτων ή από πρόσωπα που της παρέχουν υπηρεσίες. Τα άτομα αυτά αναμένουν τη πληρωμή τους σε βραχύ σχετικά χρονικό διάστημα και συνήθως δεν λαβαίνουν τόκο για τα κεφάλαια που πιστωτών επιχ/ση. Μια επιχ/ση μπορεί επίσης να δανείζεται μακροπρόθεσμα κεφάλαια, όπως μακροπρόθεσμες πιστώσεις, δάνεια από τράπεζες και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς έκδοση ομολογιακών δάνειων προβαίνοντας έτσι σε άντληση των απαραίτητων κεφαλαίων από τη κεφαλαιοαγορά.

Τα δανειακά κεφάλαια αυτά η επιχ/ση έχει συγκεκριμένη υποχρέωση να εξυπηρετήσει (με τη καταβολή τόκων) και να τα επιστρέψει ανεξάρτητα από την οικονομική της κατάσταση και τα οικονομικά της αποτελέσματα. Οι δανειστές της Επιχ/σης ενδιαφέρονται κυρίως για τη ασφάλεια που τους παρέχεται τόσο για τους τόκους όσο για την επιστροφή των κεφαλαίων τους. Γι'αυτό δίνουν βαρύτητα στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων της συγκεκριμένης επιχ/σης. Γι'αυτό σε γενικές γραμμές είναι πιο συντηρητικοί στις εκτιμήσεις τους όσο αναφορά τα περιουσιακά στοιχεία.

Οι μέθοδοι αναλύσεως που εφαρμόζουν οι δανειστές καθώς και τα κριτήρια εκτιμήσεως που χρησιμοποιούν ποικίλουν ανάλογα με τη χρονική διάρκεια των παρεχομένων δανείων τη ασφάλεια που απολαμβάνουν και το σκοπό για τον οποίο εδόθηκαν. Έτσι οι βραχυπρόθεσμοι δανειστές εξετάζουν το βαθμό ρευστότητας των κυκλοφοριακών στοιχείων, τη ταχύτητα κυκλοφορίας τους, τη ταμειακή ρευστότητα κλπ.

Αντίθετα οι μακροχρόνιοι δανειστές εξετάζουν τις προβλέψεις των μελλοντικών εισροών κεφαλαίων, την οικονομική θέση της Επιχ/σης και την ικανότητα της να τη διατηρήσει αν είναι καλή βέβαια και τέλος την δυναμικότητα των κερδών της. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέταση της διάρθρωσης των κεφαλαίων μιας εταιρείας δεδομένου ότι αυτή μας δείχνει το βαθμό ασφάλειας που απολαμβάνουν. Έτσι η σχέση ιδίων προς ξένα (δανειακά) κεφάλαια παρέχει ένδειξη της επάρκειας ή όχι των ιδίων κεφαλαίων και του βαθμού ασφάλειας που απολαμβάνουν οι δανειστές σε περίπτωση μελλοντικών ζημιών.

γ) Οι Διοικούντες μιας Επιχ/σης οι οποίοι ενδιαφέρονται κυρίως για τον προσδιορισμό της οικονομικής της κατάστασης, τη κερδοφόρα δυναμικότητα και τη μελλοντική της εξέλιξη και πορεία. Οι διοικούντες σε μια επιχ/ση έχουν το πλεονέκτημα να συνδέονται άμεσα μ'αυτή και μπορούν να κάνουν συνεχή χρήση των βιβλίων της και βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες. Η ανάλυση από μεριά διοικούντων έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει σε περισσότερο βάθος και να περιλάβει τη συστηματική ανάλυση των

αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις σχέσεις των διαφόρων οικονομικών της στοιχείων, τη μελέτη μεταβολών και τη τάση τους ώστε να είναι δυνατός ο έγκαιρος εντοπισμός και αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Χρησιμοποιώντας τα διάφορα μέσα ανάλυσης η διοίκηση στοχεύει κυρίως στο να ασκήσει έλεγχο και να αντλήσει πολύτιμα συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική κατάσταση και τη δραστηριότητα της επιχ/σης και τη καθιστά ικανή να αντιμετωπίζει ανά πάσα στιγμή τις τυχόν δυσμενείς συνθήκες και να προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

δ) Αναλυτές σε περιπτώσεις Εξαγορών και Συγχωνεύσεων.

Σε περίπτωση εξαγοράς μιας επιχ/σης από άλλη ή συγχωνεύσεως δύο ή περισσότερων επιχ/σεων οι αναλυτές που επεξεργάζονται τα στοιχεία έχουν παρόμοιους σκοπούς με εκείνους των επενδυτών-μετόχων. Θα πρέπει όμως στις περιπτώσεις αυτές η ανάλυση να προχωράει στη εκτίμηση και των άυλων περιουσιακών στοιχείων των επιχ/σεων όπως είναι η φήμη και πελατεία, καθώς και στον υπολογισμό των υποχρεώσεων τους, γιατί όλα αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στο προϊόν της εξαγοράς ή της συγχωνεύσεως.

Κατά τη συγχώνευση κυρίως πολλών επιχ/σεων πρέπει να προσεχθεί η σχετική δυναμικότητα και οι αδυναμίες των περιλαμβανόμενων μερών.

ε) Ελεγκτές των Ισολογισμών : Οι ελεγκτές ασχολούνται με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων των επιχ/σεων και τελικά διατυπώνουν τα πορίσματα τους σχετικά με την ακρίβεια αυτών. Ένας από τους σκοπούς ανάλυσης τους είναι ο εντοπισμός ηθελημένων ή μη σφαλμάτων και ατασθαλιών οι οποίες αν δεν επισημανθούν και αναφερθούν δίνουν μια εσφαλμένη εικόνα

για την επιχ/ση πράγμα που είναι αντίθετο με τις γενικά παραδεκτές αρχές της Λογιστικής. Η ανάλυση των Χ.Ο. καταστάσεων με τον υπολογισμό ορισμένων αριθμοδεικτών και η παρακολούθηση των μεταβολών των οικονομικών στοιχείων μιας επιχ/σης και των τάσεων τους διαχρονικά, αποτελούν τα κυριότερα μέσα στο έργο των ελεγκτών το οποίο μπορεί να συμπληρωθεί και από διαδικαστικές μεθόδους και τέστ εγκυρότητας. Αυτό γιατί, λάθη και ατασθαλίες αν είναι σημαντικά επηρεάζουν την Οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της επιχείρησης.

στ) Λοιπές ομάδες αναλυτών. Η ανάλυση των χ.ο. καταστάσεων χρησιμοποιείται και από άλλες ομάδες ενδιαφερομένων οι οποίες ανάλογα με το σκοπό που-επιδιώκουν δίνουν την ανάλογη έμφαση στη διενεργούμενη ανάλυση. Τέτοιες μπορεί να είναι :

1) Οι ελεγκτές της Οικονομικής Εφορίας προκειμένου να ελέγξουν τα έσοδα τους από φόρους, την ορθότητα και πληρότητα των Ισολογισμών κλπ. 2) Οι συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων μπορούν να κάνουν χρήση των μεθόδων αναλύσεως, των Ισολογισμών και των Αποτελεσμάτων Χρήσεως για να αξιολογήσουν την Οικονομική θέση της Επιχ/σης προκειμένου να υπογράψουν μ'αυτή συλλογική σύμβαση εργασίας και να επιδιώξουν καλύτερες αμοιβές, συνθήκες εργασίας κλπ.

3) Οι πελάτες της επιχ/σης, προκειμένου να προσδιορίσουν την κερδοφόρα δυναμικότητα των προμηθευτών τους, την απόδοση των κεφαλαίων τους και άλλα συναφή στοιχεία με σκοπό την προσφορότερη συνεργασία μαζί τους, επίτευξη καλύτερων τιμών και ότων συναλλαγής. 4) Διάφοροι σπουδαστές

φοιτητές, Οικονομολόγοι, εκπαιδευτικά ιδρύματα, για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Αυτοί μπορεί να ενδιαφέρονται για τις μεθόδους ανάλυσης μιας επιχ/σης, τη θέση ενός κλάδου επιχ/σεων μέσα στη Οικονομία μιας χώρας, τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για τη πορεία της Οικονομίας κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΑΡΑΓ. 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.

Οι αναλυτικές Τεχνικές και μέθοδοι ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μπορούν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες.

Στην πρώτη ομάδα ανήκουν εκείνες που αναφέρονται σε συγκρίσεις και μετρήσεις που βασίζονται σε χρηματοοικονομικά δεδομένα μόνον μιας συγκεκριμένης λογιστικής χρήσης, όπως α) η Κάθετη Ανάλυση και β) η ανάλυση με αριθμοδείκτες όταν γίνεται για μία χρήση.

Στη δεύτερη ομάδα ανήκουν εκείνες που αναφέρονται σε μετρήσεις και συγκρίσεις που βασίζονται σε χρηματοοικονομικά δεδομένα για δύο ή περισσότερες χρήσεις, όπως α) η Οριζόντια Ανάλυση, β) οι καταστάσεις τάσης και γ) η ανάλυση με αριθμοδείκτες όταν αυτή γίνεται για περισσότερο από μία χρήσεις.

Οι Τεχνικές και μέθοδοι ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων αποτελούν τα (εργαλεία), τα όργανα μέτρησης και ελέγχου της δραστηριότητας της επιχ/σης, της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της, της σωστής διαχείρισης της και της σωστής εκμετάλλευσης των κεφάλαιων της. Αυτά δε, χρησιμοποιούνται τόσο από τον εσωτερικό αναλυτή όσο και από τον εξωτερικό.

Όσον αφορά το ποιά από τις παραπάνω μεθόδους και τεχνικές είναι πιο σπουδαία και αποτελεσματική οι γνώμες διχάζονται.

Πολλοί δίνουν εξέχουσα θέση στους αριθμοδείκτες. Η ρπακτική αξία των αριθμοδεικτών έγκειται στο γεγονός ότι δύο δεδομένα απομονωμένα το ένα από το άλλο, αλλά που το καθένα διατηρεί την εσωτερική του αξία, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικό ενδιαφέρον, ποταν ερευνηθούν όχι μεμονωμένα αλλά και με τη μορφή κάποιας σύγκρισης ή κάποιας σχέσης. Όπως π.χ., σύγκριση τους σε σχέση με το παράγοντα "χρόνο", οπότε προσφέρουν πολύτιμα πληροφοριακά στοιχεία. Πάντως σωστό είναι να γίνεται συνδυασμός των παραπάνω μεθόδων και τεχνικών. Γιατί η σπουδαιότητα της κάθε μεθόδου κατά την προσωπική μας άποψη εξαρτάται, από την πτυχή της δραστηριότητας της επιχ/σης που θέλουμε να αναλύσουμε.

Παρακάτω αναφερόμαστε στις κυριότερες μεθόδους, ανάλυσης. Οριζόντια ανάλυση, κάθετη ανάλυση, καταστάσεις τάσης, Αριθμοδείκτες. Δίνονται επίσης παραδείγματα με υποθετικά και πραγματικά στοιχεία για την πληρέστερη κατανόηση τους.

ΠΑΡ. 2. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

Μια από τις μεθόδους ανάλυσης είναι και η οριζόντια ανάλυση ή δυναμική ανάλυση. Περιλαμβάνει δε την απεικόνιση των διαφόρων μεγεθών των Ισολογισμών και των Αποτελεσμάτων χρήσης, για 2 ή περισσότερα έτη σε οριζόντια αντιπαράθεση.

Η αναλυτική πληροφόρηση που μπορούμε να πάρουμε από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μόνο ενός έτους είναι περιορισμένη. Γι' αυτό η διερεύνηση της επίδοσης της επιχ/σης κατά τη διάρκεια αρκετών λογιστικών χρήσεων είναι

μια χρήσιμη μορφή ανάλυσης. Έτσι, τα χρηματοοικονομικά δεδομένα γίνονται πιο ουσιώδη όταν συγκρίνονται με παρόμοια δεδομένα που αναφέρονται στην προηγούμενη λογιστική χρήση ή σ'ένα αριθμό προηγούμενων λογιστικών χρήσεων.

Οι συγκριτικές καταστάσεις βασικά ανήκουν σε μια από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες : α) Παρουσίαση χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τη τρέχουσα και αμέσως προηγούμενη λογιστική χρήση, β) Παρουσίαση χρηματοοικονομικών καταστάσεων για ένα αριθμό ετών. π.χ. έξι ή δέκα ετών. Συνήθως η οριζόντια ανάλυση χρησιμοποιεί ετήσια χρηματοοικονομικά δεδομένα. Όμως η ανάλυση μπορεί να γίνει με βάση τη σύγκριση μηνιαίων ή τριμηνιαίων στοιχείων με αντίστοιχα δεδομένα των ίδιων μηνών ή τριμήνων των προηγούμενων ετών. Επίσης θα πρέπει να πούμε ότι η οριζόντια ανάλυση μπορεί να γίνει με σταθερό ή κινητό έτος βάσης. Όταν γίνεται με σταθερό έτος, το έτος αυτό θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό. Οι καταστάσεις (Ισολογισμός, Αποτ. χρήσης, κατ. εισοδήματος κλπ) θα πρέπει να αποπληθωρίζονται όταν η εξεταζόμενη περίοδος είναι μεγαλύτερη των 3 ετών και ο πληθωρισμός είναι υψηλός και αλλοιώνει την αξία των κονδυλίων.

Με το κινητό έτος βάσης συγκρίνονται κάθε φορά δύο διαδοχικές καταστάσεις. Ο αποπληθωρισμός των στοιχείων εδώ, γίνεται μόνο όταν είναι ιδιαίτερα υψηλός ο πληθωρισμός.

Για να συγκρίνουμε τις διάφορες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, π.χ. Ισολογισμούς, τους τοποθετούμε τον ένα κοντά στον άλλο. Στη συνέχεια κάνουμε μια κριτική αξιολόγηση των μεταβολών που πραγματοποιήθηκαν στις διάφορες

κατηγορίες στοιχείων από το έτος σε έτος και συνολικά για μια περίοδο ετών.

Έτσι λοιπόν ένας συγκριτικός Ισολογισμός δείχνει τις μεταβολές στις πηγές χρηματοδότησης του ενεργητικού ή των Παγίων στοιχείων και τις τάσεις και τις μεταβολές που δημιουργούνται στις υποχρεώσεις, τις απαιτήσεις, της καθαρής θέσης της επιχ/σης για δύο ή περισσότερα χρόνια.

Μια συγκριτική κατάσταση εισοδήματος δείχνει τα αποτελέσματα των εργασιών για ένα αριθμό λογιστικών χρήσεων. Μια συγκριτική κατάσταση μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσης δείχνει τις εισροές κεφαλαίων, καθώς και την αύξηση (μείωση) κεφαλαίων για ένα αριθμό λογιστικών χρήσεων. Ενώ μια συγκριτική ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης μας δείχνει την διαμόρφωση των κερδών ή ζημιών. Τα αίτια που τις προκάλεσαν, τις μεταβολές και το ύψος του κόστους πωληθέντων, του μικτού κέρδους, των λειτουργικών δαπανών, των Εσόδων κλπ, για ένα αριθμό λογιστικών χρήσεων.

Οι συγκριτικές καταστάσεις περιέχουν τόσο τις μεταβολές των απόλυτων μεγεθών των στοιχείων, όσο και τις ποσοστιαίες μεταβολές (ποσοστά). Αυτά δε θα πρέπει να αναγράφονται μαζί γιατί μόνο τότε έχουμε την πραγματική εικόνα των μεταβολών των στοιχείων της επιχ/σης και τότε μόνο μπορούμε να οδηγούμεθα σε ορθά συμπεράσματα. Οι μεταβολές μπορούν να δοθούν ως 1) απόλυτη μεταβολή (διαφορά μεταξύ δύο αριθμών), 2) ως σχετική μεταβολή δηλ. απόλυτη μεταβολή δια αριθμού βάσης επί εκατό, 3) ως λόγος (δείκτης) που υπολογίζεται πάνω σε κάποιο κοινό μέγεθος βάσης. Ο λόγος είναι το πηλίκο της διαίρεσης του μεγέθους

βάσης. Ο λόγος είναι το πηλίκο της διαίρεσης του μεγέθους του υπό εξέταση έτους διά του μεγέθους έτους βάσης.

Η κριτική αξιολόγηση και εξέταση των μεταβολών επιτρέπει στους αναλυτές, να αναλύσουν τις τάσεις που διαμορφώνονται στα στοιχεία μιας επιχ/σης. Ενώ η σύγκριση των οικονομικών καταστάσεων για μια αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο κάνει σε μεγάλο βαθμό φανερή την κατεύθυνση, την ταχύτητα και την έκταση της τάσης, αλλά και των αιτιών που τη προκάλεσαν π.χ. μια αύξηση των πωλήσεων 15% και μια μείωση των απαιτήσεων της Επιχ/σης κατά 10%, μπορεί να οφείλεται στην αλλαγή πολιτικής πωλήσεων της επιχ/σης, όπως πωλήσεις μετρητοίς χωρίς να παρέχονται πολλές διευκολύνσεις στους πελάτες, για να καλυφθεί πιθανόν κάποιο πρόβλημα ρευστότητας.

Επίσης πρέπει να τονίσουμε ότι ο όρος συγκριτικές καταστάσεις χρησιμοποιείται εδώ με τη στενή έννοια του όρου. Γιατί συγκριτική κατάσταση είναι η κατάσταση κοινού μεγέθους.

Για να είναι πιο αποτελεσματικές οι συγκρίσεις μεταξύ των διάφορων οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει :

α) Η μορφή παρουσίασης και η διάταξη των δεδομένων να είναι καλή και ταυτόσημη β) το περιεχόμενο των καταστάσεων να είναι ταυτόσημοι, γ) οι χρησιμοποιούμενες λογιστικές αρχές δεν θα πρέπει να μεταβάλλονται κλπ.

Η τεχνική της οριζόντιας ανάλυσης όπως είπαμε πιο πάνω επιτρέπει στο να εκφράζονται οι μεταβολές, ως απόλυτες μεταβολές (διαφορά μεταξύ αριθμών) και ως σχετικές

μεταβολές (επί τοις εκατό). Η ταυτόχρονη παράθεση των ποσοστιαίων και δραχμικών μεταβολών είναι ένα πλεονέκτημα της οριζόντιας ανάλυσης, όπως προείπαμε. Γιατί πολλά άτομα μπορεί να έχουν δυσκολία να κατανοήσουν τις ποσοστιαίες μεταβολές από μόνες τους και το αντίστροφο. Επίσης πολλές ποσοστιαίες μεταβολές μπορεί να είναι δυσανάλογες προς τη πραγματική σημασία τους. π.χ. μια ποσοστιαία μεταβολή του 60% από μια δραχμική βάση ύψους 100.000, είναι πολύ λιγότερο σημαντική από την ίδια ποσοστιαία μεταβολή, από μια δραχμική βάση 1.000.000 δρχ. Ακολουθεί ένα υποθετικό παράδειγμα για τη κατανόηση της όλης τεχνικής.

Έστω ο παρακάτω συνοπτικός συγκριτικός πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης της επιχ/σης "χ και ψ". Να γίνει η οριζόντια ανάλυση και να μελετηθούν οι τυχόν μεταβολές.

<u>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	940.000	915.000
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	<u>675.000</u>	<u>653.000</u>
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	265.000	262.000
ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	<u>217.000</u>	<u>219.000</u>
ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	48.000	43.000
ΤΟΚΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ	<u>6.000</u>	<u>4.000</u>
ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	<u>54.000</u>	<u>47.000</u>

Λ Υ Σ Η				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΑ		ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ	
	1986	1985	ΔΙΑΦΟΡΕΣ '86/85	
			ΠΟΣΑ	%
ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	940.000	915.000	* 25.000	2,7
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	<u>675.000</u>	<u>653.000</u>	<u>22.000</u>	<u>3,3</u>
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	265.000	262.000	3.000	1,14
ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	<u>217.000</u>	<u>219.000</u>	<u>(2.000)</u>	<u>(0,9)</u>
ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	48.000	43.000	5.000	11,6
ΤΟΚΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	<u>6.000</u>	<u>4.000</u>	<u>2.000</u>	<u>50</u>
ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	54.000	47.000	7.000	14,8

* $(940.000 - 915.000 = 25.000 / 915.000 \times 100 = 2,7\%$

Από την οριζόντια ανάλυση παρατηρούμε ότι οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 2,7% ενώ το κόστος πωληθέντων κατά 3,3%. Δηλ. η ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωληθέντων είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία αύξηση των πωλήσεων. Αυτό έχει σαν συνέπεια τη αύξηση του Μικτού Κέρδους μόνο 1,14%. Βέβαια αυτό είναι μεν ευνοϊκό για την επιχ/ση, γιατί έστω και έτσι αυξήθηκε το Μικτό Κέρδος παρόλη τη μεγαλύτερη αύξηση του Κόστους Πωληθέντων. Κρύβει όμως και κινδύνους για την Επιχ/ση. Γιατί η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση του Κόστους πωληθέντων συνεπάγεται επιβραδυντική αύξηση του Μικτού Κέρδους. Είναι δε δυνατό αν η ποσοστιαία αύξηση του Κόστους Πωληθέντων είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από εκείνη των πωλήσεων να οδηγηθεί η επιχ/ση σε πτώση του Μικτού Κέρδους σε σημείο τέτοιο που να μη μπορεί να καλύπτει τα

Λειτουργικά της Έξοδα και να οδηγηθεί σε ζημίες εκμετάλλευσης. Για παράδειγμα αν οι πωλήσεις στο έτος (1987), παρουσιάσουν αύξηση 5% το δε Κόστος Πωληθέντων 15% τότε, το Μικτό Κέρδος του έτους (1987) θα είναι : 940.000 $\times 1,05 = 675.000 \times 1,15 = 987.000 - 776.250 = 210.750$ και δεν θα μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα τα οποία στη καλύτερη των περιπτώσεων δεχόμαστε ότι παραμένουνε στο ύψος των 217.000. Συνεπώς θα παρατηρηθεί, ζημία εκμετάλλευσης δρχ. 6.250. Μια τέτοια εξέλιξη θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις για την επιχ/ση.

Ένα υψηλό ποσοστό κόστος πωληθέντων δείχνει αδυναμία της επιχ/σης να αγοράζει σε χαμηλές τιμές και να πωλεί σε υψηλές. Μπορεί να οφείλεται στην άυξηση της τιμής κόστους του προϊόντος, στην αύξηση των Πρώτων Υλών ή Βοηθητικών, σε αυξήσεις του εργατικού κόστους κλπ. Πρέπει όμως η επιχ/ση να το ερευνήσει εάν δεν θέλει να βρεθεί προ εκπλήξεων. Τα κέρδη εκμετάλλευσης παρουσίασαν μια αύξηση το 1986 (5.000) (11,6%) που οφείλεται στο ότι τα έξοδα εκμετάλλευσης μειώθηκαν κατά (2.000 δρχ. 0,9%) και αυτό είναι ένα θετικό σημείο για την επιχ/ση. Τέλος τα καθαρά κέρδη αυξήθηκαν κατά (7.000 δρχ.-14,8%) Αυτό οφείλεται αρκετά και στην αύξηση των πιστωτικών τόκων κατά (2.000 δρχ. - 50%). Βέβαια τα καθαρά κέρδη (και η αύξηση τους) είναι θετικό σημείο για την επιχ/ση, θα μπορούσε όμως αυτή η αύξηση ναταν μεγαλύτερη αν το ποσοστό αύξησης του κόστους πωληθέντων ήταν μικρότερο ή το πολύ ίσο με το ποσοστό αύξη-

σης των πωλήσεων.

Βλέπουμε λοιπόν και από το προηγούμενο υποθετικό παράδειγμα πόσο μας βοηθάει η οριζόντια ανάλυση, στην κατανόηση των μεταβολών και των αιτιών που τις προκάλεσαν. Έτσι μπορούμε αν αυτές οι μεταβολές είναι δυσμενείς για την επιχ/ση να τις κάνουμε ευνοϊκές με κατάλληλα μετρα, ή αν είναι ευνοϊκές να τις διατηρήσουμε ή να τις καλυτερέψουμε.

Σαν ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ για τη Οριζόντια ανάλυση θα μπορούσαμε να πούμε και τα εξής : Η χρησιμότητα της πληροφόρησης που προέρχεται από την επεξεργασία των δεδομένων με την οριζόντια ανάλυση είναι ακόμα πιο μεγάλη όταν αποφεύγονται τα λάθη κατά τους υπολογισμούς των μεταβολών. Γι αυτό χρειάζεται προσοχή κατά τον υπολογισμό τους, γιατί μπορεί να οδηγηθούμε σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Επίσης ο αναλυτής θα πρέπει να εντοπίσει εκείνες τις μεταβολές (θετικές ή αρνητικές) που είναι σημαντικές. Αυτές δε, θα πρέπει να τις εξετάσει και με άλλες που συνδέονται άμεσα για να προσδιορίσει όσο είναι το δυνατό καλύτερα τους λόγους που συνέβαλαν στην εμφάνιση των μεταβολών, έτσι ώστε να δώσει τις σωστές κατευθύνσεις, στους διοικούντες για τη λήψη αποφάσεων. Τέλος η πιο πάνω πληροφόρηση επιλεγμένων όμως δεδομένων από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μπορεί να παρασταθεί και γραφικά. Συνήθως η εικόνα αποκαλύπτει περισσότερα από ότι χίλιες λέξεις, που ομολογουμένως αποκτά σημασία στην ανάλυση και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών δεδομένων. Ο αναλυτής καταστάσεων με τη

μελέτη των μεταβολών που παριστάνονται γραφικά είναι δυνατό να σχηματίσει μια πιο καλή ιδέα σε σχέση με το τι συμβαίνει μ'αυτές. Επίσης σε σύγκριση με την ανάγνωση ενός πίνακα με αριθμούς η μελέτη ενός διαγράμματος είναι πιο σημαντική αφού οι μεταβολές σε δραχμικά ποσά γίνονται πιο εμφανείς. Τα διαγράμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μία μορφή αρχικής ανάλυσης, σε μια προσπάθεια να εντοπισθούν πρώτα οι σημαντικές μεταβλητές και ως μέσο για να προσφέρει ενδείξεις σχετικά με τις ουσιώδεις σχέσεις τους.

Επίσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη παρουσίαση ειδικών μελετών ή λειτουργικών εκθέσεων όπως, π.χ. στην ετήσια έκθεση του διοικητικού συμβουλίου προς τους μετόχους της επιχ/σης.

ΠΑΡΑΓ. 3. ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που εμφανίζουν να μεμονωμένα στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης ως ποσοστό κάποιου συνολικού μεγέθους της κατάστασης καλούνται καταστάσεις κοινού μεγέθους. Και επειδή η μελέτη των ποσοστών που εμφανίζονται στην κατάσταση γίνεται με κάθετο τρόπο, γι'αυτό και η ανάλυση των δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων με αυτή την τεχνική καλείται κάθετη ανάλυση.

Η προηγούμενη τεχνική επεξεργασίας των δεδομένων είχε το μειονέκτημα της αδυναμίας του αναλυτή να κατανοήσει και να σχηματίζει σαφή εικόνα της μεταβολής που

πραγματοποιήθηκε από έτος σε έτος στα επιμέρους στοιχεία σε σχέση με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, σύνολο υποχρεώσεων, καθαρής θέσης ή το σύνολο των καθαρών πωλήσεων.

Όταν προβαίνουμε σε διάφορες συγκρίσεις όπως, δύο ή περισσότερων επιχ/σεων ή μιας επιχ/σης με ολόκληρο τον κλάδο στον οποίο ανήκει η επιχ/ση, δεν έχουμε κοινή βάση σύγκρισης όταν έχουμε να κάνουμε μόνο με απόλυτα μεγέθη. Αντίθετα όταν τα δεδομένα του Ισολογισμού, Αποτ. χρήσης κλπ. παρουσιάζονται ως ποσοστά κάποιου συνολικού μεγέθους όπως π.χ. ποσοστό του συνόλου περιουσιακών στοιχείων, του συνόλου υποχρεώσεων, ποσοστό επί του συνόλου καθαρών πωλήσεων κλπ. Τότε έχουμε μια κοινή βάση σύγκρισης.

Επίσης στη κάθετη ανάλυση κάθε μεμονωμένο στοιχείο οποιασδήποτε οικονομικής κατάστασης ανάγεται στο σύνολο του 100. Ως αποτέλεσμα κάθε ποσοστό δείχνει τη σχέση του μεμονωμένου στοιχείου στο αντίστοιχο του συνολικά.

Συνεπώς η τεχνική των καταστάσεων κοινού μεγέθους αντιπροσωπεύει μια μορφή της ανάλυσης των δεικτών, γιατί κάθε μεμονωμένο στοιχείο στην κατάσταση εκφράζεται ως ένα ποσοστό του συνόλου.

Στις καταστάσεις κοινού μεγέθους οι σχέσεις μπορούν να διατυπωθούν είτε σαν ποσοστά είτε ως δείκτες. Η διατύπωση που είναι καθαρά αποδεκτή είναι η διατύπωση των σχέσεων σε ποσοστά. Οι καταστάσεις κοινού μεγέθους μπορούν να πάρουν μια από τις ακόλουθες δύο μορφές. α) Η πρώτη μορφή είναι εκείνη όπου τα απόλυτα μεγέθη κάθε οικονομικής

κατάστασης μιας συγκεκριμένης περιόδου συνοδεύονται αμέσως από τα ποσοστά που δείχνουν τη σχέση του μεμονωμένου στοιχείου στο αντίστοιχο του συνολικό. β) Η δεύτερη μορφή είναι εκείνη όπου είτε οι καταστάσεις χωρίζονται σε δύο μέρη, το αριστερό εμφανίζει μόνο τα απόλυτα μεγέθη ενώ το δεξιό εμφανίζει μόνο τα ποσοστά, είτε οι καταστάσεις εμφανίζουν μόνο ποσοστά της συγκεκριμένης επιχ/σης ή ποσοστά διαφόρων επιχ/σεων ή ποσοστά του κλάδου. Η ανάλυση των δεδομένων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων-με αυτή τη τεχνική μπορεί να περιγραφεί ως ανάλυση της εσωτερικής δομής της οικονομικής κατάστασης. Οι καταστάσεις κοινού μεγέθους, αποτελούν ένα πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του αναλυτή για την μελέτη της παρούσας χρηματοοικονομικής θέσης και ειδικότερα για την πραγματοποίηση σύγκρισης μεταξύ επιχ/ων που ανήκουν στον ίδιο κλάδο, καθώς και μεταξύ επιχ/σεων και κλαδικών προτύπων.

Επίσης η τεχνική αυτή σε μικρότερη έκταση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση ιστορικής μελέτης μιας συγκεκριμένης επιχ/σεως λόγω του ότι επιτρέπει να φανούν σημαντικές μεταβολές στην κατανομή των κατ'είδη στοιχείων.

Ως προς τον Ισολογισμό η κάθετη ανάλυση επιδιώκει την εμφάνιση της δομής της περιουσία και των κεφαλαίων της επιχ/σης, (δηλ. τη γνώση της σύνθεσης του Ενεργητικού και του Παθητικού). Εξετάζονται οι πηγές άντλησης κεφαλαίου, ποιά είναι η κατανομή των απαιτήσεων ή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ή των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Μελετάει η δομή των ίδιων κεφαλαίων, του κυκλοφορούντος ενεργητικού κλπ.

Ως προς τα αποτελέσματα χρήσης η κάθετη ανάλυση επιδιώκει τη γνώση της δομής των καθαρών κερδών. Δηλ. εξετάζουμε το ποσοστό επί των πωλήσεων του Μικρού κέρδους, του κόστους Πωληθέντων, των Λειτουργικών εξόδων κλπ.

Ο υπολογισμός των ποσοστών των μεμονωμένων στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων επί ενός συνολικού μεγέθους, μπορεί να γίνει ως εξής: α) Καθορίζουμε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, το σύνολο των υποχρεώσεων και καθαρής θέσης, τα καθαρά έσοδα πωλήσεων ή τα μικτά έσοδα πωλήσεων και το σύνολο εισροών ή εκροών κεφαλαίων για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που καλύπτει η υπό ανάλυση χρηματοοικονομική κατάσταση, ως 100. β) Υπολογίζουμε το ποσοστό κάθε στοιχείου της συγκεκριμένης κατάστασης διαιρώντας το δραχμικό ποσό του στοιχείου με το δραχμικό ποσό του συνολικού μεγέθους ναφοράς και στη συνέχεια πολλαπλασιάζουμε το πηλίκο επί εκατό. Τέλος χρειάζεται μεγάλη προσοχή στην ερμηνεία των ποσοστών γιατί εύκολα μπορεί να οδηγηθεί κάποιος σε εσφαλμένα συμπεράσματα. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος όταν δίνονται μόνο ποσοστά χωρίς τα αντίστοιχα απόλυτα μεγέθη. Στη συνέχεια δίνουμε ένα υποθετικό παράδειγμα για την κατανόηση της όλης Τεχνικής.

Έστω ο παρακάτω συγκριτικός πίνακας " Αποτελεσμάτων Χρήσης" της Α.Ε. "ΤΑΥΓΕΤΟΣ". Να γίνει η κάθετη Ανάλυση και να μελετηθεί η κατάσταση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1985	1984
ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	80.000.000	65.000.000
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	<u>48.500.000</u>	<u>36.880.000</u>
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	31.500.000	28.120.000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ :		
ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	12.300.000	7.950.000
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>12.000.000</u>	<u>9.000.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	24.300.000	16,950.000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ	7.200.000	11.170.000
ΤΟΚΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	<u>1.200.000</u>	<u>1.500.000</u>
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	6.000.000	9.670.000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	<u>2.350.000</u>	<u>4.450.000</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	3.650.000	5.220.000

Λ Υ Σ Η

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ		ΑΝΑΛΥΣΗ	
	+ 1 9 8 5		1 9 8 4	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	80.000.000	100	65.000.000	100
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	<u>48.500.000</u>	61	<u>36.880.000</u>	57
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	31.500.000	39	28.120.000	43
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ :				
ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	12.300.000	153	7.950.000	12

Συνέχεια..... ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	12.000.000	15	9.000.000	14
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤ. ΕΣΟΔΩΝ	24.300.000	30,3	16.950.000	26
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ	7.200.000	9	11.170.000	17
ΤΟΚΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	1.200.000	1,5	1.500.000	2
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	6.000.000	7,5	9.670.000	15
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	2.350.000	3	4.450.000	7
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	3.650.000	4,5	5.220.000	8

* $\frac{48.500.000}{80.000.000} \times 100 = 61\%$ κλπ.

Μελετώντας τα απόλυτα μεγέθη και τα ποσοστά της πιο πάνω κατάστασης Αποτ. χρήσης, βλέπουμε μια μεγάλη αύξηση των πωλήσεων από το 1984 στο 1985 της τάξης των (15.000.000). Όμως παράλληλα έχουμε και μια αύξηση του ποσοστού κόστους πωληθέντων αφού το 1984 αποτελούσε το 57% επί των πωλήσεων ενώ το 1985 αποτελούσε το 61% επί των πωλήσεων. Έτσι το Μικτό κέρδος σαν ποσοστό επί των πωλήσεων μειώθηκε από (43%) σε (39%) επί των πωλήσεων ενώ σαν απόλυτο μέγεθος αυξήθηκε κατά (3.380.000 δρχ.), αύξηση = 12% περίπου. Οπωσδήποτε κάτι συμβαίνει εδώ. Το πιο πιθανό είναι να ακολούθησε μια πολιτική η επιχ/ση για την αύξηση των πωλήσεων με μείωση της τιμής πώλησης, πράγμα που επέτυχε. Έτσι παρόλη την αύξηση του κόστους πωληθέντων που δικαιολογείται κάπως και από την όλη πολιτική και ίσως από κάποια αύξηση της τιμής κόστους, των πρώτων Υλών ή των εργατικών κατόρθωσε την αύξηση του Μικτού Κέρδους. Αυτή η

προσπάθεια θα ήταν βέβαια επιτυχημένη γιατί οι πωλήσεις όντως αυξήθηκαν από 65.000.000 στα 80.000.000 εάν όμως δεν ήταν τόσο μεγάλη η αύξηση στα λειτουργικά έξοδα. Έτσι τα έξοδα πωλήσεων από 12% το 1984 σε 15,3% το 1985 επί των πωλήσεων. Ενώ τα διαχειριστικά έξοδα από 14% το 1984 σε 15% επί των πωλήσεων το 1985. Αυτή η αύξηση των λειτουργικών δαπανών κρίνεται αδικαιολόγητη και τελικά είναι αυτή που καταστρέφει την όλη προσπάθεια για αύξηση των πωλήσεων-αύξηση του μικτού κέρδους., αύξηση καθαρού κέρδους της επιχ/σης.

Δεν δικαιολογείται η αύξηση των εξόδων πωλήσεων όταν προσπαθεί η επιχ/ση μεμείωση της τιμής πώλησης του προϊόντος να αυξήσει τις πωλήσεις.

Βέβαια όλες αυτές είναι υπόθέσεις, γιατί μπορεί να συμβαίνει και το εξής : Η Επιχ/ση να λανσάρισε ένα νέο προϊόν που τη βοήθησε να αυξήσει τις πωλήσεις. Οπότε η αύξηση του Κόστους Πωλήσεων ή των εξόδων πώλησης κατανοείται ως ένα σημείο. Γιατί για νέο προϊόν πρόκειται, οπωσδήποτε πιο πολλά έξοδα θα κάνουμε για να το λανσάρουμε και ίσως να είναι πιο αυξημένο. Το κόστος των πρώτων υλών. Και πάλι όμως δεν δικαιολογείται η τόσο αύξηση τους. Γιατί αν είναι να προωθήσω ένα νέο προϊόν που τα έξοδα του υπερκαλύπτουν τα οφέλη που πιθανόν νάχω τότε τι να το κάνω; Καταρχήν και σ'αυτή τη περίπτωση, η πολιτική της επιχ/σης κρίνεται ανεπιτυχής. Πάντως θα πρέπει να εξεταστεί και η περίπτωση της τυχόν αύξησης των πωλήσεων την επόμενη χρήση γιατί ενδεχομένως η αύξηση των εξόδων πώλησης (π.χ. διαφημίσεις), δεν πρόλαβε να αποδώσει τα αναμενόμενα μέσα στη χρήση που πραγματοποιήθηκαν.

Παράλληλα όπως είπαμε και πιο πάνω έχουμε και αύξηση των διαχειριστικών εξόδων, πράγμα που κρίνεται απαράδεχτο.

Γιατί τα διαχειριστικά έξοδα είναι έξοδα σταθερά. Η αύξησή τους χειροτερεύει ακόμα πιο πολύ την όλη κατάσταση.

Έτσι παρόλη τη μείωση των χρεωστικών τόκων από 2% το 1984 σε 1,5 το 1985 τα κέρδη προ φόρων μειώθηκαν κατά (3.670.000 δρχ.) Δηλ. εκεί που αποτελούσαν ποσοστό επί των πωλήσεων το 1984 (15%) έπεσαν σε (7,5%) το 1985. Έτσι και ο φόρος εισοδήματος είναι πιο μειωμένος αφού και τα κέρδη προ φόρων πηολίγα. Έτσι καταλήγουμε στη μείωση των καθαρών κερδών. Από (8%) το 1984 επί των πωλήσεων έπεσαν σε (4,5%) το 1985. Έτσι η όλη προσπάθεια της επιχ/σης όπως είπαμε και πιο πάνω κρίνεται αποτυχούσα.

Έτσι από το πιο πάνω παράδειγμα βλέπουμε πόσο προσοχή χρειάζεται η κάθετη ανάλυση όχι μόνο στο υπολογισμό των ποσοστών αλλά και στην ερμηνεία τους. Σαν ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ για την κάθετη ανάλυση μπορούμε να πούμε και τα εξής : Όπως προείπαμε η τεχνική των καταστάσεων κοινού μεγέθους είναι πολύ χρήσιμη για συγκρίσεις μεταξύ επιχ/σεων όπως και με το κλάδο. Ο αναλυτής όμως θα πρέπει να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή στις μεταβολές της δομής των λογαριασμών ή της κατανομής τους, και στους λόγους για τους οποίους θα πρέπει να διερευνηθούν παραπέρα και να γίνουν κατανοητά. Όσον αφορά το τεχνικό μέρος της πραγματοποίησης συγκρίσεων μεταξύ επιχειρήσεων θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη σύνταξη καταστάσεων κοινού μεγέθους για δύο ή περισσότερες επιχ/σεις, σημαντικό σημείο της όλης ανάλυσης αποτελεί ότι τα χρηματοοικονομικά δεδομένα για κάθε επιχ/ση να αντιπροσωπεύουν συγκρίσιμα επίπεδα τιμών. Επιπλέον τα ίδια δεδομένα θα πρέπει να στηρίζονται σε συγκρίσιμες λογιστικές μεθόδους, διαδικασίες ταξινόμησης και μεθόδους αποτίμησης. Οι συγκρίσεις θα πρέπει να περιορί-

ζονται σε επιχ/σεις που ασχολούνται με παρόμοιες δραστηριότητες. Πρέπει επίσης να τονίσουμε ότι η επίτευξη της συγκρισιμότητας μεταξύ επιχ/σεων είναι πολύ πιο δύσκολη από την επίτευξη συγκρισιμότητας κατά τη διαχρονική εξέταση των δεδομένων της ίδιας επιχ/σης. Τέλος θα πρέπει να πούμε ότι η διατύπωση του τελικού συμπεράσματος σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχ/σης δεν θα πρέπει να σταματήσει στο σημείο αυτό. Θα πρέπει να προχωρήσουμε σε μια πιο λεπτομερή ανάλυση των δεδομένων. Γιατί για τη πραγματοποίηση μιας λεπτομερούς ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεδομένων τα ποσοστά από τη κάθετη ανάλυση θα πρέπει να συμπληρώνονται από τη μελέτη των ποσοστών της οριζόντιας ανάλυσης και ακόμα παραπέρα των ποσοστών τάσης και των αριθμοδεικτών. Αυτό πραγματευόμαστε στις επόμενες παραγράφους.

ΠΑΡΑΓ. 4.- ΕΦΑΡΜΟΓΗ (ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

Όπως είπαμε και προηγουμένως για να καταλήξουμε σε ασφαλή και όσο το δυνατό πιο σωστά συμπεράσματα θα πρέπει να γίνεται συνδυασμός των τεχνικών ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Γι'αυτό δεν θα πρέπει να ξεχωρίσουμε τις παραπάνω τεχνικές. Βέβαια η κάθε μία ρίχνει φως σε μια πτυχή της δραστηριότητας της επιχ/σης. Γι'αυτό για να έχουμε μια συνολική άποψη όλης της δραστηριότητας της επιχ/σης και για να αποφανθούμε για τη μελλοντική πορεία της θα πρέπει να χρησιμοποιούμε όλες τις τεχνικές ανάλυσης (ΒΛΕΠΕ-ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ).

Παρακάτω δίνουμε ένα παράδειγμα σε πραγματικά στοιχεία, οριζόντιας και κάθετης ανάλυσης μαζί στα Αποτ. Χρήσης της Επιχ/σης INKA ΝΙΤΓΟΥΕΡ Α.Ε.

ΙΝΚΑ ΝΙΤΓΟΥΕΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
ΙΣΧΥΟΙΣΜΟΣ ΠΡΟ 31/12/1988, 3η ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ (1/1-31/12/88) Μ.Α.Ε. 9340/62/8/86/1175

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1988	1987	ΠΑΣΙΒΙΚΟ	1988	1987
Β. ΕΣΟΔΑ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ			Α. ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
1. Λοιπά έσοδα εκπ/σεως	57.240	57.240	1. Μεταχικό Κεφάλαιο		
Μείων αποβέσεων	17.172	11.648	1. Καταβεβλημένο (15000x1000 δρχ.)	115.000.000	15.000.000
ΙΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	40.058	45.792	111. Διαφορ. αναπροσαρμ.		
Γ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ			1. Διαφορ. από αναπροσαρμ. αξίας κτίστων στοιχείων	6.389.786	
1. Λοιπά έξοδα ακινήτων	2.048.143	2.048.143	IV. Αποθεματικό Κεφάλαιο		
Μείων αποβέσεων	819.258	409.629	1. Τακτικό Αποθεματικό	5.094.754	4.959.868
II. Έξοδα ακινήτων	1.228.885	1.638.514	2. Αφορολ. αποθεματικά	18.418.652	18.418.652
1. Γ. Γ. Κόστος-Οικόπεδα	17.039.430	10.849.844	3. Ειδικό αποθεματικό	20.298.534	19.657.828
Μείων αποβέσεων	17.039.430	10.849.844	41.811.940	41.036.348	
2. Έγκαταστάσεις	4.039.800	2.881.100	V. Αποταλέσματα επί νέου υλικού κερδών επί νέου		
Μείων αποβέσεων	999.468	685.037	ΣΥΝΟΛΟ ΊΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	27.356.230	26.256.914
3. Μηχανήματα	45.238.574	41.955.064	Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	30.557.956	82.293.262
Μείων αποβέσεων	30.290.084	22.430.179	1. Προβλεψ. για απόζηρ. προσωπ. κ.	2.048.143	2.048.143
4. Επιπλα-Σκεύη	16.692.104	2.485.540	2. Λοιπές προβλέψεις	8.525.308	11.699.488
Μείων αποβέσεων	3.667.016	882.448	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	8.573.457	13.739.631
5. Μεταφορικά μέσα	5.785.540	5.785.540	1. Μικροπρόθ. υποχρ.		
Μείων αποβέσεων	3.915.060	3.033.595	1. Τρόφιμα		982.190
6. Ακίνητα υπο. εκτάλεση	2.594.807	1.749.243	11. Βραχυπρόθεσμ. υποχρ.		
Μείων αποβέσεων	2.594.807	1.749.243	1. Προμηθευτές	40.858.659	29.833.239
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	53.745.332	40.053.428	2. Γραμμάτια πληρωτέα	69.025.207	53.115.728
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			3. Τρόφιμα	100.619.257	108.525.539
1. Αποθέματα			4. Προκ/λές πελατών	500.000	
1. Προϊόντα έτοιμα	4.957.716	9.835.350	5. Υποχρ. άλλων εταιρειών	8.955.131	19.964.421
2. Υποπροϊόντα	13.200	19.980	6. Προσωπ. λογ/σμοί	8.652.706	4.257.795
3. Παραγωγι. σε εξέλιξη	58.308.381	24.514.178	7. Μερίσματα πληρωτέα	477.000	900.000
4. Πρώτες-Βοηθ. ύλης-υλικά συσκευασίας	38.769.907	35.467.782	8. Πιστωτές διάφοροι	32.000.000	
5. Προκ/λές πρώτων υλών	394.909		ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	259.087.960	217.378.912
6. Εργασίες	102.444.113	83.837.280	Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ		
Π. Απαιτήσεις	173.639.190	175.343.444	1. Έξοδα χρημ. δεδουλευμένα	291.305	
1. Πελάτες	173.639.190	175.343.444			
2. Προκ/λές προμηθευτών	1.592.482	3.332.061			
3. Προσωπ. λογ/σμοί	130.598	2.758.204			
4. Χρεώτες διάφοροι	19.148.264	21.391.244			
5. Χρεωτάρια	200.000	200.000			
6. Εργασίες	100.000				
IV. Διαθέσιμα	194.810.504	203.024.933			
1. Ταμείο	7.232.381	8.322.470			
2. Καταθέσεις όψεως	238.274	127.892			
	7.470.655	8.450.362			
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤ.	304.725.272	273.312.985			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ.	358.510.672	313.411.809			
1. Υπερσ. παρ. στοιχ. ΝΠ297/72	9.312.862	9.312.862	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΣΙΒΙΚΟΥ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞ. ΠΑΣΙΒΙΚΟΥ	358.510.672	313.411.809
2. Λοιποί λογ/σμοί τόξεως	4.097	4.086	1. Υπερσ. παρ. στοιχ. ΝΠ297/72	9.312.862	9.312.862
	9.318.759	9.318.748	2. Λοιποί λογ/σμοί τόξεως	4.097	4.086
ΚΑΤΑΤΙΤΛΩΝ ΛΟΓ/ΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ				9.318.759	9.318.748
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΤΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	1988	1987
Κύριος εργασιών	354.477.190	339.745.520	Καθαρά αποτ/τα (κέρδη) χρήσεως	2.897.710	31.227.773
Μείων Κόστος πωλήσεων	720.386.479	301.434.338	Μείων φόρος εισοδήματος	822.802	6.935.096
Μικτά αποτ/τα εκμ/σεως	34.110.717	37.711.184	Κέρδη προς διάθεση	1.874.908	24.292.677
Πλέον άλλα έσοδα εκμ/σεως	35.527.205	66.971.852	1. Τακτικό αποθεματικό	134.886	1.381.389
ΣΥΝΟΛΟ	69.637.916	104.883.036	2. Αφορολ. αποθ. κενού. 1262/82		386.000
Μείων: Έξοδα διοικήσεως	20.982.819	9.680.518	3. Ειδικό αφορολ. αποθεματ.	640.706	14.200.192
Έξοδα πωλήσεων	25.205.817	14.135.308	4. Μερίσματα μικτά		900.000
Μερικά αποτ/τα εκμ/σεως	23.449.280	80.867.210	5. Υπολ. κερδών επί νέων	1.099.316	7.265.096
Μείων: Χρηματοοικονομικά	33.571.410	23.099.374		1.874.908	24.292.677
Ολικά αποτ/τα εκμ/σεως	(10.122.130)	57.787.836			
Πλέον: Εκτακτά έσοδα	18.901.228	8.860.295			
Μείων: Εκτακτά έσοδα		22.185.333			
Εκτακτες ζημιές		8.385.803			
		30.571.136			
Μείων: Σύνολο αποβέσεων	12.195.744	9.335.074			
Μείων Αποβέσ. στο Α.Κ.	8.114.358	8.505.851			
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ (ΚΕΡΗ) ΧΡΗΣ.	2.697.710	2.829.223			

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘ. ΣΥΜΒΟΥΛ. ΕΦΘΙΟΣ Μ. ΚΑΤΣΑΡΚΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Μ. ΚΑΤΣΑΡΚΑΣ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΑΝΔΡΙΤΣΗΣ

Παρακάτω θα συνδυάσουμε την οριζόντια και κάθετη ανάλυση

λυση στα αποτελέσματα χρήσης της επιχ/σης για να μπορέσουμε να εξηγήσουμε γιατί παρόλο που αυξήθηκαν οι πωλήσεις μειώθηκαν τα καθαρά κέρδη χρήσης.

Εκ των πραγμάτων η ανάλυση θα περιοριστεί στα έτη 1987-1988 και σαν έτος βάσης θα ληφθεί το μικρότερο έτος δηλ. το 1987.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ		INKA ΝΙΤΤΟΥΕΡ Α.Ε.			
	ΠΟΣΑ		ΚΑΘΕΤΗ ΑΝ.		ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝ.	
	1987	1988	1987%	1988%	ΔΙΑΦΟΡΕΣ	ΠΟΣΟΣ%
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	339.145.520	354.477.190	100	100	**15.331.670	4,5
<u>ΜΕΙΟΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ</u>	<u>301.434.336</u>	<u>320.366.479</u>	<u>*88,9</u>	<u>90,3</u>	<u>18.932.143</u>	<u>6,2</u>
ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΚΜΕΤ/ΣΗΣ	37.711.184	34.110.711	11,1	9,7	(3.600.473)	(9,5)
<u>ΠΛΕΟΝ ΑΛΛΑ ΕΣ.ΕΚΜΕΤ.</u>	<u>66.971.852</u>	<u>35.527.205</u>	<u>19,7</u>	<u>10</u>	<u>(31.444.647)</u>	<u>(46,9)</u>
ΣΥΝΟΛΟ	104.683.036	69.637.916	30,8	19,7	(35.045.120)	(33,4)
<u>ΜΕΙΟΝ ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ</u>	<u>9.680.518</u>	<u>20.962.819</u>	<u>2,9</u>	<u>6</u>	<u>11.302.301</u>	<u>116,7</u>
<u>ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ</u>	<u>14.135.308</u>	<u>25.205.817</u>	<u>4,1</u>	<u>7</u>	<u>11.070.509</u>	<u>78,3</u>
ΣΥΝΟΛΟ	23.815.826	46.188.636	7	13	22.372.810	93,9
ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΚΜΕΤ.	80.867.210	23.449.280	24	6,7	(57.417.930)	(71)
<u>ΜΕΙΟΝ ΧΡΗΜΑΤ/ΚΑ & ΕΞΟΔΑ</u>	<u>23.099.374</u>	<u>33.571.410</u>	<u>6,9</u>	<u>9,5</u>	<u>10.472.036</u>	<u>45,3</u>
ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΚΜΕΤ/ΣΗΣ	57.767.836	(10.122.130)	17	(3)	(67.889.966)	(117,5)
ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	(23.710.841)	16.901.228	(7)	5	40.612.069	-
ΣΥΝΟΛΟ	34.056.996	6.779.098	10	1,9	(27.277.898)	(80)
<u>ΜΕΙΟΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ</u>	<u>2.829.223</u>	<u>4.081.388</u>	<u>0,80</u>	<u>1,15</u>	<u>1.252.165</u>	<u>44,2</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ (ΚΕΡΔΗ)	31.227.773	2.697.710	9,2	0,8	(28.530.063)	(91,3)
<u>ΧΡΗΣΗΣ</u>						

* $\frac{301.434.336}{339.145.520} \times 100 = 88,9$ κλπ.

** $(354.477.190 - 339.145.520 = 15.331.670)$
 $\frac{15.331.670}{339.145.520} \times 100 = 4,5$ κλπ.

Α Ν Α Λ Υ Σ Η

Αφού κάναμε τους παραπάνω υπολογισμούς των τάσεων, και των ποσοστών θα προβούμε στην ανάλυση τους. Όπως φαίνεται και από την πρώτη ματιά τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά για την επιχ/ση. Ας δούμε όμως αναλυτικά τι συμβαίνει. Οι πωλήσεις αυξήθηκαν από το 1987 στο 1988 κατά (15.331.770 δρχ.) ποσοστό αύξησης 4,5%. Αυτό βέβαια είναι ένα θετικό σημείο για την επιχ/ση. Γιατί διαμέσου των υψηλών πωλήσεων και της σωστής διαχείρισης ελπίζει η επιχ/ση στην ύπαρξη και αύξηση των κερδών. Στην επιχ/ση όμως που εξετάζουμε δεν συμβαίνει αυτό. Για προχωρώντας στο κόστος πωληθέντων βλέπουμε ότι αυτό αυξήθηκε από το 1987 στο 1988 κατά (18.932.143 δρχ.) Δηλ. ποσοστό αύξησης 6,2%. Η αύξηση αυτή κρίνεται σημαντική και σαν απόλυτο μέγεθος και σαν ποσοστό γιατί υπερβαίνει την αύξηση των πωλήσεων κατά 3.600.473 ή ποσοστό 1,7%

Αυτή η εξέλιξη στις πωλήσεις και στο κόστος πωληθέντων αποτελεί ένα αδύνατο σημείο στη δραστηριότητα της επιχ/σης. Γενικά όταν η ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωληθέντων είναι μεγαλύτερη από εκείνη των πωλήσεων, έχει σαν συνέπεια τη επιβραδυντική αύξηση του Μικτού Κέρδους. Όμως αν η ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωληθέντων σε σχέση με τις πωλήσεις συνδυάζεται με υψηλό ποσοστό κόστους πωληθέντων (κόστος πωληθέντων/πωλήσεις), είναι δυνατό να οδηγήσει όχι απλά σε επιβραδυντική αύξηση του Μικτού Κέρδους αλλά αντίθετα στη μείωση του, όπως συνέβη στη περίπτωση μας.

Η πτώση του Μικτού Κέρδους κατά 3.600.473 δρχ., παρά την αύξηση των πωλήσεων, οφείλεται στην σημαντική αύξηση του ποσοστού πωληθέντων από 88,9% σε 90,3% και αντίστοιχα στη

πτώση του ποσοστού του Μικτού Κέρδους από 11,1% σε 9,7% επί των πωλήσεων. Για να προχωρήσουμε στη δοερεύνηση της πτώσης του ποσοστού του Μικτού Κέρδους μελετούμε τη σχέση :

$$\begin{aligned} \text{Ποσοστό Μικτού Κέρδους} &= \frac{\text{ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ (ΜΚ)}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ (Π)}} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ (Π)} - \text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ (ΚΠ)}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ (Π)}} \\ &= \frac{\text{Π} - \text{ΚΠ}}{\text{Π}} = \frac{\text{Π}}{\text{Π}} - \frac{\text{ΚΠ}}{\text{Π}} = 1 - \frac{\text{ΚΠ}}{\text{Π}} = 1 - \frac{\text{ΠοσότηταΧ (Τιμή κόστους Μονάδας)}}{\text{ΠοσότηταΧ (τιμή πώλησης μονάδας)}} \\ &= 1 - \frac{\text{ΤΚΜ}}{\text{ΤΠΜ}} \end{aligned}$$

Από τη σχέση αυτή προκύπτει ότι όσο η τιμή του κλάσματος $\frac{\text{ΤΚΜ}}{\text{ΤΠΜ}}$ γίνεται μεγαλύτερη τόσο μειώνεται το ποσοστό του Μικτού Κέρδους. Συνεπώς το ποσοστό του Μικτού Κέρδους μπορεί να μειώθηκε :

1. Λόγω σταθερής τιμής Πώλησης και αύξηση στη τιμή Κόστους μονάδας.
2. Λόγω σταθερής τιμής κόστους μονάδας και μείωσης τιμής πώλησης μονάδας.
3. Λόγω αύξησης της τιμής κόστους μονάδας μεγαλύτερης από την αύξηση της τιμής πώλησης μονάδας.
4. Λόγω πτώσης της τιμής κόστους μονάδας που είναι μικρότερη από τη πτώση της τιμής πώλησης μονάδας.

Ειδικότερα στους πιο πάνω συνδυασμούς όπου αναφέρεται αύξηση τιμής κόστους μονάδας αυτή μπορεί να οφείλεται σε αύξηση των εργατικών, ή σε αύξηση του κόστους αγοράς πρώτων Υλών, ή σε των Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων ή σε συνδυασμό αυτών. Από την πιο πάνω ανάλυση γίνεται φανερό ότι για να μπο-

ρέσει η επιχ/ση να βελτιώσει τα μικτά της κέρδη ώστε να μπορεί να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα θα πρέπει στο μέλλον να στραφεί κυρίως προς δύο κατευθύνσεις, είτε

1) να διατηρήσει σταθερό το ποσοστό Μικτού Κέρδους (σταθερή τιμή πώλησης, σταθερή τιμή κόστους μονάδας) αυξάνοντας όμως τον όγκο των πωλήσεων χωρίς να δημιουργήσει υπέρμετρα έξοδα Πωλήσεων κλπ.

2) να βελτιώσει το ποσοστό Μικτού Κέρδους (σταθερή τιμή κτήσης μονάδας, αύξηση τιμής πώλησης, ή μείωση τιμής κτήσης μονάδας, σταθερή τιμή πώλησης, ή μείωση τιμής κτήσης μονάδας, αύξηση τιμής πώλησης) και ταυτόχρονα να αυξήσει αν τούτο είναι δυνατό, τον όγκο των πωλήσεων.

Αυτή θα είναι και η πιο αποτελεσματική λύση.

Αξίζει να παρατηρήσουμε ότι επιχ/σεις που έχουν υψηλό ποσοστό κόστους πωληθέντων χαρακτηρίζονται από την αδυναμία να αγοράζουν εμπορεύματα σε χαμηλές τιμές κτήσης ή να κατασκευάζουν προϊόντα με χαμηλό κόστος παραγωγής και να πωλούν σε υψηλές τιμές πώλησης και αντιμετώπιζουν σοβαρά προβλήματα σε περιόδους οικονομικών κρίσεων γιατί τα Μικτά τους Κέρδη περιορίζονται σε σημαντικό βαθμό και δεν μπορούν να καλύψουν τα λειτουργικά τους Έξοδα.

Έτσι λοιπόν όπως είπαμε και πιο πάνω το Μικτό Κέρδος μειώθηκε και από (11,1%) το 1987 έπεσε στο (9,7%) επί των πωλήσεων το 1988. Στη συνέχεια της ανάλυσης διαπιστώνουμε ότι τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης που πιθανόν να προήλθαν από τη Εμπορική δραστηριότητα της, είναι βιομηχανική και Εμπορική ΑΕ) μειώθηκαν σημαντικά από το 1987 (19,7%) στο 1988 (10%) επί των πωλήσεων. Μείωση (31.444.647 δρχ.) ή (46,9%).

Μεγάλη μείωση. Και αυτό είναι άσχημο για την επιχ/ση, γιατί τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης θα μπορούσαν να αυξήσουν κάπως το σύνολο (ΜΚ + άλλα ΕΕ κμ), μετά τη μείωση του Μικτού Κέρδους και να καλύψουν κάπως το χαμένο έδαφος. Έτσι είναι αναπόφευκτη η μείωση του προηγούμενου συνόλου από (30,8% - 1987 σε (19,7%) - 1988 επί των πωλήσεων. Μείωση (35.045.120 δρχ.) ή (33,4%) το 1988. Μείωση που είναι αρκετά μεγάλη και δυσχερένει ακόμα περισσότερο τη κατάσταση της. Όμως τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα με την αύξηση που σημειώνεται στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης. Αύξηση από το 1987 στο 1988 της (τάξης των 22.372.810 συνολικά δρχ.) ή αύξηση (93,9%). Πολύ μεγάλη. Τα έξοδα διοίκησης από (2,9% - 1987) σε (6% - 1988) επί των πωλήσεων. Δηλ. αύξηση (11.302.301 δρχ.) ή 116,7%. Τρομακτική αύξηση. Η επιχ/ση δεν δικαιολογείται για τη μεγάλη αύξηση αυτή. Όταν οι πωλήσεις αυξάνονται με ένα ποσοστό (4,5%) δεν γίνεται τα έξοδα διοίκησης να αυξάνονται μέσα ρυθμό (116,7%). Συνήθως τα διοικητικά έξοδα παραμένουν σε σταθερά επίπεδα ή παρουσιάζουν μικρές αυξομειώσεις. Πιθανοί λόγοι για τη μεγάλη αύξηση στα έξοδα Διοίκησης μπορεί να είναι αυξήσεις στις αμοιβές προσωπικού, πρόσληψη νέων υπαλλήλων, αναδιοργάνωση υπηρεσιών, αυξήσεις λογαριασμών ΔΕΗ, ΟΤΕ και άλλων λαμβανομένων υπηρεσιών και φυσικά στη κακή διαχείριση κλπ. Πάντως το 1988 κρίνεται οδυνηρό. Τα έξοδα Διάθεσης αυξήθηκαν και αυτά από (4,1% - 1987 επί των πωλήσεων) σε (7% - 1988). Αύξηση (11.070.509 δρχ.) ή (78,3%). Υπερβολική αύξηση. Τα έξοδα διάθεσης συνήθως αποτελούνται από έξοδα συσκευασίας, έξοδα προώθησης του

προϊόντος που ως ένα σημείο είναι δικαιολογημένα αλλά και αναγκαία. Αναγκαία γιατί έτσι θα καλωπιστεί το προϊόν, θα λανσαριστεί πιο ωραία, θα γίνει πιο γνωστό στους καταναλωτές, θα αυξηθεί η ζήτησή του και έτσι θα αυξηθούν και οι πωλήσεις. Αυτό όμως δεν συμβαίνει εδώ, ή αν προσπάθησε η επιχ/ση αυξάνοντας τα έξοδα προώθησης του προϊόντος να αυξήσει τη ζήτηση του και τις πωλήσεις απέτυχε. Γιατί οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά (=15.000.000 δρχ. περίπου) ενώ τα έξοδα διάθεσης κατά (=11.000.000 δρχ.). Η αύξηση του όγκου των εξόδων διάθεσης δεν δικαιολογείται γιατί δεν συνοδεύεται από μεγαλύτερη αύξηση των πωλήσεων. Ίσως ο τόσος όγκος των εξόδων διάθεσης να οφείλεται στο ότι η επιχ/ση με την ενδυμασία οπότε εδώ μπαίνει ο παράγοντας μόδα και το σωστό ή όχι λανσαρισμά της μπορεί να οδηγήσει στην επιτυχία ή αποτυχία. Βέβαια αν αναλογισθούμε και τη μείωση του Μικτού Κέρδους της Επιχ/σης σε σχέση με τα μέχρις τώρα υψηλά έξοδα η κατάσταση γίνεται πολύ δύσκολη. Έτσι το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η μείωση των Μερικών Αποτελεσμάτων Εκμετάλλευσης ακτά (54.417.930 δρχ.) ή (71%) το 1988. Ανάλογη είναι και η μείωση των Μερ. Αποτ. Εκμετάλ. σαν ποσοστό επί των Πωλήσεων από (24%)-1987) στο (6,7%-1988).

Επιπλέον τα χρηματοοικονομικά έξοδα αυξήθηκαν κατά (10.472.036 δρχ.) ή (45,3%) το 1988. Παράλληλη αύξηση έχουμε και ως ποσοστό πάνω στις πωλήσεις των χρηματοοικονομικών εξόδων από (6,9%-1987) σε (9,5%-1988). Και η αύξηση των χρημ/κών εξόδων είναι μεγάλη και δεν δικαιολογείται από την αύξηση του όγκου πωλήσεων. Επιπλέον η αύξηση αυτή δυσκολεύει ακόμα περισσότερο την κατάσταση και οδηγεί στη μείωση των ολικών Αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης. Η μείωση αυτή είναι μεγάλη. Σε

ποσοστό επί των πωλήσεων φθάνει σε ζημία (-3%) από (+17%) το 1987. Δηλ. το 1988 τα ολικά αποτελ/τα εκμετάλλευσης είναι αρνητικά-ζημία (10.122.130 δρχ.) σε σχέση με το 1987 κέρδη (57.767.836 δρχ.) Πολύ μεγάλη μείωση που οφείλεται στους λόγους που προαναφέραμε. Μείωση (67.889.968) ή (117,5%).

Επομένως το 1988 είναι πολύ άσχημη χρονιά για την Επιχ/ση. Όμως ενώ κανονικά θάπρεπε να έχει για το 1988 ζημίες η επιχ/ση, έχει έκτακτα κέρδη το 1988 (16.901.228 δρχ.) και έτσι όχι μόνο αποσβένει τη ζημία (10.122.130 δρχ.) αλλά εμφανίζει και κέρδη (6.779.098). Σε αντίθεση με τις έκτακτες ζημίες, που είχε το 1987 (23.710.841 δρχ.) βέβαια σ' αυτό το σημείο στάθηκε τυχερή η επιχ/ση αφού μπόρεσε να μετατρέψει τις έκτακτες ζημίες του 1987 σε έκτακτα κέρδη το 1988, πιθανώς από διάφορες άλλες δραστηριότητες. Παρόλα αυτά τα κέρδη του 1987 ήταν (34.056.996 δρχ.) σε σχέση με το 1988 (6.779.098 δρχ.) Δηλ. παρατηρήθηκε μια πτώση (80%) παρά την θετική συμβολή των εκτάκτων αποτελεσμάτων του 1988 (16.901.928)

Έτσι καταλήγουμε στις Αποσβέσεις οι οποίες είναι αυξημένες το 1988 κατά (1.252.165 δρχ.) ή 44,2%. Αντίστοιχα αυξάνονται και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων οι Αποσβέσεις από (0,8% το 1987) σε (1,15%) το 1988) Τελικό αποτέλεσμα μείωση των καθαρών κερδών χρήσης το 1988 σε (28.530.063 δρχ.) ή (91,3%). Αντίστοιχη μείωση ως ποσοστό επί των πωλήσεων το 1987 (9,2%) σε (0,8%) το 1988. Τρομερή μείωση σχεδόν 100%. Και πάλι καλά γιατί μετά τα τόσα δυσμενή σημεία της επιχ/σης που επισημάναμε κανονικά θα έπρεπε να εμφανίζει ζημίες. Σώθηκε από την αύξηση των εκτάκτων εσόδων όμως η κατάσταση παρόλα αυτά είναι απογοητευτική και το μέλλον αβέβαιο και ζοφερό αν η επιχ/ση δεν πάρει τα κατάλληλα μέτρα να βελτιώσει το

ολικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης το οποίο από 57.767.836 κέρδος έγινε 10.122.130 ζημία. Έτσι ενώ έχουμε αύξηση των πωλήσεων από το 1987 στο 1988 κατά (15.331.670 δρχ.) ή (4,5%) έχουμε μείωση των καθαρών κερδών χρήσης κατά (28.530.063 ή 91,3%). Αυτό οφείλεται στους λόγους που προαναφέραμε. Η Επ/ση εάν δεν θέλει να βρεθεί προ εκπλήξεων θα πρέπει οπωσδήποτε να συμπιέσει όσο είναι το δυνατό το κόστος πωλήσεων, εάν μπορέσει να μειώσει ή να κρατήσει σταθερή τη τιμή κτήσης των πρώτων Υλών ή Βοηθητικών, αγοράζοντας άλλες εφάμιλλες και πιο φθηνές χωρίς όμως να αλλοιώσει σημαντικά τη ποιότητα του προϊόντος της, να συμπιέσει όσο είναι το δυνατόν το εργατικό κόστος. Επιπλέον συμπίεση των λειτουργικών δαπανών και ιδιαίτερα των εξόδων διοίκησης. Γενικά η επιχ/ση θα πρέπει να κάνει μια οικονομία στα έξοδα της και να προσπαθήσει να διατηρήσει την αυξητική τάση των Πωλήσεων.

ΠΑΡΑΓΡ. 5 . ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΣΗΣ

Ευνήθως ο υπολογισμός των μεταβολών στις τεχνικές ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δίνεται σε σχέση με τα δεδομένα του αμέσως προηγούμενου έτους. Έτσι όταν η σύγκριση γίνεται για έναν αριθμό ετών παρουσιάζεται το πρόβλημα να συγκρίνουμε πολλές φορές το ένα έτος με το αμέσως επόμενο και να χρησιμοποιούμε κάθε φορά ένα καινούργιο έτος βάσης. Γνωστό λοιπόν δημιουργήθηκε η ανάγκη οι συγκρίσεις και οι μεταβολές να υπολογίζονται σε ένα κοινό έτος βάσης. Η

τεχνική που υπολογίζει τις μεταβολές των επομένων ετών σε σχέση με το έτος βάσης και παίρνουν τη μορφή ποσοστιαίας μεταβολής ονομάζεται τεχνική των ποσοστών τάσης.

Στον υπολογισμό των ποσοστών τάσεων το πρώτο που έχουμε να κάνουμε είναι να επιλέξουμε το κοινό έτος βάσης το οποίο συνήθως είναι το πρώτο έτος και φυσικά τα στοιχεία του έτους βάσης θα εμφανίζονται σαν ποσό ίσο με το 100. Στη συνέχεια τα ποσά όλων των άλλων ετών της χρονικής περιόδου που καλύπτει η ανάλυση εκφράζονται σαν ποσοστά των ποσών του έτους βάσης. Τα ποσά φυσικά θα πρέπει να είναι θετικά. Τα ποσοστά τάσης υπολογίζονται αν διαιρέσουμε το ποσό του συγκεκριμένου στοιχείου με το αντίστοιχο ποσό του στοιχείου του έτους βάσης και στη συνέχεια το πολλαπλασιάσουμε με το 100. Φυσικά αν τα ποσοστά τάσης είναι μικρότερα από το 100 τότε σημαίνει ότι υπήρχε μείωση του αντίστοιχου ποσού στη συγκεκριμένη περίοδο από το έτος βάσης.

Φυσικά δεν θα πρέπει να πέφτουμε στο λάθος και να αφαιρούμε τα ποσοστά τάσης μεταξύ των χρονικών διαστημάτων μεταξύ τους εκτός από το έτος βάσης για να βρούμε τη διαφορά. Μετά ποσοστά τάσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι γλυτώνουμε τις αναγωγές σε ποσοστιαίες μεταβολές και τον προσδιορισμό δραχμικών αυξήσεων ή μειώσεων.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ : (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ)

Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ

Περίοδος 1978-1982 (σε χιλιάδες δραχ.)

	1978	1979	1980	1981	1982
Συνολικά έσοδα	6.206.520	7.818.791	10.631.747	14.479.521	16.279.318
Κόστος πωληθέντων	5.180.912	6.441.036	8.984.662	12.501.217	14.330.598
Μικτά κέρδη	1.025.608	1.377.755	1.647.085	1.978.304	1.948.720
Έξοδα Διοικ. Διαθ. κλπ	327.850	384.361	501.150	594.546	554.353
Έξοδα χρηματοδότησης	348.804	389.168	554.456	675.334	951.512
Άλλες δαπάνες	35.900	110.850	97.183	110.253	116.309
Σύνολο κόστους Δαπανών	712.554	884.379	1.152.789	1.380.133	1.622.174
Καθαρά κέρδη	313.054	493.376	494.296	598.171	326.546

Συνολικά έσοδα	100	126	171	234	262
Κόστος πωληθ.	100	124	173	241	277
Μικτά κέρδη	100	134	161	193	190*
Έξοδα Διοικ. Διαθ. κλπ	100	117	153	181	169
Έξοδα χρηματοδότησης	100	112	159	194	273
Άλλες δαπάνες	100	309	271	307	324
Σύνολο κόστους	100	124	162	194	228
Καθαρά κέρδη	100	158	158	191	104

$$\text{Ποσ. τας} = \frac{1948.720}{1025.608} \times 100 \approx 190 \text{ κλπ.}$$

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ

Προβαίνοντας στην ανάλυση των παραπάνω τάσεων των ετών (1979-1980-1981-1982) με έτος βάσης το 1978 διαπιστώνουμε τα εξής:

Τα συνολικά έσοδα παρουσιάζουν μια αυξητική τάση από (126) το 1979 σε (234) το 1981 και (262) το 1982. Αυτό είναι θετικό σημείο για την επιχ/ση και δείχνει ότι είναι επιτυχημένη η Διοίκηση της αφού συνεχώς αυξάνει τα συνολικά έσοδα. Όμως το αν η Διοίκηση της Επιχ/σης είναι πράγματι επιτυχημένη θα το δούμε στο τέλος. Και όντως παρατηρούμε ότι το κόστος πωληθέντων παρουσιάζει και αυτό μια αυξητική τάση. Από (124) το 1979 σε (241) το 1981 σε (277) το 1982. Βλέπουμε επίσης ότι η αυξητική τάση του κόστους πωληθέντων είναι μεγαλύτερη από εκείνη των Συνολικών Εσόδων.

Έτσι το 1980 ήταν ΚΠ (173) Σ.Ε. (171), το 1981 ΚΠ (241) ΣΕ (234) ενώ το 1982 ήταν ΚΠ (277) ΣΕ (262).

Οποσδήποτε όταν το κόστος πωληθέντων είναι πολύ υψηλό έχουμε περιορισμένο Μικτό κέρδος. Ένα υψηλό Κόστος Πωληθέντων δείχνει αδυναμία της επιχ/σης να αγοράζει σε χαμηλές τιμές και να πωλεί σε υψηλές. Επίσης η αυξητική αυτή τάση του Κ.Π. μπορεί να οφείλεται σε μία σταδιακή αύξηση των τιμών των Πρώτων ή Βοηθητικών Υλών ή και σε μια σταδιακή αύξηση των εργατικών που δε μπόρεσε να σταθεροποιήσει. Πάντως η γνώμη μας είναι ότι θα πρέπει να λάβει μέτρα σταθεροποίησης του ΚΠ η επιχ/ση όσο αυτό είναι δυνατό. Γιατί αν διατηρηθεί αυτή η αυξητική τάση, όταν μάλιστα οι πωλήσεις αυξάνονται με μικρότερο ρυθμό τότε θα έχουμε πιθανή μείωση

και περιορισμό του Μικρού κέρδους. Και ένα μικρό περιθώριο Μικτού Κέρδους κρύβει κινδύνους να μην μπορεί να ανταπεξέλθει στις λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα της επιχ/σης, με αποτέλεσμα μείωση του περιθωρίου Καθαρού Κέρδους. Όμως η σταδιακή συμπίεση των Καθαρών Κερδών μπορεί να οδηγήσει κάποτε σε δημιουργία ζημιών. Το πρόβλημα θα γίνει οξύτερο αν πάψει η ανοδική πορεία των πωλήσεων ή μείνουν σταθερές και συνεχιστεί η αυξητική τάση του κόστους πωληθέντων.

Παρόλα αυτά όμως διαπιστώνουμε ότι τα Μικτά Κέρδη παρουσιάζουν μια αυξητική τάση σε σχέση με το 1978. Όμως το 1982 παρουσιάζουν μείωση και έτσι ενώ το 1981 ήταν (193) με έτος βάσης το 1978, πέφτει το 1982 σε (190).

Αυτό επιβεβαιώνει όσα είπαμε πιο πάνω. Γιατί παρόλη τη αυξητική τάση των Μικτών Κερδών αυτά δεν κρίνονται ικανοποιητικά, πράγμα που θα το διαπιστώσουμε και πιο κάτω. Η μείωση που σημειώθηκε το 1982 δείχνει ότι έχει αρχίσει η αντίστροφη πορεία για την επιχ/ση αν δεν κάνει τίποτα η επιχ/ση. Τα έξοδα Διόικησης και Διάθεσης παρουσιάζουν και αυτά μια αυξητική τάση παρόλο που το 1982 μειώθηκαν (169) από (181) Το 1981. Τα λειτουργικά έξοδα πάντως θα πρέπει όσο δυνατόν να προσπαθήσει να τα συγκρατήσει η επιχ/ση. Και κυρίως τα Διοικητικά τα οποία θα πρέπει να διατηρούνται σε σταθερά και ανεκτά επίπεδα. Τα δε έξοδα Διάθεσης και αυτά δεν θα πρέπει να είναι υπερογκά όταν μάλιστα δεν δικαιολογούνται από τον όγκο των πωλήσεων. Και μάλιστα αφού βλέπουμε ότι η επιχ/ση δεν έχει ικανοποιητικά Μικτά Κέρδη. Συνεχίζοντας βλέπουμε τα έξοδα Χρηματοσότησης παρουσιάζουν μια

μεγάλη αυξητική τάση. Από (112) το 1979, σε (159) το 1980, σε (194) το 1981 και σε (273) το 1982. Αυτό είναι πολύ άσχημο για την επιχ/ση αν δεν κάνει κάτι να τα μειώσει ή έστω να τα συγκρατήσει την περιμένουν δυσκολίες. Το 1982 μάλιστα το ποσοστό τάσης των εξόδ. χρηματο/σης (273) ξεπέρασε και αυτό ακόμα των πωλήσεων (262). Έτσι μειώνονται ακόμα περισσότερο τα καθαρά κέρδη. Επίσης οι λοιπές δαπάνες αυξάνονται και αυτές. Η αυξητική τους τάση είναι υπέρογκη και ανησυχητική, σε σχέση με το έτος βάσης. Καλό θα ήταν να προσπαθήσει η επιχ/ση να τις περιορίσει ή να τις συγκρατήσει. Γιατί η αυξητική τους τάση χειροτερεύει την όλη κατάσταση. Έτσι εφόσον και οι λειτουργικές δαπάνες και τα έξοδα χρηματοδότησης και οι λοιπές δαπάνες παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις έτσι επόμενο είναι και το Σύνολο Κόστους Δαπανών να παρουσιάζει και αυτό αυξητική τάση. Έτσι το Συν. Κόστ. Δαπανών το 1979 ήταν (124), το 1980 (162), το 1981 (194) και το 1982 (228).

Έτσι διαπιστώνουμε ότι η Επιχ/ση έχει υπέρογκες δαπάνες και αυτό σε συνδυασμό με τα μη ικανοποιητικά Μικτά Κέρδη οδηγούν σε αυξομειώσεις των Καθαρών Κερδών, παρόλα που οι πωλήσεις αυξάνονται σταδιακά.

Έτσι το 1979 και 1980 τα καθαρά κέρδη παρέμειναν στασιμα (158), αυξήθηκαν το 1981 (191) και μειώθηκαν το 1981 σε (104). Οι ποσοστιαίες αυτές αυξομειώσεις δεν εμπνέουν εμπιστοσύνη και σιγουριά για το μέλλον της επιχ/σης. Και βέβαια τα άτομα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα μ' αυτή (προμηθευτές, δανειστές, μέτοχοι κλπ) δεν μπορεί να είναι ικανο-

ποιημένα . Τα σκαμπανεβάσματα των Καθαρών Κερδών της Επιχ/σης δρουν ανασταλτικά και όχι ενθαρρυντικά γι'αυτούς. Οι Μέτοχοι ανησυχούν για τη σταθερότητα του μερίσματος τους οι δε δανειστές προμηθευτές επενδυτές κλπ, διστάζουν να προμηθεύσουν ή να δανείσουν ή να επενδύσουν κεφάλαια και εμπορεύματα στην επιχ/ση. Βέβαια η κατάσταση δεν είναι τραγική τίποτα όμως δεν το αποκλείει να γίνει, αν πάει κάτι στραβά ή εάν οι συνθήκες αγοράς αλλάξουν δυσμενώς ή ξεσπάσει μια παρατεταμένη κρίση. Η Επιχ/ση δεν εμπνέει αίσθημα εμπιστοσύνης παρόλο που είναι κερδοφόρα και έτσι δεν μπορεί να εξασφαλίσει ευνοϊκούς όρους είτε στις συναλλαγές της με τους προμηθευτές, είτε με τους δανειστές κλπ.

Οπωσδήποτε θα πρέπει να διατηρήσει την αυξητική τάση των Συνολικών εσόδων όσο αυτό είναι δυνατό, να περιορίσει ή να συγκρατήσει το κόστος Πωλήσεων, έτσι ώστε να αυξηθεί κάπως το περιθώριο και το ύψος του Μικτού Κέρδους.

Τέλος να περιορίσει τις Συνολικές δαπάνες όπου αυτό γίνεται έτσι ώστε να πετύχει διαμέσου της αύξησης του Μικτού Κέρδους και της μείωσης ή της συγκράτησης των Συνολικών Δαπανών σταδιακή αύξηση των Καθαρών Κερδών.

ΠΑΡ. 6. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

6.1. ΕΝΝΟΙΑ - ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Μεταξύ των διάφορων μέσων ελέγχου και μετρήσεως της λειτουργίας μιας σύγχρονης επιχ/σης σημαντική θέση κατέχουν οι αριθμοδείκτες. Αυτοί έχουν ως σκοπό να τροφοδοτούν τη

σύγχρονη επιχ/ση με πολύτιμες πληροφορίες για την εν γένει πορεία της.

Με τους αριθμοδείκτες προσδιορίζεται η σχέση βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνεται η επιχειρηματική δράση και επεξηγούνται τα αποτελέσματα που προκύπτουν απ' αυτή.

Έτσι σαν αριθμοδείκτης μπορεί να οριστεί η αριθμητική σχέση η οποία υπάρχει μεταξύ δύο χαρακτηριστικών δεδομένων της κατάστασης της δυναμικότητας, της δραστηριότητας ή της αποδόσεως της επιχ/σης.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί κατά τη κατάρτισή τους έτσι ώστε : α) τα μεγέθη των συσχετίσεων που επιλέγονται να μειώνουν στο ελάχιστο τα λάθη. β) Δείκτες που οι όρους τους αναφέρονται σε διάστημα χρήσεως μικρότερο των 12 μηνών δεν είναι ενδεικτικοί της όλης κατάστασης γ) Ο δείκτης όταν είναι μεμονωμένος έχει σχετική μόνο χρησιμότητα. Γι' αυτό πρέπει να γίνεται σύγκριση διαφόρων δεικτών μεταξύ τους και διαχρονικά ώστε να εξασφαλίζεται ορθό συμπέρασμα δ) Τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών πρέπει να συγκρίνονται μ' αυτά άλλων παρόμοιων επιχ/σεων, και του κλάδου.

Για τη κατάρτιση των αριθμοδεικτών τα λογιστικά μεγέθη λαμβάνονται από τον Ισολογισμό, τα Αποτελέσματα χρήσεως, τους λογαριασμούς Γενικής Λογιστικής, τους λογαριασμούς Αναλυτικής Λογιστικής, τα λογιστικά και εξωλογιστικά έντυπα κλπ.

Οι αριθμοδείκτες διακρίνονται μεταξύ τους ανάλογα με τη προέλευσή τους. Έτσι έχουμε :

- α) Αριθμοδείκτες χρηματοοικονομικούς : οι οποίοι αναφέρονται στην οικονομική διαχείριση της επιχ/σης.
- β) Αριθμοδείκτες εκμεταταλλεύσεως : οι οποίοι αναφέρονται στο Κόστος Παραγωγής, κατασκευής, κλπ.
- γ) Τεχνικούς Αριθμοδείκτες : οι οποίοι δείχνουν την επίδραση που ασκούν οι παράγοντες παραγωγής. Αναφέρονται επίσης στη διαρθρωτική οργάνωση και χρησιμοποίηση του Ανθρώπινου δυναμικού.

Οι αριθμοδείκτες επίσης ομαδοποιούνται σε κατηγορίες ανάλογα με το από που προέρχονται και το τι εξετάζουν.

Έτσι έχουμε 1) Αριθμοδείκτες Ισολογισμού, όταν τα δεδομένα τους προέρχονται από τον Ισολογισμό 2) Αντίστοιχα Αριθμοδείκτες καταστασης Εισοδήματος, 3) Μικτούς Αριθμοδείκτες κλπ

Και 1) Αριθμοδείκτες Ρευστότητας όταν εξετάζουν την ικανότητα της επιχ/σης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της κατά το χρόνο λήξης τους. 2) Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης εξετάζουν το βαθμό στον οποίο η χρηματοδότηση της επιχ/σης έχει γίνει με δανεισμό 3) Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας. Εξετάζουν τον βαθμό αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων που απασχολούνται από την επιχ/ση. 4) Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας. Εξετάζουν τη συνολική αποτελεσματικότητα της Επιχ/σης, όπως αυτή εμφανίζεται από τα ποσοστά απόδοσης που πραγματοποιήθηκαν επί των πωλήσεων και επί της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε κλπ.

Τέλος η χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών πρέπει να γίνεται με σύνεση και κριτικό πνεύμα και δεν πρέπει να επιδιώκουμε αποτελέσματα και συμπεράσματα περισσότερα από

εκείνα που μπορούν να μου δώσουν, ούτε πρέπει να παίρνουμε υπόψη μας μόνο εκείνους που τυχόν εξυπηρετούν κάποιες σκοπιμότητες αγνοώντας άλλους.

ΥΠ. 6.2. ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘ/ΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ.
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τη κατάρτιση των αριθμοδεικτών που εξασφαλίζονται από το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, οι οικονομικές μονάδες οδηγούνται από τις αρχές της ορθολογικής διαχείρισης και διοίκησης και από τη σκοπιμότητα βελτίωσης και συστηματοποίησης της οικονομικής έρευνας και ανάλυσης στο τομέα δραστηριότητάς τους.

Οι βασικοί στόχοι, που διέπουν την κατάρτιση των αριθμοδεικτών στα πλαίσια του Γ.Λ.Σ. είναι :

- α) Η εξασφάλιση των μέσων διαγνώσεως και εκτιμήσεως των όρων ή συνθηκών κάτω από τις οποίες λειτουργούν οι οικονομικές μονάδες.
- β) Η κατάρτιση των δεικτών με τρόπο ενιαίο, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση τους με τους αντίστοιχους δείκτες ομοειδών οικονομικών μονάδων.
- γ) Η καλύτερη αξιοποίηση του Λογιστικού και Στατιστικού υλικού των Επιχ/σεων για την εξυπηρέτηση όχι μόνο των Αναγκών τους, αλλά και εκείνων που ασχολούνται με την έρευνα των διαφόρων τομέων της επιχειρηματικής δραστηριότητας

ΥΠΟΓΡ. 6-3 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Σχετικά με το σχηματισμό των αριθμοδεικτών γίνεται γενικά αποδεκτό ότι μεταξύ των μεγεθών του αριθμητή και του παρανομαστή θα πρέπει να υπάρχει κάποια λογική σχέση. π.χ. οι αριθμοδείκτες θα πρέπει να συσχετίζονται με μέγεθη που σχετίζονται μεταξύ τους όπως λόγου χάρη καθαρά κέρδη με κάποια βάση επένδυσης (σύνολο περιουσιακών στοιχείων). Ή οι αριθμοδείκτες θα πρέπει να σχηματίζονται από μέγεθη που βασίζονται σε κοινές αξίες όπως πχ για τον υπολογισμό του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων, στον αριθμητή θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το κόστος πωληθέντων αγαθών αφού στον παρανομαστή χρησιμοποιείται η αξία των αποθεμάτων σε τιμές κτήσης κλπ. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι η ανεπάρκεια κριτηρίων σχετικά με το σχηματισμό αριθμοδεικτών.

Γι' αυτό παρατηρείται μια συνεχής αύξηση του αριθμού αριθμοδεικτών. Έτσι πολλοί απ' αυτούς έχουν γίνει ασαφείς ως προς τη σημασία τους και αναποτελεσματική ως μέσα ανάλυσης.

Όσον αφορά την ερμηνεία των αριθμοδεικτών αυτή είναι η πιο σπουδαία αλλά και η πιο δύσκολη της ανάλυσης. Και αυτό γιατί οι δείκτες επηρεάζονται τόσο από τις εσωτερικές συνθήκες που επικρατούν στην επιχ/ση, αλλά και από άλλους παράγοντες όπως γενικές αρχές λογιστικής που εφαρμόζει η επιχ/ση. Ιδιαίτερα πρέπει να προσεχθεί το κριτήριο της κατάταξης των στοιχείων σε δύο κατηγορίες, τα καλά και κακά. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία, τα έσοδα και τη καθαρή θέση, ενώ η δεύτερη τις υποχρεώσεις και τα έξοδα.

Η κατάταξη αυτή των στοιχείων σε "καλά" και "κακά" παρέχει ένα πλαίσιο για την ερμηνεία των αριθμοδεικτών. π.χ. μια υψηλή τιμή του δείκτη κυκλοφοριακής ρευστότητας είναι επιθυμητή, εφόσον δείχνει ένα πλεόνασμα των "καλών" στοιχείων (κυκλοφοριακών) περιουσιακών στοιχείων) σε σχέση με τα κακά στοιχεία (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Όμως ένα τέτοιο απλοϊκό πλαίσιο για τη ερμηνεία των αριθμοδεικτών δεν είναι ικανοποιητικό.

Πρώτο γιατί πολλοί αριθμοδείκτες (όπως π.χ. κυκλοφοριακής ταχύτητας, αποδοτικότητας) περιέχουν μόνο "καλά" στοιχεία τόσο στο αριθμητή όσο και στο παρανομαστή με αποτέλεσμα η ερμηνεία τους με βάση το παραπάνω κριτήριο να γίνεται ασαφής. Και δεύτερον γιατί το πλαίσιο αυτό δεν παρέχει κατευθυντήριες γραμμές όσο αφορά το άριστο μέγεθος του αριθμοδείκτη, με άλλα λόγια μπορούμε να πούμε ότι μια υψηλή τιμή ενός "καλού" αριθμοδείκτη είναι πάντα ευνοϊκή για την επιχ/ση. Αυτό όμως δεν αποτελεί τουλάχιστον πάντοτε την επιθυμητή κατάσταση αφού π.χ. η υψηλή τιμή των δεικτών ρευστότητας είναι δυνατό να αποτελεί ένδειξη της ύπαρξης αχρησιμοποίητων μετρητών, γεγονός που συνεπάγεται απώλεια εισοδήματος από την εναλλακτική χρησιμοποίησή τους, ενώ μια υψηλή τιμή του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων μπορεί να απορρέει από το ότι η επιχ/ση διατηρεί τα αποθεματά της σε ύψος μικρότερο από το άριστο.

Σήμερα χρησιμοποιούνται κατά κόρον οι μέθοδοι των πρότυπων αριθμοδεικτών. Τέτοια πρότυπα μπορούν να πάρουν μια από τις ακόλουθες μορφές :

1) Αριθμοδείκτες και ποσοστά που βασίζονται σε στοιχεία που αντικατοπτρίζουν την επίδοση της συγκεκριμένης επιχ/σης στο παρελθόν. 2) Νοητικά πρότυπα του αναλυτή, σχετικά με το τι είναι ικανοποιητικό και το τι δεν είναι. Η αντίληψη αυτή είναι αποτέλεσμα της προσωπικής εμπειρίας και παρατήρησης του αναλυτή 3) Αριθμοδείκτες και ποσοστά που βασίζονται στα δεδομένα μιας επίλεκτης ομάδας ανταγωνιστικών επιχ/ων, κυρίως εκείνων που χαρακτηρίζονται ως προοδευτικές και επιτυχείς, στον κλάδο της Οικονομίας, στον οποίο ανήκει η συγκεκριμένη επιχ/ση. 4) Δείκτες και ποσοστά του κλάδου της οικονομίας που ανήκει η επιχ/ση. 3) Αριθμοδείκτες και ποσοστά που σχηματίζονται με τη χρησιμοποίηση δεδομένων που περιλαμβάνονται στο προϋπολογισμό της επιχ/σης της τρέχουσας περιόδου. Αυτοί θα πρέπει να βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος της συγκεκριμένης επιχ/σης προσαρμοσμένοι στις αναμενόμενες μεταβολές κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Αυτοί οι δείκτες ονομάζονται και "αριθμοδείκτες-στόχοι" κλπ.

Όσο αναφορά για τη χρήση των πρότυπων αριθμοδεικτών σε σχέση με ανταγωνιστικές επιχ/σεις του ίδιου κλάδου για να έχουμε έγκυρα και ορθά συμπεράσματα θα πρέπει οι παραπάνω επιχ/σεις, να έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά :

- 1) Να χρησιμοποιούν ομοιόμορφο λογιστικό σύστημα και λογιστικές διαδικασίες όπως π.χ. : παρόμοιοι μέθοδοι Απόσβεσης.
- 2) Να ακολουθούν μια ομοιόμορφη λογιστική χρήση που κατά προτίμηση συμπίπτει με την υιοθέτηση του φυσικού έτους.
- 3) Να ακολουθούν παρόμοια πολιτική επίσης αποτίμησης και απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων.
- 4) Να αντιπροσωπεύουν μια ομοιογενή ομάδα

5) Να υιοθετούν και να διατηρούν κατά κάποιο τρόπο ομοιόμορφη πολιτική διοίκησης της επιχ/σης.

Όλα αυτά σε σχέση με τη συγκεκριμένη επιχ/ση.

Παρακάτω εξετάζονται οι σπουδαιότεροι αριθμοδείκτες που λαμβάνουν χώρα κατά την ανάλυση. Παράδειγμα για την εφαρμογή τους, θα ακολουθήσει παρακάτω στη Γενική Εφαρμογή της Πτυχιακής εργασίας.

ΥΠΟΠΑΡ. 6.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Βασικός σκοπός στην εξέταση της τρέχουσας Οικονομικής κατάστασης μιας επιχ/σης είναι η εξακρίβωση για την ύπαρξη ή όχι ικανοποιητικής ρευστότητας. Σαν ρευστότητα εννοούμε την ικανότητα της επιχ/σης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η οικονομική κατάσταση μιας επιχ/σης είναι ικανοποιητική όταν διαθέτει επαρκή ρευστότητα. Η επαρκή ρευστότητα επιτυγχάνεται μέσω της καθημερινής μετατροπής των εποτελεσμάτων σε πωλήσεις, των πωλήσεων σε απαιτήσεις και των απαιτήσεων σε μετρητά.

Η ύπαρξη ρευστότητας σε μια επιχ/ση έχει επίδραση στα κέρδη της, γιατί αν τα κυκλοφοριακά της στοιχεία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά ή αν δεν υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα (ρευστά) δεν θα μπορεί να πληρώσει τις υποχρεώσεις της. Αυτό μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα τη δυσφήμισή της, τη μείωση της φερεγγυότητας της ως προς τους συναλλασσόμενους μ'αυτή και πιθανώς την κήρυξη της σε πτώχευση.

Όμως και αν ακόμα η επιχ/ση διαθέτει ρευστότητα αυτή μπορεί να είναι δηλ. να διαθέτει πάρα πολλά ρευστά διαθέσιμα, τα κέρδη της θα είναι χαμηλότερα από εκείνα που θα ήταν αν είχε γίνει μια πιο αποδοτική τοποθέτηση των κεφαλαίων της, γιατί η διατήρηση υπερβολικών ανεκμετάλλευστων ρευστών, δεν είναι επωφελής για την επιχ/ση.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης και κυρίως της βραχυπρόθεσμης ρευστότητας ενδιαφέρει ένα πλήθος ατόμων όπως π.χ. τη διοίκηση, τους δανειστές τους προμηθευτές κλπ. Για την εκτίμηση και αξιολόγηση της τρέχουσας Οικονομικής Κατάστασης χρησιμοποιούνται οι πιο κάτω βασικοί αριθμοδείκτες.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

$$1. \text{ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ} = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ*}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

* Στο κυκλοφ. Ενεργητικό περιέχεται και το ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ως ρευστότητα εννοούμε την Ικανότητα της επιχ/σης να αντιμετωπίζει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Έτσι και ο παραπάνω δείκτης αναφέρεται στο ύψος και στις σχέσεις των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που επίκειται η λήξη τους και στα κυκλοφοριακά+Διαθέσιμα στοιχεία του Ενεργητικού, τα οποία αποτελούν την πηγή από την οποία θα ικανοποιηθούν οι υποχρεώσεις αυτές.

Για να έχουμε επίσης μια ολοκληρωμένη εικόνα για τη ρευστότητα της επιχ/σης θα πρέπει να εξετάσουμε π.ερα από τον παραπάνω δείκτη και το καθαρό κεφάλαιο κίνησης, που εκφρά-

ζεται από τη σχέση (ΚΚΚ-Κυκλοφ.Ενεργητ.-Βραχυπρ. Υποχρεώσεις)^θ

Οι ερωτήσεις που τίθενται στη Διοίκηση σ'αυτή τη περίπτωση είναι : α) Είναι η επιχ/ση σε θέση να πληρώσει έγκαιρα τα τρέχοντα χρέη της β) Η διοίκηση της επιχ/σης χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το κεφάλαιο κίνησης γ) Το ύψος του κεφαλαίου κίνησης είναι ικανοποιητικό, υπερβολικό ή ανεπαρκές δ) Η επιχ/ση τυχαίνει μιας ευνοϊκής πιστοληπτικής διαβάθμισης από μέρος τρίτων ε) Η τρέχουσα χρηματοοικονομική θέση της επιχ/σης παρουσιάζει βελτίωση; Οι απαντήσεις σ'αυτά τα ερωτήματα, φανερώνουν εάν η χρηματοοικονομική θέση της επιχ/σης είναι Ισχυρή ή όχι.

Ισχυρή θα είναι όταν μπορεί να ικανοποιήσει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις όταν γίνονται απαιτητές, όταν διατηρεί επαρκές κεφάλαιο κίνησης για τις εργασίες της Επιχ/σης, όταν διατηρεί μια ευνοϊκή πιστοληπτική διαβάθμιση από μέρος τρίτων.

Αδύναμη θα είναι όταν η επιχ/ση δεν έχει την Ικανότητα να αντιμετωπίσει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Και τότε διατρέχει σοβαρούς κινδύνους που μπορούν να οδηγήσουν σε μια αναγκαστική εκποίηση μη κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων ή παραπέρα σε χρεωκοπία ή πτώχευση.

Γιατί για τους μετόχους μια έλλειψη ρευστότητας μπορεί να σημαίνει μειωμένη αποδοτικότητα ή απώλεια ελέγχου μερική ή ολική του επενδυθέντος κεφαλαίου. Για τους πιστωτές όμως αυτό μπορεί να σημαίνει την καθυστέρηση στην είσπραξη τόκων και του κεφαλαίου που τους οφείλεται ή και η μερική ή ολική απώλεια των ποσών που τους χρωστάει η επιχ/ση. Γι'αυτό

μπορεί να οδηγηθούν σε δυσάρεστες για την επιχ/ση πράξεις για να τα εξασφαλίσουν.

Σ' όλα αυτά λοιπόν προσπαθεί να απαντήσει ο παραπάνω δείκτης. Μια τιμή του δείκτη μεγαλύτερη από τη μονάδα σημαίνει ότι τα κυκλοφοριακά στοιχεία υπερτερούν από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το καθ. Κεφ. Κίνησης είναι μεγαλύτερο του μηδενός. Αυτό αποτελεί ένδειξη ρευστότητας της επιχ/σης. Τιμή ίση με τη μονάδα σημαίνει ότι τα κυκλοφοριακά στοιχεία είναι ίσα με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και αποτελεί ένδειξη μιας κατάστασης αδιαφορίας από άποψη ρευστότητας αφού τα κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία καλύπτουν ακριβώς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (το καθ. Κεφ. Κίνησης είναι ίσο με το μηδέν). Τιμές μικρότερες από τη μονάδα σημαίνουν ότι τα κυκλοφοριακά στοιχεία είναι μικρότερα από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και αποτελούν ένδειξη μη ύπαρξης ρευστότητας. (Το καθ. Κεφ. Κίνησης είναι μικρότερο από το μηδέν). Πάντως μια τιμή γύρω στο 2 θεωρείται καλή γιατί πέρα από την ύπαρξη ρευστότητας, δηλώνει επίσης ότι υπάρχει και ένα περιθώριο ασφαλείας, έναντι διάφορων δυσκολιών ή τυχαίων διαταραχών, όπως απεργίες, εχτάκτες ζημίες και άλλα αβέβαια γεγονότα που μπορούν προσωρινά και απροσδόκητα να μειώσουν ή και να σταματήσουν την εισροή κεφαλαίων στην επιχ/ση.

Όμως μια ιδιαίτερα υψηλή τιμή του δείκτη δείχνει αχρησιμοποίητα κυκλοφοριακά στοιχεία, ή μια πολύ μικρή δείχνει ανεπάρκεια κεφαλαίου κίνησης.

Κατά τη διερεύνηση του παραπάνω δείκτη θα πρέπει επίσης να εξετασθούν α) οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην επιχ/ση καθώς και το αντικείμενό της. π.χ. ένα σούπερ Μάρκετ

που πουλάει μετρητοίς ο δείκτης γενικ. ρευστότητας μπορεί να είναι πολύ πιο κάτω από το 2.

β) Ο ρυθμός της κυκλοφοριακής ταχύτητας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλ. το μέσο χρονικό διάστημα για να μετατρέψουμε τις απαιτήσεις και τα αποθέματα σε μετρητά και το χρονικό διάστημα που μπορεί να απαιτηθεί για τη πληρωμή των τρεχουσών υποχρεώσεων. Γιατί π.χ. μια επιχ/ση που διαθέτει μια μεγάλη αναλογία του κυκλοφορούντος ενεργητικού της σε μετρητά έχει μεγαλύτερη ρευστότητα από μια άλλη που διαθέτει μεγαλύτερη αναλογία σε αποθέματα μολονότι και οι δύο έχουν την ίδια τιμή του δείκτη. γ) Οι όροι που παρέχονται από τους πιστωτές και προς τους πελάτες, δ) Η ύπαρξη ή όχι του εποχιακού παράγοντα, ε) Το ποσό των αβέβαιων υποχρεώσεων που υπάρχουν όταν συντάσσεται ο Ισολογισμός στ) Η παρούσα αγοραία αξία, το ποσό που μπορεί να εισπραχθεί ή το κόστος αντικατάστασης των Κυκλοφοριακών στοιχείων 3) σύγκριση του συγκεκριμένου δείκτη με άλλους δείκτες με την τιμή του δείκτη άλλων ίδιων ανταγωνιστικών επιχ/σεων με το κλάδο διαχρονική σύγκριση.

Τέλος το ύψος του Κ.Κ.Κ. εξαρτάται από το ύψος πωλήσεων—Το αναγκαίο απόθεμα (που εξαρτάται από την ημερήσια ανάλωση πρώτων υλών) το χρόνο παραγγελίας εισαγωγής (που εξαρτάται από το αν ο προμηθευτής βρίσκεται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, τους όρους πληρωμής μετρητοίς όχι που αντανακλά στη δέσμευση μεγάλου ή μικρού ύψους κερφ. κίνησης) Το ελάχιστο ύψος πελατών, το ελάχιστο ύψος προμηθευτών (που επηρεάζει την πιστωτική πολιτική της επιχ/σης), και από τη παραγγελία εκείνων των προϊόντων που ανανεώνονται πιο γρήγορα. Επίσης ενδιαφέρει αν η επιχ/ση έχει μονοπωλική σχέση με τη αγορά αν υπάρχει υποκατάστατο του προϊόντος, οπότε στη πρώτη περίπτωση έχει μεγαλύτερη ελευθερία κινήσεων.

2) ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡ. ΕΝΕΡΓΗΤ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

ή ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ + ΠΕΛΑΤΕΣ+ ΓΡΑΜ.ΕΙΣΠΡΑΚΤ.

ΒΡΑΧΥΠΡ. ΥΠΟΧΡ.

Η πραγματική ρευστότητα περιλαμβάνει τα ρευστά και ευχερώς ρευστοποιήσιμα στοιχεία του κυκλοφοριακού ενεργητικού όπως, τα χρεώγραφα, τους πελάτες, τα γραμμάτια εισπρακτέα κλπ, τα οποία συγκρίνονται με τις Βραχυπρ. Υποχρεώσεις.

Υποτίθεται ότι αυτά τα στοιχεία είναι δυνατό να μετατραπούν σε μετρητά γρήγορα και κατά προσέγγιση στην ονομαστική τους αξία σε αντίθεση με τα αποθέματα τα οποία δεν περιλαμβάνονται. Η τιμή 1 θεωρείται κατά κανόνα ικανοποιητική, αντίθετα όταν το αποτέλεσμα της σχέσης είναι κατώτερο της μονάδας σημαίνει ότι τα αποθέματα χρηματοδοτούνται μερικώς από δάνεια βραχυπρόθεσμης λήξης. Φυσικά δεν πρόκειται για επικίνδυνη κατάσταση από την στιγμή κατά την οποία η επιχ/ση πετυχαίνει υψηλό αριθμό ανακυκλώσεως των αποθεμάτων.

Όμως μια τιμή πολύ μεγαλύτερη από τη κανονική είναι μία ένδειξη υπερεπάρκειας ρευστότητας αλλά και ταυτόχρονα μια ένδειξη μειωμένης αποδοτικότητας λόγω ύπαρξης ανεκμετάλλευτων ευκόλως ρευστοποιούμενων στοιχείων.

Αντίθετα μια πολύ μικρή τιμή από την κανονική μπορεί να σημαίνει ανεπάρκεια ρευστότητας αλλά και πάλι μειωμένη αποδοτικότητα λόγω αδυναμίας χορήγησης πιστώσεων προς τους πελάτες, λήψης ταμειακών εκπτώσεων κλπ.

Οι ενδείξεις του δείκτη ποικίλουν ανάλογα με την δραστηριότητα της επιχ/σης, αλλά και από την πολιτική που η επιχ/ση εφαρμόζει έναντι των πελατών και των προμηθευτών

ο δείκτης αποκτά μεγαλύτερη αξία όταν συγκρίνεται για μια σειρά ετών στην επιχ/ση ή με τη τιμή του ίδιου δείκτη παρόμοιας επιχ/σης ή του κλάδου. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται αν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επισφαλείς πελάτες, τα γραμμάτια εν καθυστέρηση "τα διαμαρτυруθέντα γραμμάτια που ανήκουν στο κυκλοφορούν ενεργητικό. Το πως θα αντιμετωπιστούν εναπόκειται στη κρίση του Αναλυτή. Κατά τη προσωπική μας γνώμη δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται, γιατί υπάρχει κίνδυνος να μην εισπράξουμε όλο το ποσό ή και αν το εισπράξουμε θα περάσει κάποιο "πολύτιμο" χρονικό διάστημα, για την επιχ/ση που θέλει να μετατραπούν γρήγορα σε μετρητά.

3) ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ/ΣΕΙΣ

Ταμειακή ρευστότητα είναι η ικανότητα των επιχ/σεων να εξοφλούν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε μετρητά.

Στον αριθμητή πέρα από τα διαθέσιμα μπορούν να προστεθούν τα γραμμάτια εισπρακτέα, εφόσον είναι ληκτά την ημέρα συντάξεως του Ισολογισμού ή εάν η επιχ/ση έχει έλθει σε διαπραγματεύσεις με Τράπεζα για την προεξόφλησή των.

Οι πελάτες, αν οι απαιτήσεις απ'αυτούς, λήγουν την ημέρα συντάξεως του Ισολογισμού ή αν η επιχ/ση έχει έλθει σε διαπραγματεύσεις με αυτούς να εισπράξει την απαίτηση της προς της λήξεως αφού βέβαια χορηγήσει και ανάλογες εκπτώσεις.

Στον παρανομαστή είναι δυνατόν να προστεθούν οι πι-

στωτές εφόσον οι υποχρεώσεις τους λήγουν κατά την ημέρα σύνταξης του Ισολογισμού και πρέπει να αφαιρεθούν τα γραμμάτια πληρωτέα αν η λήξη των δεν συμπίπτει με την ημέρα συντάξεως του Ισολογισμού. Μια τιμή του δείκτη γύρω στο 1 είναι επιθυμητή.

Ιδιαίτερα οι Τράπεζες οφείλουν να έχουν επαρκή Ταμειακή ρευστότητα, το ποσοστό δε αυτής ποικίλλει κατά χώρες και κατά Τράπεζες από 9% μέχρι 20% και προσδιορίζεται με βάση την πείρα του παρελθόντος, τις οικονομικές συνθήκες της χρηματαγοράς. Το πρόβλημα της ρευστότητας προσλαμβάνει και ουσιώδη κοινωνικοοικονομική σημασία, που οφείλεται στο γεγονός ευρύτατης συμπράξεως των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Οικονομική ζωή γενικά. Επίσης αναφέρουμε ότι στους δημοσιευμένους Ισολογισμούς των Επιχ/σεων δεν αναγράφονται οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις οι οποίες εμφανίζονται στην κατηγορία των βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Έτσι ο μελετητής του Ισολογισμού δεν μπορεί να προσδιορίσει το δείκτη ταμειακής ρευστότητας. Μόνο οι διοικούντες είναι σε θέση και οφείλουν να τον προσδιορίζουν.

$$4. \text{ ΑΡΙΘΜ. ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ} = \frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤ.}}{\text{ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤ.}}$$

Ο δείκτης αυτός μετρά το μέσο ρυθμό ταχύτητας με τον οποίο τα αποθέματα εισέρχονται και εξάρονται από την επιχ/ση

Ο δείκτης αυτός διαφέρει από επιχ/ση μονάδα σε επι/κή μονάδα ανάλογα με το κλάδο στον οποίο ανήκει και ανάλογα με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνονται οι προμήθειες ή η

παραγωγή αποθεμάτων. Έχει μεγάλη σημασία για τη διοίκηση των Οικονομ. μονάδων, οι οποίες μέσω αυτού, παρακολουθούν τον ορθό προγραμματισμό των παραγγελιών, τη δέσμευση του απασχολούμενου κεφάλαιου κλπ. Μια αύξηση των αποθεμάτων είναι δυνατόν να αντιπροσωπεύει επέκταση της δραστηριότητας ή ενδεχομένως να αντιπροσωπεύει επέκταση της δραστηριότητας ή ενδεχομένως μια επισώρευση εμπορευμάτων σαν συνέπεια μείωσης του κύκλου εργασιών. Σ' αυτή τη περίπτωση ο δείκτης θα μειωθεί, πράγμα που αποτελεί σημαντικό σήμα κινδύνου.

Γενικά όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο πιο ευνοϊκή είναι η κατάσταση γιατί δείχνει ευκολία μετατροπής αποθεμάτων, (δύσκολα ρευστοποιούμενα στοιχεία) σε απαιτήσεις και ρευστό και επομένως δείχνει σωστότερη εκμετάλλευση των αποθεμάτων. Όμως μια πολύ μεγάλη τιμή σε σχέση με την κανονική μπορεί να σημαίνει αγορά και πώληση αποθεμάτων σε μικρές ποσότητες και άρα αυξημένο κόστος αγοράς ή και ενδεχομένως μη κανονικό εφοδιασμό των πελατών. Αντίθετα μια μικρή τιμή μπορεί να αποτελεί ένδειξη υπερεπένδυσης σε αποθέματα, ύπαρξη βραδυκίνητων ή άχρηστων αποθεμάτων, βραδύ ρυθμό της διεξαγωγής της Επιχειρηματικής δραστηριότητας και συνεπώς χαμηλή αποδοτικότητα.

Ως μέσο απόθεμα λαμβάνουμε

ΑΡΧΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ+ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΜΠΟΡ/ΩΝ

2

ή ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΕΜΠ/ΤΩΝ

12

ή ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΕΜΠ/ΤΩΝ κλπ.

4

Τέλος δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τη συγκρισιμότητα του δείκτη και με άλλους δείκτες.

5) $\frac{\text{ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΑΠΟΘΗΚΗ}}{\text{ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ Χ 360 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}$

ο δείκτης αυτός μας δείχνει πόσος χρόνος (σε ημέρες) μεσολαβεί από την αγορά μέχρι την πώληση των αποθεμάτων. Ο χρόνος παραμονής των αποθεμάτων στην αποθήκη καθορίζει κατά ένα σημαντικό βαθμό την τιμολογιακή πολιτική της Επιχ/σης και στη λήψη της απόφασης αν η επιχ/ση πρέπει να στραφεί σ'άλλου είδους επενδύσεις πιο αποδοτικές. Η παραμονή των αποθεμάτων στην αποθήκη επιβαρύνεται με πρόσθετα έξοδα (ενοίκια, ασφάλιστρα, επίβλεψη κλπ) που αυξάνουν όσο παραμένουν απούλητα.

Συνεπώς όσο μικρότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο το καλύτερο. Κατά τη μελέτη των δύο παραπάνω αριθμοδεικτών θα πρέπει να εξετάσουμε και τη ποιότητα των αποθεμάτων. Δηλ. την ικανότητα της Επιχ/σης να τα χρησιμοποιήσει και να τα εκποιήσει χωρίς απώλειες αξίας. Όταν αυτό αντιμετωπίζεται μέσα στα πλαίσια συνθηκών αναγκαστικής ρευστοποίησης, τότε στόχος είναι η επανάκτηση του κόστους. Ο καθορισμός του "βέλτιστου" όγκου αποθεμάτων φέρει μεγάλη δυσκολία. Η σπουδαιότητα του όγκου απορρέει, από τις διάφορες ιδιομορφίες, της επιχ/σης (π.χ. εργασίες κατόπιν παραγγελίας, εποχιακοί παράγοντες κλπ.)

$$6) \text{ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ}}{\text{ΜΕΣΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ}}$$

ΟΠΟΥ Η ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ, ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ.

Ο παραπάνω δείκτης μας δείχνει πόσες φορές μέσα σ' ένα χρόνο δημιουργούνται και εισπράττονται απαιτήσεις. Στις απαιτήσεις περιλαμβάνονται τα γραμμ. Εισπρακτέα καθώς και τα προεξοφληθέντα γραμμάτια που ακόμα παραμένουν ανείσπρακτα.

Οι μεγαλύτερες τιμές του δείκτη είναι προτιμότερες από τις μικρότερες.

Μια τιμή όμως πολύ μεγαλύτερη από τη κανονική (πρότυπη) μπορεί να σημαίνει αδυναμία χορήγησης Πιστώσεων (ικανοποιητικών) στους πελάτες με κίνδυνο απώλειας πωλήσεων. Αντίθετα μια πολύ μικρή τιμή μπορεί να σημαίνει μεγάλη δέσμευση κεφαλαίων σε απαιτήσεις ή και αδυναμία κανονικής είσπραξης των Απαιτήσεων. Όπως είπαμε και προηγουμένως για να εξάγουμε συμπεράσματα σχετικά με την ευνοϊκή ή δυσμενή κατάσταση της επιχ/σης από άποψη κυκλοφ. ταχύτ. Απαιτήσεων θα πρέπει να συγκρίνουμε την τιμή του δείκτη της επιχ/σης με την αντίστοιχη τιμή του πρότυπου δείκτη του παραγωγικού κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχ/ση. Επίσης ο δείκτης ταχ. κυκλ. Απαιτήσεων έχει σχέση και με τους αριθμοδείκτες ρευστότητας όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του Αριθμ. Ταχ. Κυκλ. Απαιτήσεων, τόσο μεγαλύτερη είναι η εμπιστοσύνη στα συμπεράσματα που αντλούνται από τους δείκτες ρευστότητας. Και αυτό γιατί ο Α.ΤΚΑ αποτελεί ένδειξη της ποιότητας και της ρευστότητας των Απαιτήσεων.

7) ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ = ΜΕΣΟΣ ΑΠΑΙΤ.Χ360
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μας φανερώνει σε ημέρες το μέσο όρο προθεσμίας είσπραξης ή διακανονισμού των απαιτήσεων από πωλήσεις (γραμμάτια εισπρακτέα και πελάτες) της οικονομικής μονάδας κατά την ημέρα κλεισίματος του Ισολογισμού. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ο τομέας δραστηριότητας ή οι συνθήκες αγοράς. Όσο μικρότερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο το καλύτερο για την επιχ/ση. Και αυτό γιατί εισπράττει σε σύντομο χρόνο τις απαιτήσεις της και έτσι διαθέτει ρευστό.

Τέλος θα πρέπει να εξετασθεί η ποιότητα και ρευστότητα των απαιτήσεων που μπορεί να εξαρτάται : α) από τις ειδικές συνθήκες ανταγωνισμού στο κλάδο της επιχ/σης, β) από μια φιλελεύθερη πιστωτική πολιτική της επιχ/σης λόγω εισαγωγής και πρόωθησης νέου προϊόντος στην αγορά, γ) από την επέκταση των πωλήσεων για να αξιοποιηθεί η πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα κλπ. Ο δείκτης θα πρέπει να συγκρίνεται διαχρονικά. Επίσης θα πρέπει να παρακολουθείται η σχέση μεταξύ επισφαλών και συνολικών απαιτήσεων. Μια αύξηση στη τιμή της σχέσης διαχρονικά είναι δυνατό να επιβεβαιώσει το συμπέρασμα ότι η δυνατότητα είσπραξης των απαιτήσεων έχει χειροτερεύσει. Αντίστροφα μια μείωση της τιμής μπορεί να οδηγήσει σε αντίθετα συμπεράσματα.

8) ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦ ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΕΣΟΣ ΥΠΟΧΡ. (ΠΡΟΜΗΘ.+ΓΡ.ΠΛΗΡ)

Μας δείχνει πόσες φορές μέσα στη λογιστική χρήση ολοκληρώνεται το κύκλωμα των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ενώ ο

$$9) \text{ ΑΡΙΘ.ΜΕΣΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ } = \frac{\text{360ΧΜΕΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}{\text{ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ}}$$

ΜΑΣ δείνει τη μέση διάρκεια που οι αγορές παραμένουν οφειλόμενες. Για τον ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧ.ΚΥΚ.ΥΠΟΧΡ.μεγαλύτερες τιμές είναι προτιμότερες. Ενώ για τον ΑΡΙΘΜ.ΜΕΣ.ΧΡΟΝ.ΕΞΟΦΛ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ προτιμούνται μικρότερες.

Βέβαια από την πλευρά της επιχ/σης αυτής καθαυτής είναι προτιμότερες μικρότερες τιμές για την Τ.ΚΥ και μεγαλύτερες τιμές για το Μ.ΧΕΥ. Και αυτό γιατί όσο οι αγορές παραμένουν οφειλόμενες εκμεταλλευόμαστε ξένο κεφάλαιο. Οι δύο παραπάνω αριθμοδείκτες έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους και με τη ρευστότητα της επιχ/σης αφού έτσι εξοφλούνται οι βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις. Τιμές μικρότερες της μονάδας του Αριθ. Τ.Κ.Υ σημαίνει ανυπαρξία κυκλοφοριακής ταχύτητας και κατά συνέπεια υπερβολικό χρόνο που οι αγορές παραμένουν οφειλόμενες. Επίσης θα πρέπει οι παραπάνω δείκτες να συγκρίνονται με τους αντίστοιχους ομοειδών επιχ/ων του κλάδου, όπως και οι όροι αγοράς αντίστοιχα. Τέλος, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις φόρων προς το Δημόσιο πρέπει να εξοφληθούν έγκαιρα, ανεξάρτητα από τις τρέχουσες χρηματοοικονομικές δυσκολίες της Επιχ/σης. Ενώ οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές όπου η επιχ/ση έχει σχέσεις μακρές και γόνιμης συνεργασίας έχουν μικρότερο βαθμό επείγοντος.

$$10) \text{ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦ.ΚΑΘΑΡ } = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΚΕΦΑΛ.ΚΙΝΗΣ. ΜΕΣΟ ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛ.ΚΙΝΗΣΗΣ}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει το ύψος των πωλήσεων που επιτυγχάνεται από κάθε μονάδα χρησιμοποιούμενου κεφαλαίου κίνησης που δεν χρηματοδοτήθηκε από τους βραχυπρόθεσμούς πιστωτές.

Σαν μέσο καθ. κεφ. κίνησης είναι ο αριθμητικός μέσος όρος του ύψους κεφαλαίου κίνησης αρχής και τέλους χρήσης. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη τόσο καλύτερα είναι για την επιχ/ση. Όπως είναι γνωστό μια αύξηση στον όγκο πωλήσεων πάντοτε συνοδεύεται από μια αύξηση σε κεφάλαιο κίνησης που παίρνει τη μορφή της δέσμευσης περισσότερου κεφάλαιου στα αποθέματα και στους λογ. απαιτήσεων. Οπότε μια πολύ υψηλή τιμή του δείκτη είναι δυνατό να μας φανερώνει μια έλλειψη καθ. Κεφ. Κίνησης και χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων και των απαιτήσεων. Μια έλλειψη ή στενότητα του καθ. κεφ. κίνησης είναι δυνατό να συνοδεύεται από ένα πλεόνασμα τρέχουσων υποχρεώσεων, που ο χρόνος λήξης είναι συντομότερος από το χρόνο που απαιτείται για τη μετατροπή των αποθεμάτων και των απαιτήσεων σε μετρητά. Το φαινόμενο αυτό γνωστό σαν "υπερεπέκταση των πωλήσεων" έχει θέσει σε σοβαρούς κινδύνους πολλές και κυρίως νέες επιχ/σεις στη προσπάθεια τους να κατακτήσουν την αγορά. Αντίθετα μια χαμηλή τιμή είναι δυνατό να είναι αποτέλεσμα ενός πλεονάσματος του καθ.κεφ. κίνησης, μιας χαμηλής κυκλοφ. ταχύτητας των αποθεμάτων ή απαιτήσεων κλπ. Βέβαια σημαντικές επενδύσεις σε αποθέματα είναι δυνατόν να έχουν πραγματοποιηθεί σε αναμονή υψηλότερων μελλοντικών τιμών ή έλλειψης πρώτων υλών κλπ. Γι'αυτό πρέπει να εξετασθεί και αυτή η περίπτωση. Κίνδυνος υπάρχει μια μείωση στις πωλήσεις που οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα όπως, ακύρωση παραγγελιών απεργίες, ανταγωνισμός κλπ. Έτσι οι υποχρεώσεις αυξάνουν με

αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται διαμέσου των πωλήσεων επαρκή ρευστά προκειμένου να ικανοποιηθούν οι υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν.

$$\frac{1) \text{ ΑΡΙΘΜΟΔ.ΤΑΧΥΤ.ΚΥΚΛ.}}{\text{ΣΥΝΟΛ.ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ}} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

Μας δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης της Συνολικής Περιουσίας (εκτός από συμμετοχές και μακροχρόνιες τοποθετήσεις) της επιχ/σης σε σχέση με τις Πωλήσεις της. Μια μεγάλη τιμή του δείκτη δείχνει εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της Επιχ/σης. Μια πολύ χαμηλή τιμή μπορεί να σημαίνει υπερεπένδυση (ανεκμετάλλευτα) κεφαλαίων, σε σχέση με τις πωλήσεις της Επιχ/σης. Η αύξηση του δείκτη από χρόνο σε χρόνο είναι ευνοϊκή για την Επιχ/ση αφού δείχνει ότι η περιουσία της χρησιμοποιείται όλο και πιο εντατικά. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε αύξηση των Πωλήσεων ή σε αύξηση των Πωλήσεων αναλογικά μεγαλύτερη από εκείνη του Συνολικού Ενεργητικού.

ΥΠΟΠΑΡ. 6-5 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ένας από τους βασικούς σκοπούς της ανάλυσης της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης είναι να εξετασθεί η ικανότητα της επιχ/σης να ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της όπως π.χ. καταβολή μακροπρόθεσμων τόκων από μακροπρόθεσμα δάνεια, καταβολή μερισμάτων, καταβολή δόσεων μακροπρόθεσμων δανείων κλπ. Εξετάζεται επίσης η εξασφάλιση των πιστωτών (μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων) από μακροχρόνια σιοπιά, καθώς και η δυνατότητα της επιχ'σης

να παίρνει μακροπρόθεσμα δάνεια ή αλλιώς εξετάζεται η πιστοληπτική ικανότητα της επιχ/σης.

Η διαδικασία προσδιορισμού της Οικονομικής κατάστασης μιας επιχ/σης, από μακροχρόνια σκοπιά, περιλαμβάνει την ασφάλεια του Ξένου Κεφαλαίου και τη δυνατότητα μέσω των κερδών της να καλύπτει τους τόκους των μακροπρόθεσμων δανείων, τη μελέτη της αποδοτικότητας των κεφαλαίων της, τη δυναμικότητα των κερδών της, τη διάρθρωση των κεφαλαίων της δηλ. τον τρόπο χρηματοδότησης της κλπ.

Όταν λέμε διάρθρωση κεφαλαίων της επιχ/σης εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για τη χρηματοδότηση της και στα οποία περιλαμβάνονται, τα ίδια κεφάλαια, ως και βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Η σπουδαιότητα της διάρθρωσης των κεφαλαίων μιας επιχ/σης έγκειται στη ουσιαστική διαφορά που υπάρχει, μεταξύ των έγκειται στη ουσιαστική διαφορά που υπάρχει, μεταξύ των ιδίων και ξένων κεφαλαίων της. Τα ίδια κεφάλαια επωμίζονται τον επιχ/κό κίνδυνο, δεν έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής και δεν έχουν εξασφαλισμένη απόδοση, αφού η διανομή μερίσματος ή όχι στους μετόχους εξαρτάται από την απόφαση της διοίκησης και της Γενικής συνέλευσης των μετόχων. Αντίθετα, τα δανειακά κεφάλαια πρέπει να εξοφληθούν και να καταβληθούν τόκοι για την εξυπηρέτησή τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανεξάρτητα από την οικονομική θέση της επιχ/σης. Σε περίπτωση, που μια επιχ/ση βρεθεί σε αδυναμία εξοφλήσεως των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση των ξένων κεφαλαίων (επιστροφή κεφαλαίων και πληρωμή τόκων), θάχει σαν συνέπεια να υποστούν ζημιά τα ίδια κεφάλαια αυτής. Όσο μεγαλύτερη

είναι η αναλογία Ξένων-Ιδίων Κεφαλαίων μιας επιχ/σης, τόσο περισσότερη χρεωμένη εμφανίζεται αυτή και τόσο μεγαλύτερες είναι οι σταθερές επιβαρύνσεις και υποχρεώσεις της για την εξόφληση αυτών και τόσο μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχει η ζωή της σε περίπτωση που σημειωθεί μια παρατεταμένη κάμψη των πωλήσεων και των κερδών της.

Παρόλους τους κινδύνους όμως της Ξένης χρηματοδότησης αυτής έχει πλεονεκτήματα όπως α) όταν η απόδοση νέων επενδύσεων, που χρηματοδοτήθηκαν με δανειακά κεφάλαια είναι μεγαλύτερη από τον τόκο των Ξένων κεφαλαίων β) οι τόκοι των Ξένων κεφαλαίων αφαιρούνται από τα κέρδη τους (ακαθάριστα έσοδα) και ως εκ τούτου καταβάλλονται λιγότεροι φόροι. γ) Διατήρηση του ελέγχου από την πλευρά των μεγάλων μετόχων, που συνήθως διοικούν την επιχ/ση. Παρακάτω αναφέρονται οι βασικοί αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης μιας επιχ/σης.

$$12) \text{ ΑΡΙΘΜΟΔ. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ} = \frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (*ΜΕΤ.ΚΕΦ. + ΑΠΘ. + ΥΠΟΛ.)}}{\text{ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΙΚ+ΜΥ+ΒΥ)}}$$

*(-ΤΥΧΟΝ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖ.ΣΤΟ ΕΝΕΡΓ)

Ο δείκτης μας δείχνει τη συμμετοχή των ιδίων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων της επιχ/σης. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του, τόσο περισσότερο εξασφαλίζονται οι δανειστές της επιχ/σης και τόσο λιγότευουν οι κίνδυνοι να μη μπορεί να ανταποκριθεί στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Όμως μια πολύ υψηλή τιμή του δείκτη μπορεί να δείχνει ότι η επιχ/ση δεν χρησιμοποιεί το φτηνό Ξένο Κεφάλαιο και ίσως να μην έχει μεγάλη αποδοτικότητα. Έτσι αναλυτικότερα :

Μια τιμή, $X = 0,5$ δείχνει κορεσμό δανειοληπτικής

ικανότητας της επιχ/σης. Μια τιμή $X > 0,5$ δείχνει ικανότητα δανειοδοτήσεως και εξασφάλιση των πιστωτών. Ενώ όταν $X < 0,5$ δείχνει μη ικανότητα δανειοδοτήσεως ή δανειοδότηση με επαχθείς όρους (π.χ. υψηλοί τόκοι)

$$13) \text{ ΑΡΙΘΜΟΔ. ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ} = \frac{\text{ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΜΥ+ΒΥ)}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΚ+ΑΠ+ΥΚ}}$$

Η παραπάνω σχέση μας δείχνει το συσχετισμό μεταξύ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ και ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. Έτσι μια τιμή $X=1$ δείχνει κορεσμό της δανειοληπτικής ικανότητας της Επιχ/σης. Και αυτό διότι τα $ΕΚ=ΙΚ$ δηλ. τα ίδια κεφάλαια της Επιχ/σης εξοφλούν ίσα τις υποχρεώσεις από δανεισμό. Αν όμως η επιχ/ση πάρει δάνειο, τότε θα ανατραπεί αυτή η σχέση ($X < 1$), οπότε χειροτερεύει η κατάσταση της και δεν εξασφαλίζει πια τους πιστωτές της. Όταν $X < 1$ σημαίνει μη ικανότητα δανειοδότησης της επιχ/σης και αυτό γιατί $ΕΚ < ΙΚ$. Οπότε η επιχ/ση δεν έχει πλέον τους πόρους για να εξοφλήσει τους πίστωτές της. Ακόμα και αν καταφέρει να πάρει δάνειο αυτό θα γίνει με πολύ δυσμενείς όρους, που θα επηρεάσουν την ανεξαρτησία της και τη περαιτέρω λειτουργία της. Έτσι πολύ πιθανό οι Προμηθευτές και Πιστωτές της Επιχ/σης να χάσουν τα λεφτά τους. Η σωστή όμως χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση του $ΕΚ$ στα επιτρεπτά όρια ευνοεί τους Μετόχους αφού εξασφαλίζεται υψηλό ποσοστό αποδοτικότητας. Μια τιμή $X > 1$ δείχνει ικανότητα δανειοδοτήσεως της επιχ/σης και εξασφάλιση των Πιστωτών της. Διότι $ΙΚ > ΕΚ$. Έτσι η επιχ/ση δεν κινδυνεύει από τον Ξένο Δανεισμό αλλά γίνεται

και πιο ασφαλής και ευέλικτη σε περιόδους κρίσης κλπ. Γενικά η χρησιμοποίηση του Ξένου Κεφαλαίου είναι μεν αποδοτική αλλά κρύβει και κινδύνους. Ναι λοιπόν στο ΞΚ αφού όμως εξετάσουμε αν μας συμφέρει ο δανεισμός, αν οι τόκοι είναι χαμηλοί, την αποδοτικότητα της επένδυσης (δηλ. αν μας καλύπτει τις υποχρεώσεις και μας αφήνει και κέρδη), αν το επιτρέπουν οι συνθήκες (πληθωρισμός κλπ).

$$14) \text{ ΑΡΙΘΜ. ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ} = \frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}$$

ΜΕ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο δείκτης μας πληροφορεί για τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων της Επιχ/σης. Κατά την άποψή μας η τιμή του δείκτη πρέπει να είναι 1. Δηλ. ΙΚ= ΠΕ. Και αυτό γιατί τα πάγια ρευστοποιούνται αργά (μείον των αποσβέσεων) και έτσι πρέπει να χρηματοδοτούνται με κεφάλαια όσο το δυνατό πιο μακρινής λήξης όπως είναι τα ΙΚ, ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα ρευστότητας στην Επιχ/ση. Επίσης η τιμή 1 δείχνει την Ικανότητα της επιχ/σης να πάρει μακροπρόθεσμο δανεισμό (π.χ. ενυπόθητα δάνεια). Μια τιμή του δείκτη < 1 δείχνει ότι μέρος των παγίων χρηματοδοτείται και με Ξένο Κεφάλαιο και υπάρχει υπερπαγιοποίηση. Το φαινόμενο αυτό είναι συνηθισμένο στις Ελλην. Επιχ/σεις οι οποίες πάσχουν από ανεπάρκεια Κυκλοφοριακών μέσων. Όταν ο δείκτης < 1 υοάρχει υπερκάλυψη της Πάγιας Περιουσίας από το ΙΚ και ότι μέρος αυτού επενδύθηκε σε κυκλοφοριακά στοιχεία, δηλ. στο σχηματισμό Κεφ. Κίνησης. Αυτό επιτρέπει κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις επέκ-

ταση των εγκαταστάσεων χωρίς τη προσφυγή στο δανεισμό. Απαραίτητο είναι η σύγκριση του δείκτη διαχρονικά καθώς επίσης και με τις τιμές του δείκτη άλλων ομοειδών επιχ/σεων.

$$15) \text{ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ} = \frac{\text{ΔΙΑΡΚΗ ΚΕΦ. (ΙΚ+ΜΥ*)}}{\text{ΔΙΑΡΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} \quad \text{ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}$$

Όπου *ΜΥ είναι ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΛΗΓΟΥΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΕΤΟΣ.

Όταν η τιμή του δείκτη είναι 1 δείχνει ότι μέρος των Παγίων χρηματοδοτείται από το Ξένο, βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο που σημαίνει έλλειψη κεφαλαίου κίνησης ή ρευστότητας με όλες τις γνωστές συνέπειες. Μια τιμή = 1 σημαίνει ότι τα Πάγια απλώς καλύπτονται από τα ΔΚ που σημαίνει ότι δεν υπάρχει καθόλου Κεφ. Κίνησης. Ενώ όταν η τιμή 1 δείχνει ότι μέρος των ΔΚ χρηματοδοτεί το Κυκλοφοριακό Ενεργητικό, δηλ. βοηθάει στο σχηματισμό Κεφαλαίου Κίν. Οπότε είναι φανερό ότι ο δείκτης πρέπει να είναι 1. Πόσο μεγαλύτερος από το 1 εξαρτάται από το αντικείμενο της επιχ/σης, τις συνθήκες του κλάδου κλπ.

$$16) \text{ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ} = \frac{\text{ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

Η τιμή του δείκτη αυτού πρέπει να είναι όσο το δυνατό μικρότερη από τη μονάδα (1) γιατί το ενεργητικό αποτελεί εγγύηση για την επιστροφή του ΞΚ. (ΜΥ+ΒΥ). Ο δείκτης μας δείχνει την Ικανότητα της Επιχ/σης να εξοφλήσει το σύνολο των

υποχρεώσεών της προς τους τρίτους, με το προϊόν της ρευστοποίησης του Συνολικού Ενεργητικού της σε περίπτωση εκκαθαρίσεώς της. Γι' αυτό είναι πιο ορθό το ενεργητικό, στον παρανομαστή, να εμφανίζεται σε τιμές ρευστοποίησης που είναι πιο συντηρητικές.

17) ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘ. ΥΠΟΧΡΕΩΣ.

Ο Δείκτης αντανακλά κατά κάποιο τρόπο, το βαθμό ασφάλειας που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές της Επιχ/σης στη περίπτωση που υπάρχει εγγραφή υποθήκης στα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία. Επίσης παρέχει ένδειξη γι'α το αν μπορούν να αποκτηθούν επιπλέον κεφάλαια με τη παροχή της ίδιας εμπράγματος ασφάλειας. Συνεπώς όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο το καλύτερο για τους πιστωτές (μακροχρόνιους) αλλά και για την ίδια την επιχ/ση.

18) ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦ.
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο αριθμοδείκτης δείχνει τι ποσοστό του Μετοχικού Κεφαλαίου αποτελούν τα Αποθεματικά Κεφάλαια (δηλ. Κέρδη προηγούμενων χρήσεων που δεν διανεμήθηκαν). Η αυτοχρηματοδότηση της Επιχ/σης έχει πολλά πλεονεκτήματα όπως (αντιμετώπιση μελλοντικών ζημιών, αύξηση πιστοληπτικής ικανότητας, αδάπανη χρηματοδότηση, διατήρηση ή αύξηση της ρευστότητας κλπ).

Έτσι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη κάτω από ορισμένες συνθήκες τόσο το καλύτερο. Πάντως πρέπει να λαμβάνε-

ται υπόψη και ο χρόνος λειτουργίας της Επιχ/σης, οι αυξήσεις του Μετ. Κεφ. με νέες εισοφρές, η κεφαλοποίηση αποθεμάτων κλπ.

$$19) \text{ ΑΡΙΘΜ.ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ} = \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ+ΤΟΚΟΙ ΕΚ}}{\text{ΤΟΚΩΝ}} \quad \text{ΤΟΚΟΙ ΞΕΝ.ΚΕΦ;}$$

Ή ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ
ΤΟΚΟΙ ΕΚ

Ο δείκτης παρέχει ένδειξη για το περιθώριο ασφάλειας που απολαμβάνουν οι Μακροχρόνιοι πιστωτές, γιατί δείχνει την ικανότητα της επιχ/σης να εξοφλεί τους τόκους Ξένων Μακρο-πρόθ. Κεφ. π.χ. μια τιμή 3 σημαίνει ότι οι τόκοι που κατέβαλε η επιχ/ση για τα Ξεν. Μακρ. Κεφ. καλύπτονται στο τριπλάσιο από τα κέρδη της (προ φόρων και τόκων). Έτσι όσο μεγαλύτερη η τιμή του δείκτη τόσο το καλύτερο. Ο δείκτης πρέπει να εξετάζεται διαχρονικά. Το Ιδανικό μέγεθος, του εξαρτάται από τη σταθερότητα των κερδών και το είδος της Επιχ/σης.

ΥΠΟΠΑΡ.6.6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται για να μετρήσουν: α) την απόδοση των κεφαλαίων σε κέρδη και μπορεί να χαρακτηρισθούν και αριθμοδείκτες απόδοσης των επενδύσεων και β) την απόδοση των πωλήσεων, σε μικτά κέρδη, καθαρά κέρδη κλπ και μπορεί να χαρακτηριστούν και αριθμοδείκτες

απόδοσης της εκμετάλλευσης.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν το βαθμό χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων, ο οποίος γένικα προσδιορίζεται από τη σχέση των πωλήσεων προς τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία. Η ανάγκη χρησιμοποίησης των δεικτών αποδοτικότητας οφείλεται στο γεγονός ότι μαυτούς μπορεί να μετρηθεί κερδοφόρος δυναμικότητα της επιχ/σης, πράγμα που δεν μας το επιτρέπει η γνώση μόνο του απόλυτου μεγέθους των πωλήσεων. Η σπουδαιότητα δε των δεικτών έγκειται στο ότι γι'αυτήν ενδιαφέρονται οι μέτοχοι, οι μακροπρόθεσμοι δανειστές, αλλά και οι βραχυπρόθεσμοι δανειστές κλπ.

Οι δείκτες δραστηριότητας είναι πολύ χρήσιμοι γιατί δείχνουν τη σωστή ή όχι χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων που έχει ευνοϊκή ή αρνητική επίδραση πάνω στην αποδοτικότητα της επιχ/σης.

Παρακάτω εξετάζονται οι βασικοί αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της αποδοτικότητας και δραστηριότητας μιας επιχ/σης.

$$20) \text{ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛ} = \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ}^*}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}$$

* (ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ) ΚΚ-ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ)

Ο δείκτης αυτός μετράει την αποτελεσματικότητα με την οποία τα ΙΚ απασχολούνται μέσα στην επιχ/ση. Το ΙΚ περιλαμβάνει (ΜΚ, Τακτ. Απιθεμ, Εκτακ Αποθεματικά, υπόλοιπο κερδών σε νέο) Όταν το ΙΚ στην αρχή της χρήσης δεν διαφέρει σημαντικά από το ΙΚ στο τέλος της χρήσης, τότε σαν ρΚ παίρνει-

είτε της αρχής είτε του τέλους, αλλιώς παίρνεται ο μέσος όρος τους. Μια χαμηλή τιμή του δείκτη, είναι ενδεικτική του ότι, η επιχ/ση δεν είναι πετυχημένη, εξαιτίας της μη καλής διοίκησης, μη ικανοποιητικής παραγωγικότητας, δυσμενών οικονομικών συνθηκών, υπερεπενδύσεων κεφαλαίων που δεν απασχολούνται πλήρως κλπ. Αντίθετα μια υψηλή τιμή, αποτελεί ένδειξη ότι η επιχ/ση ευημερεί και αυτό μπορεί να οφείλεται, σε καλή διοίκηση, ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες, σωστή χρησιμοποίηση των κεφαλαίων κλπ. Η παρακολούθηση του δείκτη για διαφορετικές περιόδους και η σύγκρισή του με το μέσο δείκτη του κλάδου αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη σωστή αξιολόγησή του.

$$21) \text{ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ} = \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ+ΤΟΚΟΙ ΕΚ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}} \quad \eta$$

$$\eta \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚ(1-ΣΥΝΤ.ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ)}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΣΚ+ΕΚ)}}$$

Ο δείκτης μας δείχνει σε ποσοστό το μέγεθος της αποδόσεως όλου του κεφαλαίου που απασχολείται στην επιχ/ση. Ο δείκτης επίσης μας φανερώνει α) την ικανότητα της διοίκησης για πραγματοποίηση κερδών και β) κατά ποσό ήταν επιτυχής στη χρησιμοποίηση των Ξένων και Ιδίων Κεφαλαίων. Ο δείκτης πρέπει να συγκρίνεται διαχρονικά αλλά και με τη μέση αποδοτικότητα του κλάδου. Μια χαμηλή τιμή μπορεί να σημαίνει κάποια υπερεπένδυση κεφαλαίων στη επιχ/ση, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Μπορεί ακόμη να σημαίνει υψηλές δαπάνες πωλήσεων, υψηλά διοικητικά έξοδα, κακή διαχείριση, κακές οικονομικές συν-

θήκες κλπ. Αντίθετα υψηλή αποδοτικότητα δείχνει ότι η επιχ/ση βαδίζει σωστά και σταθερά χωρίς να επηρεάζεται από τους παραπάνω δυσμενείς παράγοντες. Για να είναι συμφέρουσα η ΞΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ θα πρέπει η τιμή αυτού του δείκτη να είναι μικρότερη από την τιμή του δείκτη αποδοτικότητας Ιδίου Κεφαλαίου.

$$22) \text{ ΑΡΙΘΜ. ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ} = \frac{\text{ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$$

Όπου ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ = (ΚΑΘΑΡ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ).

Η παραπάνω σχέση έχει μεγάλη σημασία, θα πρέπει δε η επιχ/ση να πραγματοποιεί ένα ικανοποιητικό ύψος μικτού κέρδους γιατί μόνο έτσι θα μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα και να παρέχει ένα ικανοποιητικό καθαρό εισόδημα σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις.

Είναι φανερό ότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή αυτού του δείκτη τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχ/σης από άποψη κερδών, γιατί θα μπορεί να αντιμετωπίζει ενδεχόμενες αυξήσεις του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της.

Μια τιμή του δείκτη, π.χ. 0,40 σημαίνει ότι σε πωλήσεις 100 δρχ. το μικτό κέρδος είναι 40 δρχ. και συνακόλουθα το κόστος, πωληθέντων θα είναι $100 - 40 = 60$ δρχ. Μια υψηλή τιμή του δείκτη δείχνει την Ικανότητα της Διοίκησης να αγοράζει σε χαμηλές τιμές και να πωλεί σε ψηλές. Επίσης πρέπει να τονίσουμε ότι το Μικτό Κέρδος - (ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ) είναι συνάρτηση του ποσοστού του Μικτού Κέρδους και του ύψους των πωλήσεων Έτσι μια επιχ/ση με υψηλό περιθώριο μικτού κέρδους και χαμηλές πωλήσεις, μπορεί να έχει χαμηλότερο Μικτό Κέρδος - (ΑΠΟΛΥ-

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ)- από μια άλλη σε χα-ηλό μεν περιθώριο Μ. Κέρδος, αλλά με υψηλές Πωλήσεις. Μια χαμηλή τιμή του δείκτη αποτελεί ένδειξη ότι η επιχ/ση έχει κάνει επενδύσεις σε Πάγια Στοιχεία που δεν δικαιολογούνται από τον όγκο των πωλήσεών της, γεγονός που συνεπάγεται ένα αυξημένο κόστος παραγωγής προϊόντων της. Το Κόστος Πωληθέντων (ΚΠ-Αρχ.Αποθ+Αγορές-Τελικ.Αποθ) σε σχέση με τις πωλήσεις εξαρτάται από τη μέθοδο αποτίμησης των Αποθεμάτων της. Ο δείκτης πρέπει να εξετάζεται διαχρονικά και με το κλάδο.

23) ΑΡΙΘΜΟΔ.ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$ ή
ΚΕΡΔΟΥΣ

ή $\frac{\text{ΚΑΘ.ΚΕΡΔ; ΠΡΟ ΤΟΥ και ΦΟΡ.}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$

Ο εριθμοδείκτης δείχνει το ποσοστό κέρδους, που απομένει στην επιχ/ση μετά την αφαίρεση του κόστους πωληθέντων και των τρεχουσών (λειτουργικών) δαπανών, από τις καθαρές πωλήσεις. Έτσι, μια τιμή του δείκτη π.χ. 0,20 μας λέει ότι στις 100 δρχ. πωλήσεις οι 20 δρχ. είναι καθαρό κέρδος. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο πιο αποδοτική είναι η επιχ/ση. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην περίπτωση που υπάρχουν επαρκή στοιχεία, αυτά θα βρίσκονται συνήθως στη διάθεση των εντός της επιχ/σης αναλυτών. Ο δείκτης είναι σκόπιμο να υπολογίζεται για επιμέρους προϊόντα, τμήματα της επιχ/σης, υποκαταστήματα κλπ. Ο δείκτης πρέπει να συσχετίζονται με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τη

πραγματοποίηση των πωλήσεων. Γιατί το ύψος του λειτουργικού κέρδους μπορεί να είναι ικανοποιητικό, όχι όμως και το ύψος των πωλήσεων σε σχέση με το κεφαλαιουχικό εξοπλισμό της επιχ/σης.

$$24) \text{ ΑΡΙΘΜΟΔ. ΔΑΠΑΝΩΝ} = \frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ} + \text{ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΔΑΠΑΝΕΣ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$$

Ο δείκτης εκφράζει το ποσοστό των καθαρών πωλήσεων που απορροφάται από τις λειτουργικές δαπάνες. (Διοίκησης, Διάθεσης, Γενικές Δαπάνες) και το κόστος Πωληθέντων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο μικρότερη είναι η αποδοτικότητα της επιχ/σης, γιατί το ποσοστό λειτουργικών κερδών που παραμένει σ' αυτή βρίσκεται σε τέτοιο επίπεδο που ενδεχομένως να μην επαρκεί για την κάλυψη των χρηματοοικονομικών εξόδων και άλλων δαπανών της επιχ/σης. Σχετικά με την ερμηνεία του Αριθμοδείκτη ο αναλυτής θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι πιθανές μεταβολές του να είναι πρόσκαιρες, αφού το χαμηλό ή υψηλό επίπεδο των πωλήσεων ή των λειτουργικών εξόδων μπορεί να οφείλεται σε βραχύβριες συνθήκες, ή σε διάφορες πολιτικές που περιλαμβάνουν τα έξοδα και που υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης της κάθε επιχ/σης.

Επίσης θα πρέπει να χρησιμοποιείται με προσοχή, λόγω του ότι σ' αυτόν αντικατοπτρίζεται ένας συνδυασμός παραγόντων όπως εξωτερικοί μη ελεγχόμενοι παράγοντες, εσωτερικοί ελεγχόμενοι παράγοντες και αποτελεσματικότητα ή αναποτελεσματικότητα των εργαζόμενων και της διοίκησης της επιχ/σης. Επομένως οι επιχειρήσεις με τη χαμηλότερη τιμή του δείκτη αυτού και συνεπώς με τη υψηλότερη τιμή του δείκτη λειτουργικού εισοδήματος προς καθαρές πωλήσεις, μπορούμε να πούμε μέσα στο πλαίσιο της

κανονικής εξέλιξης των πραγμάτων, ότι είναι οι επιχ/σεις που έχουν να φοβηθούν λιγότερο κατά τη διάρκεια όψεως της οικονομικής δραστηριότητας αφού τα κέρδη τους μπορούν να συρρικνωθούν χωρίς να δημιουργηθεί μια επικίνδυνη κατάσταση για αυτές.

$$25) \text{ ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦ.} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ}}$$

(ΣΤΑ ΠΑΓΙΑ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ-ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ- ΑΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της Επιχ/σης, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Μια πτωτική πορεία του δείκτη διαχρονική, υποδηλώνει μείωση του βαθμού χρησιμοποίησης των Παγίων, πράγμα που ενδεχομένως δείχνει υπερέπένδυση σε Πάγια και συνεπώς σε μία μειωμένη αποδοτικότητα σε σχέση μ'αυτή που θα μπορούσε να επιτύχει.

$$26) \text{ ΑΡΙΘΜΟΔ. ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΙΔ.ΚΕΦ. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}$$

Ο δείκτης εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις. Πιο απλά μας δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποιεί η επιχ/ση από κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων π.χ. μια τιμή 1,2 λέει ότι 1 δρχ. "Ιδιο Κεφάλαιο επιτυγχάνει 1,2 πωλήσεις. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του

δείκτη τόσο καλύτερο για την επιχ/ση διότι πραγματοποιεί μεγάλες πωλήσεις, με σχετικά μικρή επένδυση κεφαλαίων. Όμως μια πολύ μεγάλη τιμή του δείκτη πρέπει να εκετασθεί μήπως οφείλεται σε αυξημένες πωλήσεις λόγω μεγάλου δανεισμού της επιχ/σης (υψηλή δανειακή επιβάρυνση). Γιατί μεν μια μεγάλη τιμή είναι επιθυμητή και μπορεί να σημαίνει εκμετάλλευση του ΕΚ καταρχήν συνετή από άποψη αποδοτικότητας ΙΚ- αλλά η κατάσταση αυτή μπορεί να κρύβει κινδύνους π.χ. σε μια κάμψη των πωλήσεων το μικρό Ίδιο Κεφάλαιο δεν θα μπορέσει να απορροφήσει τις ζημιές, ούτε να διαθέτει η επιχ/ση Κεφάλαιο Κίνησης για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Μια χαμηλή τιμή του δείκτη παρέχει ένδειξη υπερεπενδύσεων κεφαλαίων σε σχέσεις με τις πωλήσεις και ενδεχόμενα χαμηλή αποδοτικότητα.

$$27) \text{ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ} = \frac{\text{ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$$

Ο δείκτης μας δείχνει πόσες δρχ. σε 100 δρχ. πωλήσεων απορροφήθηκαν από τη καταχώρηση της Ετήσιας απόσβεσης. Το ύψος των αποσβέσεων μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος στην ίδια επιχ/ση όσο και μεταξύ επιχ/ων λόγω μεταβολών στην ηλικία του κεφαλαίουχικού εξοπλισμού, στις μεθόδους και ποσοστά απόσβεσης, στη πολιτική που ακολουθεί η επιχ/ση σχετικά με τη συντήρηση του εξοπλισμού σε σχέση με τη Απόσβεση-μεγαλύτερα έξοδα για συντήρηση και επισκευές και λιγότερο Απόσβεση ή και το αντίστροφο κλπ.

28) ΑΡΙΘΜΟΔ.ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΟΛΟΥ = ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓ.ΚΕΡΔΗ*
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΝΟΠ.ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧ.

* (ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ) : Στα κέρδη δεν περιλαμβάνονται τα έκτακτα κέρδη και ζημίες. Στο παρανομαστή δεν περιλαμβάνονται οι συμμετοχές και άλλες παρόμοιες επενδύσεις. Ο δείκτης μας επιτρέπει να μετρήσουμε την αποδοτικότητα της Επιχ/σης από μια άλλη σκοπιά και μετράει τη κερδοφόρα δυναμικότητα των λειτουργικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχ/σης με βάση την αξία τους στα βιβλία της επιχ/σης. Όσο μεγαλύτερη η τιμή του δείκτη τόσο το καλύτερο. Η διαχρονική σύγκριση και με το κλάδο είναι απαραίτητη.

ΥΠΟΠΑΡ. 6.7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.

Οι επενδυτικοί αριθμοδείκτες μας επιτρέπουν να υπολογίσουμε τα μερίσματα που δίνονται στους μετόχους, την μερισματική απόδοση των ιδίων κεφαλαίων, την χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής προς κέρδη ανά μετοχή κλπ.

Οι δείκτες αυτοί έχουν μεγάλη σημασία για τους μετόχους της επιχ/σης αφού έτσι υπολογίζουν το μέρισμα θα πάρουν από τα κέρδη (αν υπάρχουν) και που αποτελεί τη αμοιβή τους για τα κεφάλαια που επένδυσαν σ'αυτή. Βέβαια όσο μεγαλύτερο είναι το μέρισμα τόσο τὸ καλύτερο γι'αυτούς.

Οι δείκτες μας επιτρέπουν να εξετάσουμε και τη μερισματική πολιτική της διοίκησης της επιχ/σης.

Συνήθως οι παλιές και επιτυχημένες επιχ/σης (στο κλάδο τους αλλά και στην οικονομία μιας χώρας γενικά) δίνουν μεγαλύτερα μερίσματα στους μετόχους από τις νέες επιχ/σεις

που δίνουν μικρότερα ή και καθόλου αν αυτό κριθεί αναγκαίο, για να τα επενδύσουν με τη μορφή αποθεματικών σε νέες επενδύσεις για τη μελλοντική τους επέκταση με νέα προϊόντα στην αγορά.

ΟΙ επενδυτικοί όμως αριθμοδείκτες ενδιαφέρουν και όσους πρόκειται να επενδύσουν τα κεφάλαια τους σ'αυτή (νέοι επενδυτές μικροεπενδυτές κλπ) που ενδιαφέρονται για το ύψος του παρεχόμενου μερίσματος αλλά και για τη μελλοντική κερδοφόρα πορεία της επιχ/σης.

Ακολουθούν οι βασικοί επενδυτικοί αριθμοδείκτες.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

$$29) \text{ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ}^*}{\text{ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ}}$$

*(ΣΕ ΚΟΙΝΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ)

Τα καθαρά κέρδη που προορίζονται προς διανομή στους κατόχους κοινών μετοχών είναι ίσα με τα καθ. κέρδη εάν απ'αυτά αφαιρέσουμε τα κέρδη που προορίζονται για διανομή στους κατόχους μετοχών άλλων κατηγοριών, όπως προνομιούχων μετοχών που προηγούνται στη διανομή. Επίσης σχετικά με τις κοινές Μετοχές που βρίσκονται σε κυκλοφορία οποιεσδήποτε μεταβολές παρουσιάζονται στον αριθμό τους κατά τη διάρκεια λογιστ. χρήσης που προέρχονται είτε από καταβολή Μετοχικού Μερίσματος, ή διάσπαση μετοχών (αντικατάσταση μετόχων με νέες μικρότερης αξίας) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Έτσι οι μετοχές που εκδίδονται ή αποσύρονται από τη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, σταθμίζονται με το κλάσμα της χρονικής περιόδου που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Αυτός ο σταθμικός αριθμός των παραπάνω μετοχών προστίθεται στο αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια ολοκλήρωσης της λογιστικής χρήσης. π.χ. Η επιχ/ση "ΗΡΑΚΛΗΣ" έχει τη 1/1- σε κυκλοφορία (100.000) κοινές Μετοχές την 1/3 εκδίδει επιπλέον (9.000 κοιν. Μετ). Ο σταθμικός Μέσος όρος των Κοιν. Μετοχ. που βρίσκονται σε κυκλοφορία σε διάφορες χρονικές στιγμές της λογ. χρήσης είναι:

Στο τέλος του πρώτου τριμήνου (31/3)

$$100.000 + 4/6(9000) = 106.000 \text{ μετοχ.}$$

Στο τέλος της λογιστ. χρήσης

$$100.000 + 10/12(9000) = 107.500 \text{ μετοχ.}$$

Όσον αφορά τώρα την τιμή του δείκτη εξαρτάται από το ύψος των καθ. κερδών χρήσης (προς διανομή στις Κοιν.Μετ.) και από τον αριθμό των Κ. Μετοχών σε κυκλοφορία. Όσο αυξάνεται η τιμή του δείκτη από χρήση σε χρήση τόσο καλύτερο, γιατί αντανακλάται η κερδοφόρος δυναμικότητα της επιχ/σης με βάση τη μία μετοχή της. Η τιμή του δείκτη μπορεί να αυξηθεί, όταν έχουμε αύξηση κερδών και σταθερό αριθμό Κ. Μετοχών, όταν έχουμε σταθερό ποσό κερδών και μείωση αριθμού Κοιν. Μετοχών κλπ.

$$30) \text{ ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ}}$$

Ο δείκτης αυτός έχει συγκριτική αξία, πρέπει να υπολογίζεται για διαφορετικές περιόδους για τη αποκάλυψη της περιματικής πολιτικής της Διοίκησης. Μια αυξητική τάση δείχνει φιλελεύθερη πολιτική μερισμάτων, ενώ μια πτωτική τάση δείχνει συντηρική πολιτική ή αλλιώς πολιτική αυτοχρηματοδοτήσεως. Η πρώτη πολιτική ακολουθείται συνήθως, από παλιές και μη αναπτυσσόμενες επιχ/σεις, ενώ η δεύτερη από νέες και αναπτυσσόμενες επιχ/σεις, γιατί παρακρατούν με τη μορφή αποθεματικών το μεγαλύτερο μέρος των κερδών τους για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων τους.

$$31) \text{ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ} = \frac{\text{ΧΡΗΜΑΤ/ΚΗ ΤΙΜΗ}}{\text{ΜΕΤΟΧΗΣ}} = \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ}}{\text{ΜΕΤΟΧΗΣ}}$$

ΠΡΟΣ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Ο δείκτης είναι πολύ σπουδαίος. Η σπουδαιότητα του οφείλεται στο ότι επηρεάζεται άμεσα από τρεις σημαντικούς για την επιχ/ση παράγοντες: α) το βαθμό αναπτύξεως, β) την ακολουθούμενη πολιτική παρακράτησης κερδών και γ) το πως η "αγορά" αξιολογεί της δυναμικότητα της επιχ/σης. Ο δείκτης δείχνει πόσες δρχ. απαιτούνται για να αποκτηθεί 1 δρχ. κερδών μιας επιχ/σης. Αν και ο δείκτης υπολογίζεται με βάση τα τρέχοντα κέρδη κάθε μετοχής, εντούτοις αντανακλά τις εκτιμήσεις των επενδυτών για τα μελλοντικά της κέρδη. Ο δείκτης έχει πάντοτε θετικό μέγεθος γι' αυτό σε περίπτωση ζημιάς δεν

έχει καμιά έννοια. Το ύψος του δείκτη εξαρτάται: α) από το βαθμό ασφάλειας που περικλείουν οι μετοχές, β) από τη σταθερότητα των κερδών ή των μερισμάτων της Επιχ/σης γ) από τη προσδοκώμενη αύξηση των κερδών και μερισμάτων της δ) και από το βαθμό αβεβαιότητας σχετικά με την ύπαρξη κερδών ή μερισμάτων. Συνεπώς δεν είναι λογικό, να αγοράσει ένας μετοχές μιας επιχ-σης αν οι προοπτικές για τα κέρδη και τα μερίσματα της δεν είναι υψοϊκές. Θεωρητικά αν ο δείκτης είναι αρκετά υψηλός, τότε οι επενδυτές προτιμούν την επιχ/ση μ'αυτόν τον υψηλό δείκτη, γιατί έχουν εμπιστοσύνη στην ικανότητα της να διατηρήσει ή και να αυξήσει τα μελλοντικά κέρδη της. Όμως το ποιά είναι η επιθυμητή τιμή του δείκτη αυτό εξαρτάται από το χρόνο που μελετάται, από τον αντίστοιχο αριθμοδείκτη της Αγοράς, ή του κλάδου κλπ.

$$32) \text{ ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΙΑΝΟΜΕΝΩΝ ΚΕΡΔΩΝ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ} \times 100}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΧΡΗΣ.}}$$

Ο δείκτης αυτός σχετίζεται με τον αριθμοδείκτη μερίσματος ανά μετοχή. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό των διανεμόμενων κερδών τόσο μεγαλύτερο είναι το ανά μετοχή μέρισμα πράγμα που δείχνει φιλελεύθερη πολιτική και το αντίθετο. Όμως δεν πρέπει να μας παρασύρουν τα ποσοστά. Ένα ποσοστό διανομής 20% πάνω σε 10.000.000 καθαρά κέρδη έχει μεγαλύτερο βάρος από ένα ποσοστό διανομής 40% πάνω σε 100.000 καθαρά κέρδη

$$33) \text{ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ} = \frac{\text{ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ} \times 100}{\text{ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΜΕΤΟΧΗΣ}}$$

Ο δείκτης αυτός μετρά τη απόδοση, που είχαν οι επενδυτές- μέτοχοι- από την επένδυση τους σε μετοχές, με βάση το μέρισμα που τους καταβάλλεται. Η μερισματική απόδοση δείχνει πόσο είναι συμφέρουσα η επένδυση σε μετοχές μιας δεδομένης επιχ/σης αγοράζοντας αυτές στη τρέχουσα χρηματιστηριακή τους τιμή.

$$34) \text{ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΒΉΣΕΩΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ Χ100}}{\text{ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}}$$

Ο δείκτης αυτός είναι παρεμφερής με τον προηγούμενο και δείχνει την απόδοση των Ιδίων Κεφαλαίων μιας επιχ/σης, με βάση τα καταβαλλόμενα απ' αυτή μερίσματα. Η μερισματική απόδοση των Ιδίων Κεφαλαίων είναι συνήθως, μεγαλύτερη από την τρέχουσα μερισματική απόδοση.

Αυτό συμβαίνει γιατί η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών είναι συνήθως μεγαλύτερη από την εσωτερική αξία της μετοχής, η οποία προσδιορίζεται, με βάση την αξία των περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτά εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία της (ιστορικές τιμές)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΑΡΑΓΡ. 1.- Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΛΛ.ΛΟΓ.ΣΧΕΔ.ΣΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟ-
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΑΣΑΦΕΙΕΣ
ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΑΥΤΟ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ.

Η καθιέρωση του ελληνικού λογιστικού Σχεδίου ήρθε να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη χώρα μας. Η χώρα μας δεν είχε εφαρμόσει ως τώρα εννιαίες λογιστικές αρχές. Η λογιστική στη χώρα μας ως τώρα τηρούσαν με βάση υποκειμενικά κριτήρια και προσωπικές αντιλήψεις. Έτσι επικρατούσε λογιστική αναρχία και η αυθαιρεσία πολλών από εκείνους που εφάρμοζαν την λογιστική και οδηγούμασταν σε αρνητικά αποτελέσματα και στη μη λογιστική Οργάνωση της χώρας. Τα στοιχεία που συλλέγονταν από τις διάφορες οικονομικές καταστάσεις στερούνταν αξιοπιστίας και έτσι οι διάφοροι δείκτες και οικονομικά μεγέθη που προέρχονταν απ'αυτές οδηγούσαν σε εσφαλμένες αποφάσεις ή σε όχι απόλυτα σωστές κρίσεις.

Όλα αυτά προσπαθεί να διορθώσει το Ελλ. Λογ. Σχέδιο. Με τη καθιέρωση του επιδιώκεται ο σχεδιασμός της λογιστικής σε εθνική κλίμακα. Ο σχεδιασμός αυτός στηρίζεται στην τυποποίηση και στην απλούστευση της λογιστικής εργασίας των οικονομικών μονάδων και αποβλέπει στην εξασφάλιση ομοιογενών, σαφών και ορθών στοιχείων και πληροφοριών, σχετικών με τη περιουσιακή διάρθρωση, την οικονομική κατάσταση και τη δραστηριότητα τους και διευκολύνει τους αρμόδιους στη λήψη επιχειρημα-

τικών αποφάσεων. Επιπλέον διευκολύνεται και ένα πλήθος ατόμων (πιστωτές, προμηθευτές, οικονομολόγοι, επενδυτές κλπ), με το να ελέγχουν και να κατανοούν καλύτερα ποιά είναι η οικονομική θέση της επιχ/σης και να καθορίζουν καλύτερα τη στάση τους απέναντι της.

Ο Λογιστικός σχεδιασμός αποβλέπει επίσης, από την άποψη μεν της Ιδιωτικής οικονομίας στην καθιέρωση ενιαίου τύπου όλων των δημοσιευόμενων καταστάσεων και από την άποψη της Δημόσιας οικονομίας και των κρατικών υπηρεσιών τη δυνατότητα εξασφάλισης αξιόπιστων στοιχείων για τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της οικονομίας, καθώς και τη δυνατότητα απλουστεύσεως και διευκολύνσεως των κάθε είδους και φύσεως ελέγχου.

Γενικά με τη καθιέρωση του Γενικού Ελληνικού Λογιστικού Σχέδιου επιδιώκεται ένα πλήθος σκοπών, Μερικοί απ'αυτούς είναι :

- α) Η ενιαία εφαρμογή παραδεγμένων λογιστικών αρχών όπως προείπαμε
- β) Η επιβοήθηση των αρμοδίων στην άσκηση ορθολογικής κρατικής οικονομικής πολιτικής.
- γ) Η διευκόλυνση εκείνων που συναλλάσσονται με τις οικονομικές μονάδες, αλλά και του επενδυτικού κοινού, στη κατανόηση των δημοσιευμένων ισθολογισμών, Αποτ. χρήσης κλπ.
- δ) Η εξασφάλιση αξιόπιστων στοιχείων και πληροφοριών, έτσι ώστε να διευκολύνεται το έργο των κεντρικών κρατικών υπηρεσιών, όπως της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, της Υπηρεσίας Εθνικών Λογαριασμών κλπ.
- ε) Η ανύψωση της στάθμης του Λογιστικού Επαγγέλματος.

στ) Η διευκόλυνση της εξειδικευμένης διδασκαλίας των λογιστικών μαθημάτων στις μέσες και ανώτατες σχολές κλπ.

Το περιεχόμενο του Ελλ. Λογιστ. Σχεδ. κατανέμεται στα εξής πέντε μέρη:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές και η διάρθρωση του σχεδίου λογαριασμών του Ε.Γ.Α.Σ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Περιλαμβάνει το σχέδιο των λογαριασμών της Γενικής λογιστικής (ομάδες 1-3)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Περιλαμβάνεται το σχέδιο των λογαριασμών Τάξεως (ομάδα 10).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Περιλαμβάνονται οι κανόνες και οι αρχές καταρτίσεως και εμφανίσεως των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και οι κανόνες καταρτίσεως και εμφανίσεως των αριθμοδεικτών εκείνων που κρίθηκαν ότι είναι βασικοί και γενικής χρησιμότητας.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Περιλαμβάνεται η αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως.

Όπως είπαμε και πιο πάνω ο θεσμός του Ελλ. Γενικ. Λογ. Σχεδίου είναι σημαντικός. Ειδικά για την Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, το Ε.Γ.Α.Σ. διαμέσου του ενιαίου τύπου όλων των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων, διαμέσου της τυποποίησης και του Ένιαιου Τρόπου λειτουργίας όλων των λογαριασμών που τηρούνται από τις οικονομικές μονάδες της χώρας, επιτυγχάνει την παροχή σωστών και περισσότερο αληθοφανών στοιχείων. Έτσι η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων είναι πιο σωστή, πιο ουσιώδης και έτσι

βγάζουμε καλύτερα και ορθότερα συμπεράσματα για την οικονομική κατάσταση της εκάστοτε επιχ/σης, αλλά και για τον κλάδο γενικά.

Επίσης τα συμπεράσματα, οι προτάσεις κλπ της ανάλυσης είναι πιο αξιόπιστα και χρήσιμα και έτσι διευκολύνεται και γίνεται πιο αποτελεσματικό το έργο της Διοίκησης, των επενδυτών, των ελεγχτών κλπ, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται η ανύψωση της στάθμης του λογιστικού επαγγέλματος. Το Ελληνικό Γ.Λ.Σ. επίσης περιλαμβάνει και κεφάλαια για ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ. Οι βασικοί στόχοι κατάρτισης αυτών των αριθμοδεικτών είναι :

α) η εξασφάλιση των μέσων διάγνωσης των συνθηκών κάτω από τις οποίες λειτουργούν οι οικονομικές μονάδες. β) Η κατάρτιση των δεικτών με τρόπο εννιάιο, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση τους με τους αντίστοιχους δείκτες ομοειδών οικονομικών μονάδων. γ) η καλύτερη αξιοποίηση του λογιστικού και στατιστικού υλικού των οικονομικών μονάδων από εκείνους που ασχολούνται ή ενδιαφέρονται γι'αυτήν άμεσα ή έμμεσα.

Όμως παρόλα τα πλεονεκτήματα του Ε.Γ.Λ.Σ. και την αναμφισβήτητη θετική συμβολή του, παρουσιάζει ατέλειες και μειονεκτήματα. Ορισμένα δε από αυτά είναι πολύ σημαντικά και δυσχερεύουν την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Η ασάφεια ορισμένων κονδυλίων, η ασάφεια ορισμένων αριθμοδεικτών κάνει δύσκολη τη κατανόηση του. Ιδιαίτερα όπως θα δούμε και πιο κάτω πλήττεται ο εξωτερικός αναλυτής που δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει ορισμένους δείκτες από έλλειψη στοιχείων ή ασάφειες που έχουν.

Έτσι το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο δεν είναι σαφές ως προς την κατάταξη των προβλέψεων για αποζημίωση

προσωπικού. Γιατί απλώς τις χαρακτηρίζει σαν υποχρεώσεις, όχι όμως αν πρόκειται για μεσοπρόθεσμες, βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Έτσι παρουσιάζεται δυσκολία στην κατάταξη του πιο πάνω κονδυλίου. Συνάμα δυσχεραίνεται ο υπολογισμός ορισμένων δεικτών. Για τις προβλέψεις θα μιλήσουμε σε ξεχωριστή παράγραφο.

Επίσης όταν έχουμε επισφαλείς απαιτήσεις κάνουμε προβλέψεις για το πιθανό ύψος απώλειας χρημάτων. Αυτή όμως η πρόβλεψη για μερική ή ολική απώλεια των χρημάτων μας δεν γίνεται στο χρονικό διάστημα που είμαστε απαιτητές, αλλά στις μεθεπόμενες χρήσεις. Δηλ. όταν έχουμε μια χρηματική απαίτηση στα χέρια μας και κάνουμε πρόβλεψη για μερικό ή ολικό χάσιμο των χρημάτων μας και πιθανή ζημιά αυτή γίνεται και επιβαρύνει μεθεπόμενες χρήσεις όχι εκείνη τη χρήση όπου είχαμε την απαίτηση (που είμαστε απαιτητές).

Ακόμα τα στοιχεία των Οικονομικών καταστάσεων καταχωρούνται σε τιμές ιστορικού κόστους, όπως επίσης και τα έσοδα και τα έξοδα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην εμφανίζεται έτσι η πραγματική τους αξία. Το πρόβλημα αυτό γίνεται οξύτερο σε περιόδους πληθωρισμού οπότε οι αξίες των λογαριασμών των οικονομικών καταστάσεων είναι σοβαρά νοθευμένες και αλλοιωμένες. Ιδιαίτερᾶ στη χώρα μας όπου ο πληθωρισμός πολλές φορές είναι υψηλός τα ποσά των Οικονομικών καταστάσεων είναι παραπλανητικά.

Με βάση όμως τα νοθευμένα λογιστικά στοιχεία γίνονται οι αναλύσεις των διάφορων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και λαμβάνονται σοβαρές αποφάσεις για τη ζωή και το μέλλον

των Επιχ/σεων.

Όμως και οι κρατικές υπηρεσίες βασίζονται σε εσφαλμένες εντυπώσεις για την οικονομία της χώρας και έτσι δεν μπορούν να παρέμβουν δυναμικά και σωστά για την καλύτερευση της κλπ.

Παρόλα όμως αυτά οι κυβερνήσεις δεν προσπαθούν να λύσουν το πρόβλημα γιατί φαίνονται να εξυπηρετούνται με τη διατήρηση της λογιστικής του ιστορικού κόστους, αφού αυτή προσδιορίζει εικονικά κέρδη και με τη φορολογία αυξάνουν τα έσοδα του κράτους.

Ανάλυση όμως των χρηματοοικονομικών δεδομένων δεν μπορεί να γίνει κάτω από τέτοιες συνθήκες. Και αν γίνει δεν θα είναι ούτε απόλυτα σωστή ούτε πλήρης. Και αυτό γιατί όλοι οι δείκτες που χρησιμοποιούν τα μεγέθη του Ισολογισμού είναι παραπλανητικοί και δεν μπορείς να καταλήξεις σε ορθά συμπεράσματα. Γι' αυτό το Ε.Γ.Α.Σ. θα έπρεπε να προβλέπει σε τέτοιες περιόδους έντονου πληθωρισμού κάποιες μεθόδους που θα έπρεπε να εφαρμόζονται για την απαλλαγή των λογιστικών στοιχείων από τις επιδράσεις του πληθωρισμού, πράγμα που όμως δεν κάνει.

Εξάλλου άλλο μειονέκτημα του Ε.Α.Σ. είναι ότι δεν πρόβλεπει να δίνονται επαρκή στοιχεία για να υπολογίζονται κάποιοι αριθμοδείκτες. Έτσι αυτοί γίνονται ασφείς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον αναλυτή ή εάν χρησιμοποιηθούν τα κονδύλια που αντιπροσωπεύουν δεν είναι αντιπροσωπευτικά. Έτσι

α) ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων

$$\frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ}}{\text{ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ}} = (\%)$$

που κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. απεικονίζει το βαθμό ανακύκλωσης των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. ο αριθμητής προσδιορίζεται σαν τη διαφορά ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Αλλά δεν δίνεται όμως καμία πληροφορία πειό είναι το Κόστος Πωλήσεων Υπηρεσιών ή πως μπορεί να βρεθεί. Γιατί στις οικονομικές καταστάσεις πολλών επιχ/σεων δεν αναγράφεται το κόστος πωλήσεων Υπηρεσιών ή αναγράφεται μόνο όταν η επιχ/ση ασχολείται αποκλειστικά με τη παροχή υπηρεσιών ή όταν το κονδύλι είναι ιδιαίτερα υψηλό. Και πάλι όμως όχι με αρκετή σαφήνεια. Ο εσωτερικός αναλυτής βέβαια, αυτός δηλ. που έχει όλα τα βιβλία και ακριβή και λεπτομερή στοιχεία στη διάθεσή του, δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα στον υπολογισμό του παραπάνω δείκτη, εφόσον μπορεί να πληροφορηθεί και να αποσαφηνίσει τα πάντα ανατρέχοντας σ'αυτά. Όμως ο εξωτερικός αναλυτής που βρίσκεται εκτός επιχ/σης και δεν γνωρίζει πράγματα και καταστάσεις και που απλώς βασίζεται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις δεν μπορεί να υπολογίσει τον παραπάνω δείκτη ή αν τον υπολογίσει θα τον υπολογίσει όχι σωστά, γιατί δεν μπορεί να γνωρίζει το κόστος πωλήσεων υπηρεσιών. Και αυτό είναι μεγάλο μειονέκτημα γιατί ο δείκτης είναι αρκετά σημαντικός.

β) στον δείκτη

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

X 360

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΣΗ

Ο παρανομαστής (ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΣΗ) κατά το Ελλ.Γεν.Λογ.Σχέδιο προσδιορίζεται με οποιοδήποτε τρόπο όπως π.χ. με το προσδιορισμό του αθροίσματος των καθαρών χρεώσεων των λογαριασμών 30.000 (πελάτες εσωτερικού), (30.01 Πελάτες εξωτερικού) και (30.03) Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχ/σεις. Αυτή όμως η πληροφόρηση μπορεί να την έχει μόνο ο εσωτερικός ο εντός της επιχ/σης αναλυτής. Οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις δεν προσφέρουν συνήθως τέτοια πληροφόρηση. Ούτε ο εξωτερικός αναλυτής μπορεί να προσδιορίσει το καθαρό ύψος των λογαριασμών 30.000, 30.03 κλπ. Οπότε είναι φανερό ότι ο εξωτερικός αναλυτής δεν μπορεί να έχει τέτοια πληροφόρηση και επομένως αδυνατεί να υπολογίσει τον δείκτη.

γ) ο δείκτης ειδικής ρευστότητας.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

ΛΗΚΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. ο δείκτης αυτός επιτρέπει στην οικονομική μονάδα και στον εξωτερικό αναλυτή να εκτιμούν αν και κατά πόσο οι ληκτές υποχρεώσεις καλύπτονται, σε δεδομένη στιγμή, από τα διαθέσιμα της κατηγορίας (Δ (ΙΥ) του ενεργητικού του Ισολογισμού, που είναι οι λογαριασμοί (38.00)

Ταμείο, (38.02) ληγμένα τοκομερίδια εισπρακτέα, και (38.03-06) καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Όμως το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν δίνει πληροφορίες για το ύψος των ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων. Οι δημοσιευμένοι Ισολογισμοί δεν δίνουν πληροφορίες για το ύψος των ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων την ημέρα συντάξεως του Ισολογισμού. Έτσι ο εξωτερικός αναλυτής δεν μπορεί να υπολογίσει τον δείκτη που είναι αρκετά σπουδαίος σε αντίθεση με τον εσωτερικό αναλυτή που διαθέτει την απαραίτητη πληροφόρηση και μπορεί να τον χρησιμοποιήσει.

δ) ο δείκτης $\frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}}$ (Δ.Ε.)

Σαν σύνολο υποχρεώσεων ορίζεται το άθροισμα των κονδυλίων των κατηγοριών Γ(I). Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και Γ(II) βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις του υποδείγματος του Ισολογισμού δηλ. εξαιρούνται οι προβλέψεις που ένα μέρος τους είναι υποχρεώσεις, καθώς και οι Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού π.χ. (έξοδα χρήσης δεδουλευμένα που είναι υποχρέωση).

Έτσι ο υπολογισμός του δείκτη είναι ελλιπής και ασαφής και η τιμή που προκύπτει από τον υπολογισμό του δεν είναι ενδεικτική. Επιπλέον τίθενται ερωτηματικά και διλλήματα στον αναλυτή σχετικά με το σε ποιά κατηγορία θα πρέπει να κατατάξει τις προβλέψεις, και με το αν θα πρέπει ή όχι να τις συμπεριλάβει στο παρανομαστή του πάνω δείκτη όπως και τους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού.

ε) στο δείκτη

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Χ 360

ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΣΗ

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Α.Σ. ο αριθμητής (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟ_ΜΗΘΕΥΤΕΣ) προσδιορίζεται με το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών (50.00) ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, (50,01) ΠΡΟΜΗ_ΘΕΥΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (50,02) ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, (50.03) Ν.Π.Δ. Δ. ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ, (ε).06) ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ-ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΜΕ_ΝΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ και (50.08) ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΟΓ. ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ καθώς και τα υπόλοιπα των λογαριασμών (51.00) ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ-ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΣΕ ΔΡΧ; (51.01) ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΣΕ Ε.Ν. και (51.01) ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Ν.Π.Δ.Δ. και ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ, κατά το μέρος που αφορούν αγορές αποθεμάτων της ομάδας 2, (εμπορεύματα, πρώτες ύλες, βοηθη_τικές ύλες, υλικά συσκευασίας, ανταλλακτικά) και υπηρεσιών Ο δε παρανομαστής (ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΠΙ_ΣΤΩΣΗ) , σύμφωνα με το Ε.Γ.Α.Σ. προσδιορίζεται με οποιοδή_ποτε τρόπο εφόσον αφορούν αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση τη συγκεκριμένη υπό εξέταση περίοδο. Ένας τρόπος σύμφωνα πάντε με το Ε.Γ.Α.Σ. είναι ο προσδιορισμός του αθροίσματος των καθαρών πιστώσεων (πιστώσεις μείον αντι_λογισμοί) των λογαριασμών (50.00) ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (50.01) ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (50.02) Π. ΕΛΛΗΝ. ΔΗΜΟΣΙΟ, (50.03) Ν.Π.Δ.Δ. και ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ, και (50.04) ΠΡΟ_ΜΗΘΕΥΤΕΣ-ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ, που είναι τα ποσά που καταβάλει η οικονομική μονάδα στους προμηθευτές της ως εγγύηση για την κανονική επιστροφή των ειδών συσκευασίας

που παραλαμβάνει με την υποχρέωση να τα επιστρέψει. Όμως οι περισσότεροι Ισολογισμοί δεν δίνουν πληροφορίες για την υφή και το περιεχόμενο πολλών λογαριασμών. Συνήθως στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις αναγράφουν τους πρωτοβάθμιους και σε πολλούς λογαριασμούς περιέχουν κονδύλια που θα έπρεπε να ήταν σε ξεχωριστούς λογαριασμούς. Ο εσωτερικός αναλυτής και οι διοικούντες την επιχ/ση δεν έχουν κανένα πρόβλημα αφού έχουν όλα τα στοιχεία στη διάθεσή τους. Ο εξωτερικός αναλυτής όμως δεν μπορεί να εντοπίσει το περιεχόμενο των παραπάνω κονδυλίων. Συνεπώς δεν μπορεί να υπολογίσει ούτε τον αριθμητή ούτε τον παρανομαστή και επομένως και τον δείκτη.

στ) στον δείκτη ανακύκλωσης ιδίων κεφαλαίων κατά τη διάρκεια της χρήσης

Ταχ.Κυκ.ΙΚ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Οι πωλήσεις Αποθεμάτων και Υπηρεσιών είναι ο Κύκλος Εργασιών δηλ. οι λογαριασμοί (70.00) ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡ/ΤΩΝ (7100) ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΤΟΙΜΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΩΝ (7200) ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΧΡΗΣΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (7300) ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ και τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης λογ. (7400) ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ (75.00) ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ (7600) ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ που μπορεί και προέρχονται από τοποθετήσεις κεφαλαίων της σε συμμετοχές και χρεόγρα-

φα και από δανεισμούς προς τρίτους και από τον λογ. (78.05) μειωμένα όμως κατά τον λογ. (78.05) ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΛΥΨΗ ΕΣΟΔΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ. Όμως στο υπόδειγμα των αποτ. χρήσης δεν μας πληροφορεί για το υπόλοιπο του λογ. (78.05) συνεπώς ο εξωτερικός αναλυτής δεν μπορεί να προσδιορίσει επακριβώς τον παραπάνω δείκτη γιατί δεν μπορεί να υπολογίσει ακριβώς τον αριθμητή.

ζ) Επίσης το ίδιο πρόβλημα παρουσιάζεται και στον δείκτη

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ο οποίος απεικονίζει την απόδοση της οικονομικής μονάδας χωρίς τον συνυπολογισμό των έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων

Ενώ ο αριθμητής (ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤ/ΣΗΣ) προσδιορίζεται σύμφωνα με το Ε.Γ.ΛΣ από το υπόλοιπο του λογ. (80.00) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ο παρανομαστής (ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ) δεν μπορεί να προσδιορισθεί επακριβώς από τον εξωτερικό αναλυτή για τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω. Έτσι ο εξωτερικός αναλυτής βρίσκεται πάλι σε μειονεκτική θέση έναντι του εσωτερικού αναλυτή.

η) Τέλος στον δείκτη για τη μέτρηση της δανειακής εξάρτησης(1)

1) $\frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ}} = \%$ και $\frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ}}$ δεν μπορούμε

να έχουμε σαφή αποτελέσματα

Και αυτό γιατί το Ε.Γ.Λ.Σ. σαν σύνολο υποχρεώσεως όπως έχουμε ξαναεπισημάνει ορίζει το άθροισμα ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡ. και ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡ. Δηλ. εξαιρεί τις προβλέψεις που είναι υποχρέωση όπως και τους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού. Η ασάφεια αυτή θέτει σε δίλημα τον αναλυτή και δυσκολεύει τη χρησιμοποίηση του δείκτη. Αντίθετα ο δείκτης (2) δεν παρουσιάζει δυσκολία και θα πρέπει να προτιμάτε εφόσον στον πρώτο υπάρχουν ασάφειες στον υπολογισμό του.

Έτσι διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν αρκετές ασάφειες στον υπολογισμό δεικτών, πράγμα που δυσκολεύει την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Ιδιαίτερα σε μειονεκτική θέση βρίσκεται ο εξωτερικός αναλυτής που πολλές φορές δεν μπορεί να προσδιορίσει επακριβώς τη τιμή διαφόρων κονδυλίων. Σε αντίθεση με τον εσωτερικό αναλυτή που ευνοείται από το Ε.Γ.Λ.Σ. Αυτό όμως δεν είναι σωστό γιατί το μεγαλύτερο μέρος των αναλυτών είναι εξωτερικοί αναλυτές.

ΥΠΟΠΑΡ. 1.1.- ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Ε.Γ.Λ.Σ.

Εδώ θα αναφερθούμε πιο αναλυτικά στο θέμα των προβλέψεων, την φύση τους και το πως αντιμετωπίζονται από το Ε.Γ.Λ.Σ.

Πρόβλεψη είναι η κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού της επιχ/σης κράτηση ορισμένου ποσού σε βάρος του λογα-

ριασμού Αποτελέσματα χρήσης η οποία αποβλέπει στη κάλυψη πιθανόν ζημιών ή εξόδων ή ενδεχομένης υποτίμησης στοιχείων του ενεργητικού ή υπερτίμησης στοιχείων του Παθητικού, όταν είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους χωρίς φυσικά να είναι γνωστό το μέγεθος ή ο χρόνος πραγματοποίησής τους.

Οι προβλέψεις γεννήθηκαν από την ανάγκη να εξασφαλιστεί όσο το δυνατόν η βιωσιμότητα της επιχ/σης αποτρέποντας αβέβαια και ανύπαρκτα κέρδη τα οποία είτε θα φορολογηθούν είτε θα διανεμηθούν. Έτσι λοιπόν με βάση την αρχή της συντηρητικότητας και σύμφωνα με την 4η οδηγία της ΕΟΚ και τις νέες διατάξεις του Νόμου 2190/1920 που θεσπίστηκαν με το Π.Δ. 409/1986 η νέα νομοθεσία δίνει ιδιαίτερα βαρύτητα στο σχηματισμό προβλέψεων άσχετα με το αν η χρήση κλείνει με ζημιές ή κέρδη και καθιστά υποχρεωτικά το σχηματισμό προβλέψεων για :

- υποτιμήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων
- αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την οικονομική μονάδα
- επισφαλείς απαιτήσεις.
- Συναλλαγματικές Διαφορές

Ειδικότερα το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει τις εξής κατηγορίες :

- A. Προβλέψεις για κινδύνους εκμετάλλευσης
- B. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους
- Γ. Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές.

Επίσης ο Ε.Γ.Λ.Σ. περιλαμβάνονται οι εξής λογαριασμοί για την καταχώρηση και παρακολούθηση των προβλέψεων

(4.4.) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

(6.8.) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

(78.05) ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΛΥΨΗ ΕΣΟΔΩΝ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

(8.3.) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

(8.4.) ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

(18.00.19) ή (19.01.19) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΝΗ (ΑΕ) ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ με
χρέωση του λογαριασμού (68.01)

Το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν είναι αρκετά σαφές όσο αφορά τις προβλέψεις στο παθητικό του Ισολογισμού, οι προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού όπως προείπαμε δεν ξεκαθαρίζεται αν πρόκειται για Μεσοπρόθεσμες, βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Εξάλλου ο λογαριασμός (8.3) ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΈΧΕΙ χαρακτήρα εν μέρει, αποθεματικού και εν μέρει Υποχρέωσης, (Μακροπρόθεσμης ή βραχυπρόθεσμης) Πλην όμως το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν κάνει καμιά νύξη γι' αυτό και δεν καθορίζει αν είναι καθαρή θέση ή Μακροπρόθεσμη Υποχρέωση ή Βραχυπρόθεσμη Υποχρέωση οπότε δυσκολεύεται η ανάλυση.

Τέλος οι προβλέψεις από επισφαλείς πελάτες, το Ε.Γ.Λ.Σ. τις καταχωρεί στα έκτακτα Αποτελέσματα, ενώ κατά τη γνώμη μας το ορθό είναι να καταχωρούνται στα οργανικά έξοδα.

Γιατί οι περισσότερες επιχ/σεις και κυρίως οι Βιομηχανίες δεν δουλεύουν μόνο ταμειακά δηλ, τους μετρητοίς, αλλά

χορηγούν και πιστώσεις για να δελεάσουν τους πελάτες τους, και να πετύχουν αύξηση των πωλήσεων τους. Βέβαια κάποιο μέρος των πιστώσεων των πωλήσεων συνήθως χάνεται. Όμως με βάση αυτή την υπόθεση θα πρέπει οι προβλέψεις από επισφαλείς πελάτες να θεωρηθεί σαν οργανικό έξοδο και όχι σαν Έκτακτο Αποτέλεσμα

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ η εμπορική νομοθεσία (Ν. 2190/1920) που είναι εναρμονισμένη, καθόσον αναφορά βασικές διατάξεις για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων προς τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. επιβάλλει την υποχρεωτική διενέργεια προβλέψεων εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου, σε εφαρμογή της Αρχής της Συντηρητικότητας για την προστασία της βιωσιμότητας της επιχ/σης, εντούτοις η φορολογική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει όλες τις προβλέψεις προς έκπτωση από τα Ακαθάριστα Έσοδα ως Έξοδα.

Επιβάλλεται ως εκ τούτου εναρμόνιση μεταξύ Εμπορικής και Φορολογικής Νομοθεσίας η οποία πρέπει να περιλάβει :

- α) Τις προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που προβλέπονται από τον έσο άρθρο 42ε παραγ. 14 του Ν. 2190/1920
- β) Τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, που προβλέπονται από το νέο άρθρο 43 παράγρ. 8 περ. α' του Νόμου 2190/1920
- γ) τις προβλέψεις για υποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων και των ακινήτων που προβλέπονται από τα νέα άρθρα 42ε παράγρ. 14εδ. τελευταίο και 43 παράγραφο 5 παρ. ε' του Ν. 2190/1920
- δ) Τις προβλέψεις "για κινδύνους και έξοδα" που προβλέ-

πονται από το νέο άρθρο 42ε παράγρ. 14εδ. α' του ν. 2190/1920.

Η εναρμόνιση αυτή θα ωθήσει τις ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, στην διενέργεια προβλέψεων γιατί αν και έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα εντούτοις αρκετές εταιρείες μέχρι τώρα αμέλησαν να διενεργήσουν προβλέψεις επειδή λόγω μη φορολογικής αναγνώρισης τους δεν υπήρχε το ανάλογο κίνητρο.

Συνέπεια αυτής της παράλειψης ήταν οι Οικονομικές καταστάσεις των επιχ/σεων να μην εμφανίζουν τη πραγματική εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων τους και δεν ήταν απόλυτα συγκρίσιμες μεταξύ τους οι Οικονομικές καταστάσεις.

ΠΑΡΑΓΡ. 2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις κόμενες παραγράφους της πτυχιακής εργασίας θα αναφερθούμε σε μερικά ειδικά, αλλά σημαντικά θέματα ανάλυσης χρημ/κών καταστάσεων που πρέπει να γνωρίζει και νάχει υπόψη του ο αναλυτής. Βέβαια ορισμένες εργασίες είναι αδύνατο να τις κάνει ο εξωτερικός αναλυτής εάν δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία, βιβλία, κλπ, της επιχ/σης που εξετάζει.

Θα περιγράψουμε τη κατάσταση Μεταβολής Οικονομικής θέσης με βάση το Καθαρό Μεγάλο Κίνησης. Η κατάσταση αυτή μας δίνει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ρευστότητας της επιχ/σης. Η κύρια όμως πληρωφόρηση θα προέρχεται μόνο από τις δημοσιευμένες ετήσια βασικές οικονομικές καταστάσεις. (Ισολογισμός, Κατάσταση Εισοδήματος, κατάσταση παρακρατηθέντων κερδών). Η σύνταξη της παραπάνω κατάστασης έγινε στο παράδειγμα μας με τη μέθοδο των συγκριτικών Ισολογισμών (αρχής και τέλους χρήσης). Η χρησιμότητα της παραπάνω κατάστασης είναι πολύ σημαντική στη μέτρηση της ρευστότητας και τον προσδιορισμό του Κεφαλαίου Κίνησης.

Μετά θα αναφερθούμε στο πρόβλημα του πληθωρισμού κατά την ανάλυση των Οικονομικών Καταστάσεων. Γιατί για να έχουμε σωστά αποτελέσματα από την διερεύνηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων θα πρέπει η μονάδα μέτρησης να παραμένει σταθερή στη διαδρομή του χρόνου. Σε αντίθετη περίπτωση τα αποτελέσματα θα είναι εσφαλμένα. Στη χώρα μας - η Δραχμή - δεν παραμένει σταθερή αλλά η αγοραστική της δύναμη αλλοιώνεται εξαιτίας του πληθωρισμού που έφθασε στη χώρα μας

να μετριέται με διψήφιους αριθμούς.

Και όμως με τη κατάσταση αυτή με τα νοθευμένα λογιστικά στοιχεία γίνονται οι αναλύσεις των διαφόρων ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσης και λαμβάνονται σοβαρότατες αποφάσεις για τη ζωή και το μέλλον των επιχ/ων και κατά επέκταση και για το μέλλον της οικονομίας της χώρας μας.

Πάντως μέχρι σήμερα δεν υπάρχει διεθνή ομοφωνία σχετικά με τις διεθνείς μεθόδους που πρέπει να εφαρμόζονται για την απαλλαγή των λογιστικών στοιχείων από τις επιδράσεις του πληθωρισμού. Πάντως κατά προσωπική μας άποψη, θα έπρεπε να επιβάλλεται στη χώρα μας κάποια λογιστική μέθοδος που να επανορθώνει τα σφάλματα που επιφέρει ο πληθωρισμός στα διάφορα λογιστικά μεγέθη του ιστορικού κόστους. Αυτό όχι μόνο θα είναι για το συμφέρον των επιχ/σεων αλλά και για το κοινωνικό συμφέρον.

ΥΠΟΠΑΡ. 2.1. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΣΡΩΩΝ-ΕΚΡΩΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ, ΟΤΑΝ ΗΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.

Κάθε επιχ/ση ανεξάρτητα της νομικής της μορφής και του φορέα της έχει ανάγκη από κεφάλαια για την εξυπηρέτηση των καθημερινών της αναγκών, τον εκσυγχρονισμό της και τη μελλοντική ανάπτυξη και επέκτασή της δραστηριότητάς της.

Κυρίως σε περιόδους πληθωρισμού όπου η επιχ/ση υφίσταται μείωση κεφαλαίων αφού οι αυξανόμενες τιμές ανοδεύονται και από αυξήσεις του κόστους. Επίσης η ικανότητα της Επιχ/σης να μετατρέπει "γρήγορα" τις απαιτήσεις και τα αποθέματά της σε μετρητά έχει μεγάλη σημασία. Γιατί σε τέτοιες περιόδους τα επιτόκια είναι υψηλά. Επομένως μια επιχ/ση που στηρίζεται περισσότερο στα δικά της κεφάλια διατρέχει λιγότερους κινδύνους, αφού μειώνει τα χρηματοοικονομικά της έξοδα. Οπότε είναι απαραίτητη η μέτρηση της ρευστότητας. Η κατάσταση Εισροών-Εκροών Κεφαλαίων έχει σκοπό να μας δώσει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ρευστότητας και να αποτελέσει μέσο χρηματοοικονομικού σχεδιασμού της μελλοντικής δράσης της επιχ/σης. Εδώ θα ασχοληθούμε με τη κατάσταση Εισρ-Εκρ με βάση το κεφάλαιο κίνησης. Η σύνταξη της κατάστασης θα γίνει με τη πληροφόρηση που αντλούμε από τον Ισολογισμό αρχής και τέλους λογιστικής περιόδου (μέθοδος συγκριτικών Ισολογισμών), τη κατάσταση εισοδήματος, τη κατάσταση παρακρατηθέντων κερδών, τυχόν άλλη πληροφόρηση και με μερικές ρεαλιστικές υποθέσεις. Βέβαια η κατάσταση κεφαλαίων που θα προκύψει μπορεί να διαφέρει κάπως από εκείνη που στηρίζεται στη γνώση όλων των συναλλαγών της επιχ/σης στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η διαφορά αυτή όμως δεν θάναί πολύ σημαντική. Η γνώση όμως και η μελέτη όλων των συναλλαγών της επιχ/σης και η ανάλυση κάθε μιας ξεχωριστά, μας επιτρέπει τη κατανόηση των πραγματικών αιτιών που οδήγησαν στις μεταβολές που εμφανίζονται στις καταστάσεις.

Επιπλέον η κατάσταση εισροών-εκροών κεφαλαίων που είναι γνωστή και ως κατάσταση Μεταβολής στην οικονομική θέση της επιχ/σης σε καμιά περίπτωση δεν υποκαθιστά τον Ισολογισμό και τα Αποτελέσματα χρήσης, αλλά αντίθετα συμπληρώνει και συνδέει τις δύο αυτές καταστάσεις και έτσι και οι τρεις μαζί μας δίνουν μια πλήρη εικόνα της επιχ/σης.

Η ανάγκη της κατάσταση των μεταβολών της Οικονομικής θέσης της επιχ/σης, προέκυψε από την ανάγκη της εξήγησης και πληροφόρησης προς τους τρίτους (πιστωτές, τράπεζες κλπ) για να απαντηθούν τα παρακάτω ερωτήματα :

- 1) Γιατί παρά την πραγματοποίηση καθαρών κερδών δεν υπήρξε αύξηση στο κεφάλαιο κίνησης.;
- 2) Ποιές ήταν οι επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της επιχ/σης στη συγκεκριμένη περίοδο;
- 3) Ποιό ήταν το ύψος των χρηματοδοτικών πόρων της επιχ/σης στη συγκεκριμένη περίοδο και από ποιές πηγές προήλθαν οι πόροι αυτοί;
- 4) Που διατέθηκαν οι χρηματοδοτικοί πόροι και ποιές ανάγκες της επιχ/σης κάλυψαν;
- 5) Γιατί μεταβλήθηκε το Ενεργητικό και Παθητικό της επιχ/σης και τα ειδικότερα κονδύλια τους;

Κατά τη σύνταξη της κατάστασης αυτής κάθε συναλλαγή που αυξάνει το ποσό του κεφαλαίου κίνησης θεωρείται σαν πηγή (πόρος) κεφαλαίου κίνησης. Για παράδειγμα η πώληση εμπορευμάτων σε τιμή μεγαλύτερη από το κόστος είναι μια πηγή (πόρος) κεφαλαίου κίνησης γιατί η αύξηση των μετρητών ή των

απαιτήσεων από τη πώληση είναι μεγαλύτερη από τη μείωση των αποθεμάτων.

Κάθε συναλλαγή που μειώνει το Κεφάλαιο Κίνησης είναι μια χρήση του κεφαλαίου Κίνησης. Για παράδειγμα η δημιουργία βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης για την απόκτηση μη κυκλοφορίου στοιχείου (π.χ. απόκτηση πάγιου στοιχείου) ή χρησιμοποίηση μετρητών για πληρωμή εξόδων παριστάνει μια μείωση στο Κεφάλαιο Κίνησης.

Απεναντίας μερικές συναλλαγές επιδρούν στα κυκλοφορικά στοιχεία ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αλλά δεν μεταβάλλουν το ποσό του κεφαλαίου κίνησης.

Για παράδειγμα, η είσπραξη μιας απαίτησης (που αυξάνει το ταμείο και ελλοτώνει τις απαιτήσεις ισόποσα) δεν είναι μια πηγή (πόρος) κεφαλαίου κίνησης. Παρόμοια η πληρωμή ενός προμηθευτή (που ελλοτώνει το ταμείο και ελλοτώνει τους προμηθευτές ισόποσα δεν μεταβάλλει το ποσό του κεφαλαίου κίνησης.

Οι κύριες πηγές και χρήσεις κεφαλαίου κίνησης είναι οι εξής :

Πηγές Κεφαλαίου Κίνησης :

1) Τρέχουσες εργασίες. Εάν η εισροή κεφαλαίων από πωλήσεις υπερβαίνει την εκροή κεφαλαίων για τη κάλυψη του κόστους αγοράς των εμπορευμάτων και των λειτουργικών εξόδων, οι τρέχουσες εργασίες θα δημιουργήσουν μια καθαρή πηγή κεφαλαίων. Εάν η εισροή κεφαλαίων από τις πωλήσεις είναι μικρότερη από τις εκροές οι τρέχουσες εργασίες θα καταλήξουν σε μια καθαρή χρήση κεφαλαίων. Όλα τα έξοδα δεν απαιτούν

χρήση κεφαλαίου στη τρέχουσα περίοδο. Έτσι το ποσό των κεφαλαίων που δημιουργείται από τις εργασίες δεν είναι ισοποσο με το ποσό του καθαρού εισοδήματος που πραγματοποιήθηκε κατά τη περίοδο. Παράδειγμα οι αποσβέσεις αν και ελλατώνουν το καθαρό εισόδημα δεν έχουν άμεση επίδραση στο ποσό του Κεφ. Κίνησης που προέρχεται από τις κανονικές εργασίες και πρέπει για τον προσδιορισμό του Κεφαλαίου κίνησης που προέρχεται από τις εργασίες της επιχ/σης να προσθέτονται στο καθαρό εισόδημα.

2) Η Πώληση Παγίων Στοιχείων Μια επιχ/ση μπορεί να αποκτήσει κεφάλαιο κίνησης με τη πώληση παγίων στοιχείων όταν αυτή γίνεται με μετρητά ή βραχυπρόθεσμη απαίτηση, ανεξάρτητα αν πωληθεί ή ζημιιά.

3) Μακροπρόθεσμος Δανεισμός. Ο Μακροπρόθεσμος δανεισμός όπως έκδοση ομολογιακού δανείου ή άλλης μακροπρόθεσμης υποχρέωσης καταλήγει σε αύξηση του κυκλοφοριακού ενεργητικού και επομένως αύξηση του κεφαλαίου κίνησης.

Αντίθετα ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός δεν επιδρά στο Κεφ. Κίνησης

4) Η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών.

Η έκδοση και πώληση νέων μετοχών καταλήγει στη εισροή κυκλοφοριακών στοιχείων και συνεπώς αύξηση του Κεφ. Κίνησης.

Χρήσεις Κεφαλαίου Κίνησης

1) Δηλωθέντα Μερίσματα. Η δήλωση αναγγελία μερίσματος καταλήγει σε βραχυπρόθεσμη υποχρέωση (μερίσματα πληρωτέα) και ως εκ τούτου αποτελεί χρήση κεφαλαίων.

2) Αγορά Παγίων Στοιχείων. Η αγορά παγίων στοιχείων είτε με στοιχείο του κυκλοφοριακού ενεργητικού (ταμείο) είτε με ανάληψη βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης αποτελεί χρήση κεφαλαίου κίνησης αφού το μειώνει.

3) Εξόφληση Μακροπρόθεσμης Υποχρέωσης. Η εξόφληση μακροπρόθεσμης υποχρέωσης με κυκλοφοριακό στοιχείο (ταμείο) αποτελεί χρήση κεφαλαίου κίνησης αφού το μειώνει. Ακολουθεί παράδειγμα με βάση πραγματικά στοιχεία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΥΡ. ΓΚΟΤΣΗΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ — ΧΗΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Α.Μ.Α.Ε. 5312/01/Β/86/5310

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1987 2η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ — 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1987)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1987		1986—1986		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	1987		1986—1986	
	1987	1986—1986	1987	1986—1986		1987	1986—1986	1987	1986—1986
A. ΠΑΓΙΟ					A. ΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ				
1. Επτά...	555.881		500.000		1. Μετοχικό Κεφάλαιο			15.000.000	15.000.000
Μέζον Αποσβέσεις	208.850	348.011	100.000	400.000	(Μετοχές 1.500 X 10.000)				
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ					2. ΑΠΘΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΙΑ				
a) Αποθέματα					Τακτικό Αποθεματικό	1.038.360	350.250		
1. Εμπόρευματα		8.467.920		8.121.437	Υπόλ. Χρήσεως εις Νέον	128.475			
2. Πιστώσεις Εξωτερ.					Σύνολον Ιδίων Κεφαλαίων	16.164.835	15.350.250		
(πρακ. γιά αγορές)		4.324.000		3.291.000	B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
		12.791.920		9.412.437	1. Τράπεζα		1.800.000		
					2. Προσ/καί Λογ/σμοί	3.814.020	3.814.020		
b) Απαιτήσεις					3. Πιστ/καί Λογ/σμοί	8.278.587	8.278.587		
3- Πελάται		23.153.642		22.514.486	4. Κρατήσεις Υπερ Τρίτων	342.000			
4. Προκαταθ. Φόροι Εισοδ.		3.383.767			5. Φόροι Δημοσίου	3.258.886	923.542		
		26.537.409		22.514.486	6. Φ.Π.Α.	645.783			
					7. Ασφαλ. Οργανισμοί	23.800			
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ					8. μερίσματα Πληρωτέα	12.000.000	8.854.787		
1. Ταμείον		2.818.331		2.492.263		28.328.836	19.468.938		
Σύνολο Ενεργητικού A-B-Γ		42.493.671		34.819.188	Σύνολον Παθητικού A-B	42.493.671	34.819.188		

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Λ/ΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1987 (1/1/87 — 31/12/87)

	1987		1986—1986	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤ/ΣΕΩΣ				
Κύκλος εργασιών	88.509.180		92.388.150	
Μέζον κόστος πωλήσεων	42.972.398		70.858.139	
Μικτά άποσι/τα έκμετ/σεως	25.538.782		21.730.011	
Μέζον έξοδα διοικητικής λειτουργίας	8.119.118	9.191.000		
Έξοδα διαθέσεως	2.800.000	10.919.118	4.915.020	14.106.020
Μερικά άποσι/τα έκμετ/σεως	14.617.644		7.823.991	
Μέζον τόκοι & προμήθειαι	574.253		518.954	
	14.043.391		7.105.037	
Μέζον Φόροι Δημοσίου	171.823			
	13.871.768		7.105.037	
Μέζον άποσβέσεις	109.650		100.000	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΣ/ΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	13.762.116		7.005.037	
Πρό Φόρων				

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	1987	1986—1986
Καθαρά Κέρδη Χρήσεως	13.762.118	7.005.037
Μέζον Φόροι Εισοδ/τος	947.533	
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	12.814.585	7.005.037
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
1. Τακτικό άποθεματικό	888.110	350.250
2. Μερίσματα	12.000.000	8.854.787
3. Υπόλοιπα κερδών εις νέο	128.475	
	12.814.585	7.005.037

ΑΘΗΝΑ 27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1988

Ο ΠΡΕΣΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
 ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΓΚΟΤΣΗΣ

ΕΝΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ Κ. ΓΚΟΤΣΗ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΙΑΝΟΣ

ΕΠΙΧ/ΣΗ ΚΥΡ. ΓΚΟΤΣΗΣ
Α.Ε. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ-ΧΗΜΙΚΩΝ & ΝΟΣΟΚ/ΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.87

	2η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	
<u>ΠΑΓΙΟΝ</u>	1987	1985-86
ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	555.661	500.000
ΜΕΙΟΝ ΑΠΟΣΒΕΣΘΕΝΤΑ Π.Π.Σ	<u>(209.650)</u>	<u>(100.000)</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	346.011	400.000
Κ		
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΩΝ</u>		
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ (Αποθ.)	8.467.920	6.121.437
ΠΕΛΑΤΕΣ -	23.153.642	22.514.486
ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	<u>7.707.767</u>	<u>3.291.000</u>
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΝ</u>	39.329.329	31.926.923
ΤΑΜΕΙΟ	<u>2.818.331</u>	<u>2.492.263</u>
ΣΥΝ.	42.493.671	ΣΥΝ. 34.819.186
<u>ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ.</u>		
<u>ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ.</u>		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡ.	26.328.836	19.468.936
<u>ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ</u>		
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15.000.000	15.000.000
<u>ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΘΕΝΤΑ ΚΕΡΔΗ</u>		
ΑΠΟΣΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.038.360	350.250
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	<u>126.475</u>	<u>-</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	42.493.671	34.819.186

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ.

	1985-86	1987	ΑΥΞΗΣΗ (ΜΕΙΩΣΗ)
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧ*	34.419.186	42.147.660	7.728.474
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	19.463.936	26.328.836	6.859.900
ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ	14.950.250 ⁺	15.818.824	868.574
ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	500.000	555.661	⁺ 55.661
ΑΠΟΣΒΕΣΘΕΝΤΑ Π.Π.Σ.	(100.000)	(209.650)	-(109.650)
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧ.	15.350.250	16.164.835	814.585
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15.000.000	15.000.000	-
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΑ ΚΕΡΔΗ			
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	350.250	1.038.360	688.110
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	-	126.475	126.475
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	15.350.250	16.164.835	814.585

* ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ : ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ + ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ

Κατάσταση Καθαρού Εισοδήματος

Για τη Λογιστική Χρήση 31/12/87

ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	25.536.762
<u>ΜΕΙΟΝ</u>	
ΕΣΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ :	3.119.118
ΕΣΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ	<u>2.800.000</u>
	10.919.118
<u>ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ</u>	
ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ :	574.253
<u>ΓΕΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ: ΦΟΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ</u>	171.623
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ :	<u>109.650</u>
	ΣΥΝΟΛΟ 11.774.644
ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΡΔΟΣ	13.762.118
<u>ΜΕΙΟΝ : ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ</u>	<u>947.533~</u>
	ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ 12.814.585

Κατάσταση Παρακρατηθέντων Κερδών

Για τη Λογιστική Περίοδο 31/12/87

Παρακρατηθέντα Κέρδη 85-86

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	350.250	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	-	350.250 ⁺
ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	12.814.585	
<u>ΜΕΙΟΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ</u>	<u>12.000.000</u>	
	(314.585)	

ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΩΝ

ΚΕΡΔΩΝ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	688.110	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	<u>126.475</u>	814.585

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΑ ΚΕΡΔΗ

1/1/87-31/12/87

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.038.360	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	<u>126.475</u>	1.164.835

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Από τις καταστάσεις παρατηρούμε μια αύξηση των κυκλοφορούντων Στοιχείων από τη μία λογιστική περίοδο στην άλλη. Βέβαια παράλληλα έχουμε και -ία αντίστοιχη αύξηση των βραχυπρόθεσμων Υποχρέωσεων. Η Αύξηση όμως αυτή είναι μικρότερη από εκείνη των Κυκλοφ. Στοιχ.

β) Ο Λογ. Παγ. Περιουσ. Στοιχ. Παρουσιάζει αύξηση 55.661 δρχ. Ο Λογ. Αποσβεσθέντα Πάγια παρουσιάζει αύξηση και αυτός 109.650 δρχ. Η κατάσταση εισοδήματος παρουσιάζει αποσβέσεις 109.650. Αφού το ύψος των Αποσβέσεων συμφωνεί με την Αύξηση των Αποσβεσθέντων Π.Σ., το 55.661 μπορούμε να το εμφανίσουμε ως αγορά Παγίων Στοιχείων.

γ) Το Μετοχικό Κεφάλαιο παρέμεινε το ίδιο (15.000.000 δρχ. στη διάρκεια της περιόδου και έτσι δεν έχουμε εισορή κεφαλαίου.

δ) Τα παρακρατηθέντα κέρδη δείχνουν αύξηση 814.585 δρχ.

ε) Η κατάσταση παρακρατηθέντων κερδών δείχνει μέρισμα (12.000.000 δρχ.) που στη κατάσταση Εισροών-Εκροών θα εμφανισθεί ως χρήσεις κεφαλαίων.

στ) Το καθαρό Εισόδημα είναι (12.814.585 δρχ.): Σ' αυτό θα προστεθούν οι Αποσβέσεις που είναι Έξοδο που δεν συνεπάγεται εκροή Κεφαλαίου. Επομένως :

<u>ΣΥΝ</u> :	Καθαρό Εισόδημα :	12.814.585
	<u>Αποσβέσεις:</u>	<u>109.650</u>
Κεφαλ. Κίνησης από εργα-		12.924.235
σίες της επιχ/σης.		

ζ) Εφόσον δεν γνωρίζουμε πλήρως όλες τις συναλλαγές της επιχ/σης και δεν έχουμε πλήρη στοιχεία γι' αυτές, υποθέτουμε ότι τα Διάφορα Έξοδα όπως (Διοικητικής Λειτουργ. Διαθέσεως, Χρηματοοικονομικά κλπ) αποτελούν εκροή Κεφαλαίων.

Έτσι έχουμε :

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ-ΒΑΣΕΙ-ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΦ. ΚΙΝΗΣΗΣ

Λογιστ. Περίοδο-31/12/87

ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

Καθαρό εισόδημα	12.814.585
ΣΥΝ. Αποσβέσεις	109.650
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	<u>12.924.235</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ	12.924.235

ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

Πάγια Περιουσιακά Στοιχ.	55.661
Μερίσματα	<u>12.000.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΡΟΩΝ	12.055.661

ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ	+ 868.574
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ Λογ. περ. 85-86:	14.950.250
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ Λογ. περ. 87 :	15.818.824

Από τη κατάσταση αυτή παίρνουμε τη πληροφόρηση για το πως ροήλθε η αύξηση του Κεφ. Κίνησης από έτος 1986 στο 1987. Πράγματι η αύξηση του Κεφαλαίου προήλθε από το γεγονός ότι, από τις τρέχουσες εργασίες της επιχ/σης δημιουργήθηκε Κεφ. Κίνησης 12.924.238 από το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την αγορά Παγίων στοιχείων 55.661 και για μερίσματα πληρωτέα 12.000.000

Έτσι αυξήθηκε το Κεφ. Κίνησης από το 1986 στο 1987 κατά 868.574. δρχ.

Είναι φανερό ότι η κατάσταση αυτή είναι πάρα πολύ χρήσιμη γιατί εξηγεί τον τρόπο χρησιμοποίησης του Κεφ. Κίνησης που προέρχεται από τις εργασίες της επιχ/σης και φωτίζει την πολιτική που ακολουθεί η διοίκηση της επιχ/σης.

Για παράδειγμα μπορεί να εξηγήσει γιατί ενώ έχουμε αύξηση των κερδών παρατηρείται μείωση στο Κεφ. Κίνησης. Και ακόμη μπορεί να εξηγήσει τη βελτίωση ή ή τη χειροτέρευση της ρευστότητας της επιχ/σης.

ΥΠΟΠΑΡ. 2.2. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΧΡΗΜΑΤΟ/ΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που συναντά ο αναλυτής οικονομικών καταστάσεων είναι η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων σε τρέχουσες τιμές. Αυτά συνήθως παριστάνονται στους Ισολογισμούς σύμφωνα με τις τιμές που απαιτήθηκαν (Ιστορικό Κόστος). Με τη πάροδο όμως του χρόνου και ιδιαίτερα σε συνθήκες πληθωρισμού, (και παρόλες τις αποσβέσεις) οι τιμές των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές τιμές. Έτσι η επιχ/ση θα αναγκασθεί να δαπανήσει πολύ περισσότερα χρήματα για την αντικατάσταση π.χ. κάποιου μηχανήματος, από τη αρχική τιμή που το αγόρασε. Γιατό θα πρέπει να προνοεί για το σχηματισμό αποθεματικών από τα κέρδη της για να καλύψει αυτή τη διαφορά. Έτσι η υψηλή φορολόγηση των κερδών μιας Επιχ/σης από το Κράτος την αποδυναμώνει. Δεν λέμε ότι δεν πρέπει να φορολογούνται οι Επιχ/σεις ή να τους γίνονται "χάρες". Αλλά προσωπική μας γνώμη είναι όταν οι τιμές δεν είναι σταθερές και υπάρχουν πληθωριστικές τάσεις στην αγορά, το ύψος των κερδών που παρουσιάζει μια επιχ/ση δεν είναι πραγματικό. Αλλά η εφορία χωρίς να το λαμβάνει υπόψη τα φορολογεί και έτσι αποδεσμεύεται πολύτιμο κεφάλαιο που θάπρεπε να επενδυθεί στην επιχ/ση. Γι' αυτό η πολιτεία θάπρεπε σε τέτοιες περιόδους να αποπληθωρίζει τα κέρδη των επιχ/ων και μετά να τις φορολογεί. Οι δε επιχ/σεις να προβλέπουν υψηλά ποσοστά αποθεματικών και όσο το δυνατό λιγότερο μέρισμα ή (και καθό-

λου αν είναι αναγκαίο) από τα κέρδη στους ματόχους. Γιατί πιστεύουμε δεν θα πρέπει να θυσιάζουμε την μελλοντική επιβίωση της Επιχ/σης μπροστά σε κάποιες σκοπιμότητες. Γι' αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ο αναλυτής και θα πρέπει να αποπληθωρίζει τα διάφορα μεγέθη όταν οι τιμές δεν είναι σταθερές. Το πόσο μπορεί να ξεγελαστεί κάποιος από τα λογιστικά μεγέθη σε περιόδους πληθωρισμού φαίνεται στο παρακάτω παράδειγμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ΕΤΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	Δ.Τ.Κ. 1973=100	Δ.Τ.Κ. 1979=100	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ (5)=(2):(4)X100
1974		1491		
1975		158,9		
1976		180,0		
1977		201,9		
1978		227,2		
1979	200.000.000	270,4	100	200.000.000
1980	240.000.000	337,6	$\frac{337,6 \times 100}{270,4} = 1248$	192.307.692
1981	305.000.000	420,3	155,4	196.267.696
1982	330.000.000	508,4	188	175.531.914
1983	400.000.000	611,1	226	176.991.150
1984	450.000.000	724,0	$\frac{724 \times 100}{270,4} = 267,8$	168.035.847

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟ 1979-1989

$$\text{ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (αύξηση) ΠΩΛΗΣΕΩΝ} = \frac{(450-200) \times 100}{200} = 125\%$$

$$\text{ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (μείωση) ΠΩΛΗΣΕΩΝ} = \frac{(168,0-200) \times 100}{200} = -16\%$$

ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΡΑΡΑΧΜΗΣ

1) Κατά το 1984 με βάση το 1973

$$\frac{100}{724} \times 100 = 13,8\% \text{ Αγοραστ. δύναμη δρχ.}$$

ΑΠΩΛΕΙΑ : $100\% - 13,8 = 86,2\%$ Δηλ. αν το 1973 με Α ποσό αγοράζουμε 100 κιλά ενός αγαθού, το 1989 αγοράζουμε 13,8 κιλά.

2) Κατά το 1984 με βάση το 1979

$$\frac{100}{267,8} \times 100 = 37,34\% \text{ Αγορ. δύναμ. δρχ.}$$

ΑΠΩΛΕΙΑ $100\% - 37,34\% = 62,66\%$ Δηλ. αν το 1979 με Α ποσό αγοράζουμε 100 κιλά ενός αγαθού, το 1984 αγοράζουμε 37,34 κιλά.

"ΥΙΟΙ ΤΣΑΝΤΙΑΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"
ΣΥΓΚ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-1986-1987-1988

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	1986	1987	1988	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	1986	1987	1988
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	20.000.000	20.000.000	20.000.000
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	-	5.347.168	4.010.376	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ			
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΑΠΘΕΜΑΤΙΚΑ	20.000.000	20.000.000	20.000.000
II. ΕΝΕΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ	7.461.885	9.573.241	13.217.949	ΑΠΟΤΕΛ.ΕΙΣ ΝΕΟ	330.893	147.301	4.551.223
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ				ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	40.330.893	40.147.301	44.551.223
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΚΕΣ	5.700	3.918.944	115.700	B.			
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>7.467.585</u>	<u>13.492.185</u>	<u>13.333.649</u>	ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ	-	8.391.640	11.083.360
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
I. 1. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	130.441.365	167.475.285	170.694.227	I. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	-	426.778	3.810.000
5. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΕΣ	2.054.276	253.756	9.088.107	II. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	113.796.314	185.586.873	188.181.908
ΑΠΘΕΜΑΤΩΝ				Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ			
II. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	12.081.377	55.059.195	46.925.252	ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	-	8.203.705	4.474.533
I ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>2.019.462</u>	<u>615.432</u>	<u>4.144.286</u>				
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ	146.596.460	223.403.668	230.851.872				
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ							
(ΔI+ΔII+Δ)							
E. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡ.							
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	63.142	86.498	95.127				
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	154.127.207	242.329.519	248.291.024
(B+Γ+Δ+E)	154.127.207	242.329.519	248.291.024				

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛ. ΧΡΗΣΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ-ΧΡΗΣΕΙΣ (1986-1987-1988)

	1986	1987	1988
1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	436.144.173	715.285.476	875.654.285
ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	<u>254.275.420</u>	<u>560.434.815</u>	<u>664.886.034</u>
ΜΕΙΟΝ-ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	131.868.753	154.850.661	210.768.251
ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	<u>47.754</u>	<u>5.229.490</u>	<u>5.196.351</u>
ΣΥΝ ΠΛΕΟΝ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛ.			
ΣΥΝΟΛΟ	181.916.507	160.080.151	215.964.602
ΜΕΙΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓ.ΕΣΟΔΑ	<u>83.527.314</u>	<u>90.188.164</u>	<u>129.795.612</u>
ΜΕΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛ.	98.389.193	69.891.987	89.168.990
ΜΕΙΟΝ-ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ	<u>2.636.630</u>	<u>6.900.913</u>	<u>12.283.572</u>
ΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	95.752.563	62.991.074	73.885.418
ΠΛΕΟΝ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛ	-	-	702.642
ΜΕΙΟΝ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛ	<u>5.969.542</u>	<u>2.219.151</u>	<u>1.851.517</u>
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	89.783.021	60.771.923	72.766.543
ΜΕΙΟΝ ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΑΓΙΩΝ			
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
ΟΙ ΕΝΕΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓ-			
ΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	89.783.021	60.771.923	72.766.543

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΧΕΙΣΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ (1986-1987-1988)

	1986	1987	1988
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	89.783.021	60.771.923	72.766.543
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΕΩΝ	602.606	330.893	147.301
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ			
ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΕΩΣ	-	(212.062)	-
ΣΥΝΟΛΟ	90.385.627	60.890.754	72.913.344
ΜΕΪΟΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΔΟΛΗΜΑΤΟΣ	16.534.534	3.143.453	15.393.226
ΛΟΙΠΟ ΜΗ ΕΝΣ/ΜΟΙ ΣΤΟ			
ΛΕΙΤΟΥΡΓ; ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	-	-	9.469.395
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΧΕΙΣΗ	73.851.093	57.747.301	47.551.223

Η ΔΙΑΧΕΙΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΩΣ ΕΞΗΣ :

1 ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	11.520.200	-	-
2. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΑΗΡΩΣΤΕΑ	60.000.000	55.000.000	40.000.000
7. ΑΜΟΙΒΕΣ Δ.Σ.	2.000.000	2.600.000	3.000.000
8. ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΙΣ ΝΕΟ	330.893	147.301	4.551.223
	73.851.093	57.747.301	47.551.223

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΠΑΡΑΓΡ. 1.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

$$1) \text{ Γενική Ρευστότητα} = \frac{\text{Κ.Ε.} + \text{Διαθ.} + (\text{Ενεργ.})}{\text{Β.Υ.} + (\text{Μετ.Παθ.})} = \frac{223.490.166}{193.363.800} = 1,15 \quad (87)$$

$$= \frac{146.596.480 + 63142}{113.796.314} = 1,2(86) \quad \frac{230.946.999}{188.846.441} = 1,22 \quad (88)$$

*(βλ. σελ. 145α Πραγματική Ρευστότητα)

$$2) \text{ Ταχύτητα κυκλοφορίας Αποθεμάτων} = \frac{\text{ΚΠ}}{\text{Μ.Α}} = \frac{560.434.815}{148958325} = 3,76 \quad (87)$$

$$= \frac{664.886.034}{169.034.756} = 3,93 \quad (88)$$

$$3) \text{ Μέσος χρόνος παραμονής αποθεμάτων στην αποθήκη} = \frac{\text{Μ.Αποθ.Μ.Χ360}}{\text{Κόστος Πωληθ.}} = \frac{\text{Μ.Α.Χ360}}{560.434.815} = 95,68 \quad (87)$$

$$= \frac{169.084.756 \times 360}{664.886.034} = 91,55 \quad (88)$$

$$4) \text{ Ταχύτητα κυκλοφορίας απαιτήσεων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Μέσες Απαιτ.}} = \frac{715.285.476}{13.990.818} = 51 \quad (87)$$

$$= \frac{875.654.285}{23.115.638} = 33 \quad (88)$$

Δείκτης Πραγματικής ρευστότητας

$$\text{Α.ΠΡ} = \frac{(\text{ΚΕ} + \text{Μετ. Δογ. Ενεργ.}) - \text{ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}}{\text{ΒΥ} + \text{Μεταβ. (Παθ)}}$$

$$\text{(1986)} \quad \text{Α.ΠΡ} = \frac{146.659.622 - 132.495.641}{113.796.314} = \frac{14.163.981}{113.796.314} = 0,13$$

$$\text{(1987)} = \frac{223.490.166 - 167.729.041}{193.363.800} = \frac{55.761.125}{193.363.800} = 0,29$$

$$\text{(1988)} = \frac{230.946.99 - 179.782.334}{188.846.441} = \frac{51.164.665}{188.846.441} = 0,27$$

$$5) \text{ Μέσος χρόνος είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{\text{Μ.Α.Χ360}}{\text{Πωλήσεις}} = \frac{13.990.818 \times 360}{715.285.476} = 7 \text{ ημ. (87)}$$
$$= \frac{23.115.638 \times 360}{875.654.285} = 9,5 \text{ ημ. ' (88)}$$

$$6) \text{ Ταχύτητα κυκλοφορίας υποχρ.} = \frac{\text{ΑΓΟΡΕΣ}}{\text{Μέσο ύψος υποχρ.}} = \frac{597.468.735}{25391968} = 23,5 \text{ (87)}$$

ΑΓΟΡΕΣ = ΚΠ+ΕΜΠ.87-ΕΜΠ86

$$= 560434815 + 167.475.285 - 130.441.365$$

ΑΓ(1988) = ΚΠ1988-ΑΑ+ΤΑ =

$$= 664.886034 - 167475285 + 170694227 = \frac{668.104.976}{41224.085} = 16,2 \text{ (88)}$$

$$7) \text{ Μέσος χρόνος εξόφλησης υποχρεώσεων} = \frac{360 \times \text{Μ. Ύψος Υποχρ.}}{597468735} = 15,3$$

$$= \frac{360 \times 41.224.085}{\text{Αγορές } 668.104.976} = 22 \text{ ημ. (88)}$$

$$8) \text{ Ταχύτητα καθαρού κεφαλαίου κίνησης} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Μέσο καθα.Κ.Κ}} = \frac{715.285.476}{31.494.837} = 22,71 \text{ (87)}$$

$$\text{Κ.Κ. (87)} = 223.490.166 - 193363.800 = 30126366$$

$$\text{Κ.Κ. (88)} = 230946.999 - 188.846.441 = 42.100.558 = \frac{875.654.285}{24,2} \text{ (88)}$$

$$\text{ΚΚ (86)} = 146659.622 - 113.796.314 = 32863.308 \quad 36.113.462$$

$$\text{ΜΚΚΚίνησης (87)} = \frac{\text{ΚΚ (86)} + \text{ΚΚ (87)}}{2} = \frac{32.863.308 + 30.126.366}{2} = 31.494.337$$

Αγορές 88 = Κόστος πωληθέντων 88+ Εμπορεύματα 88- Εμπορεύματα 87

Κεφάλαιο κίνησης = Κ. Ενεργητικό + Διαθέσιμο + Μετ. Λογ.-ΒΥ+

(Μετ. Λογ. -Παθ)

8) ΑΠΟΔΟΤ.ΣΥΝ.ΚΕΦ.	=	<u>ΚΑΘ.ΚΕΡΑΗ+ΤΟΚ.ΕΚ</u>			
		ΣΥΝ.ΚΕΦ. (ΙΚ+ΕΚ)	$\frac{47.551.223+12.283.572}{44.551.223+203.739.801} = 0,24 \text{ ή } 24,5\%$	$\frac{57.747.301+6.900.913}{40.147.301+202182218} = 0,27 \text{ ή } 27\%$	$\frac{73.851.093+2636630}{40.330.893+113.796.314} = 0,49 \text{ ή } 49,6\%$
9) ΑΡΙΘΜ.ΜΙΚΤ.ΠΕΡΙΘ.	=	<u>ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΑΗ</u>			
ΚΕΡΑ.		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	$\frac{215.964.602}{875.654.285} = 0,246 \text{ ή } 24,6\%$	$\frac{160.080.151}{715.285.476} = 0,224 \text{ ή } 22,4\%$	$\frac{181.916.507}{436.144.173} = 0,417 \text{ ή } 41,7\%$
10) ΑΡΙΘΜ.ΔΑΠΑΝΩΝ	=	<u>ΚΟΣΤ.ΠΩΛΗΣ.ΛΕΙΤ.ΔΑΠ</u>			
ΛΕΙΤΟΥΡΓ.		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	$\frac{664.886.034+129.795.612}{875.654.285} = 0,90 \text{ ή } 90\%$	$\frac{650.622.979}{715.285.476} = 0,91 \text{ ή } 91\%$	$\frac{254.275.420+83527314}{436.144.173} = 0,77 \text{ ή } 77,4\%$
11) ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧΥΤ.	=	<u>ΠΩΛΗΣΕΙΣ</u>			
ΚΥΚΛΟΦ.ΙΚ.		ΔΙΑ ΚΕΦΑΛ.	$\frac{875.654.285}{44.551.223} = 19,6$	$\frac{715.285.476}{40.147.301} = 17,8$	$\frac{436.144.173}{40.330.893} = 10,8$
12) ΑΡΙΘΜ.ΚΑΘΑΡ.	=	<u>*ΚΑΘ.ΛΕΙΤΟΥΡ.ΚΕΡΑΗ</u>			
ΠΕΡΙΘ.ΚΕΡΑΟΥΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	$\frac{86.168.990}{875.654.285} = 0,098 \text{ ή } 9,8\%$	$\frac{69.891.987}{715.285.476} = 0,0977 \text{ ή } 9,8\%$	$\frac{98.389.193}{436144.173} = 0,225$
(ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ)					ή 22,5%
13) ΑΡΙΘΜ.ΚΕΡΑΗ	=	<u>ΚΑΘ.ΚΕΡΑΗ ΠΡΟΣ ΔΑΠ.</u>			
ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ		ΑΡΙΘ.ΜΕΤΟΧΩΝ	$\frac{47.551.223}{20.000} = 2377,5$	$\frac{57.747.301}{20.000} = 2887,3$	$\frac{73.851.093}{20.000} = 3692$
14) ΑΡΙΘ.ΜΕΡΙΣΜ	=	<u>ΣΥΝ.ΜΕΡΙΣΜ.ΧΡΗΣ.</u>			
ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ		ΑΡΙΘ.ΜΕΤΟΧΩΝ	$\frac{40.000.000}{20.000} = 2.000$	$\frac{55.000.000}{20.000} = 2.750$	$\frac{60.000.000}{20.000} = 3000$

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	ΚΑΘΕΤΗ:			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ					
	1986		1987	1988	1986	1987	%	1987	1988	%		
Κύκλος Εργασιών	436.144.173	100%	715.285.476	100%	875.654.285	100%	100%	279.141.303	64%	100%	160.368.809	22%
Κόστος Πωληθέντων	254.275.420	58,3%	560.434.815	78,35%	664.886.034	75,9%	100%	306.159.395	120%	100%	104.451.219	18%
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	181.868.753	41,7%	154.850.661	21,6%	210.768.251	24,06%	100%	(027.018.092)	14,8%	100%	55.917.590	36,1%
Λοιπά Έσοδα	47.754	0,01%	5.229.490	0,73%	5.196.351	0,59%	100%	5.181.736	10.850%	100%	(-33.139)	(0,63%)
Έξοδα Διοικ. και Διαθ.	83.527.314	19,15	90.188.164	12,6%	129.795.612	14,82%	100%	6.660.350	7,97%	100%	39.607.448	43,9%
Χρεωστικοί Τόκοι	2636630	0,6%	6.900.913	0,96%	12.283.572	1,4%	100%	4.264.283	161,7%	100%	5.382.659	77,9%
Έπιτοια και Ανόργανα	5969.542	1,36%	2.219.151	0,31%	1.821.517	0,2 %	100%	(-3.750.391)	62,8%	100%	(-397.634)	(17,9%
Έσοδα από προβλ.	-	-	-	-	702.642	0,08%	100%	-	-	100%	-	-
- Αποσβέσεις	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%	-	-
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	89.783.021	20,5%	60.771.923	8,49%	72.766.543	8,3%	100%	(-29011.098)	32,3%	100%	11.994.620	19,73%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β

Πριν προβούμε στην ανάλυση των παραπάνω αποτελεσμάτων, έτσι ώστε να εκτιμήσουμε την όλη οικονομική κατάσταση της Επιχ/σης, θα κάνουμε μερικές σημαντικές παρατηρήσεις:

α) Στους υπολογισμούς μας τον λογαριασμό-ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ- τους κατατάσσουμε στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις. Αυτό το κάναμε γιατί θεωρήσαμε ότι το παραπάνω κονδύλι αποτελεί μια μακροχρόνια υποχρέωση της επιχ/σης απέναντι σε διάφορους κινδύνους όπως π.χ. αποζημιώσεις προσωπικού λόγω απόλυσης κλπ. Το Ε.Α. Σ. δεν κατατάσσει με σαφήνεια το παραπάνω κονδύλι (βλ. Ε.Α.Σ. μειονεκτήματα, Κεφ. 5-παρ.1)

β) Δεν χρειάστηκε καμιά αναπροσαρμογή του Ισολογισμού-Αποτ. Χρήσης, αφού βάση του προσαρτήματος, που πήραμε από την Επιχ/ση και παραθέτουμε (βλ. ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ) δεν προκύπτει κάποιο σφάλμα ή παράλειψη.

γ) Θεωρούμε ότι στη περίοδο ανάλυσης (86-87-88) υπάρχει σταθερό επίπεδο τιμών. Έτσι δεν προβαίνουμε σε αποπληθωρισμό των ποσών. Όμως όπως θα δούμε και παρακάτω η Επιχ/ση είναι Εμπορική, δεν έχει πολλά πάγια στοιχεία, τα εμπορεύματα της τα διακινεί σχετικά γρήγορα, πουλάει μετρητοίς, οπότε οι περισσότεροι λογαριασμοί πλησιάζουν τις τρέχουσες τιμές. Η απόκλιση λόγω πληθωρισμού δεν πρέπει να είναι τόσο σημαντική.

ΠΑΡΑΓΡ. 2.- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
(1987-1988)

Όπως είπαμε και παραπάνω η επιχ/ση δεν είναι εντά-
σεως παγίων στοιχείων. Είναι εμπορική, γι' αυτό και το μεγαλύ-
τερο μέρος του Ενεργητικού το αποτελεί το Κυκλοφορούν Ενερ-
γητικό. (ΠΑΓΙΟ : 13.217.949- ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ : 230.315.370)
Επίσης από τη διάρθρωση του Κυκλοφ. Ενεργ. βλέπουμε ότι η
επιχ/ση διαθέτει ένα σχετικά μεγάλο ύψος αποθεμάτων (1986-
Απ.Εμ. 130.441.365, 1987-Απ. Εμ. 167.475.285, 1988-Απ.Εμ.
170.694.227) σε σχέση με το σύνολο του Κυκλ. Ενεργητικού
(1986-Κ.Ε. 146.596.480) 1987-ΚΕ. 223.403.668, 1988- ΚΕ.
230.851.872) αν και αυτή η διαφορά μειώθηκε κατά το διάστημα
87-88. Αυτό το λέμε γιατί το πιο δύσκολο ρευστοποιήσιμο στοι-
χείο είναι τα Ηποθ. Εμπ/των. Έτσι σε μια δύσκολη στιγμή-
ανεύρεσης μετρητών για εξόφληση κάποιας υποχρέωσης που λήγει,
η επιχ/ση ^{αν} δεν τα διακινεί γρήγορα κινδυνεύει. Όμως η επιχ/
ση που εξετάζουμε βλέπουμε ότι διαθέτει και κάποιο ποσό ρευ-
στών.

Για την εξέτασή της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης
όπως π.χ. ικανότητα εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων,
ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης των κυκλοφοριακών στοι-
χείων καθώς και τ-υ καθαρού κεφαλαίου κόστους και βραχυπρό-
θεση δανειοληπτική ικανότητα της Επιχ/σης κατά την τριετία
1986-1988 θα χρησιμοποιήσουμε τους κατάλληλους αριθμοδείκτες.

Ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας παρουσίασε μια ελαφρά
βελτίωση από πο 1986(1,15) προς το 1988 (1,22) Η τιμή αυτή

δείχνει ότι η επιχ/ση με τα κυκλοφοριακά της στοιχεία καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και έχει κάποιο κεφάλαιο κίνησης. Κατ'αρχήν έχει ρευστότητα η οποία όμως δεν είναι και τόσο ικανοποιητική αφού γενικά θεωρείται ότι για μια εμπορική επιχ/ση μια τιμή γύρω στο 2 είναι ικανοποιητική χωρίς αυτό να είναι απόλυτο γιατί το αν η τιμή του δείκτη είναι επαρκής ή όχι εξαρτάται από την σύνθεση του κυκλοφοριακού ενεργητικού, την ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων, απαιτήσεων και άλλων κυκλοφοριακών στοιχείων. Καθώς επίσης και από την ταχύτητα κυκλοφορίας των υποχρεώσεων, από την ποιότητα και φερεγγυότητα της διοίκησης και την δυνατότητα άμεσης χρηματοδότησης από τις Τράπεζες και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς. Ένας εύκολος τρόπος για το προσδιορισμό της σύνθεσης του κυκλοφοριακού ενεργητικού είναι υπολογισμός του δείκτη πραγματικής ρευστότητας. Ο δείκτης πραγματικής ρευστότητας ο οποίος δείχνει την ικανότητα της εξόφλησης τρεχουσών υποχρεώσεων με εύκολα ρευστοποιούμενα στοιχεία (Απαιτήσεις-Διαθέσιμα+ χρεόγραφα) παρουσίασε μία βελτίωση από το 1986 (0,13) προς το 1988 (0,27^τ που όμως εξακολουθεί να είναι αρκετά χαμηλός αφού γενικά μια τιμή γύρω στο 1 θεωρείται ικανοποιητική. Κατ'αρχήν δείχνει μια πιθανή αδυναμία κάλυψης των τρεχουσών υποχρεώσεων. Πάντως για την καλύτερη εκτίμηση του δείκτη αυτό θα πρέπει να εξεταστούν οι ταχύτητες κυκλοφορίας αποθεμάτων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων (σε προμηθευτές) και οι αντίστοιχοι μέσοι χρόνοι παραμονής αποθεμάτων στην αποθήκη, είσπραξης απαιτήσεων και εξόφλησης των υποχρεώσεων (προμηθευτών) πράγμα το οποίο επιχει

ρούμε στη συνέχεια.

Έτσι διαπιστώνουμε ότι ανανεώνει τα εμπορεύματα της σχετικά γρήγορα (≈ 92 μέρες) σαν εμπορική επιχ/ση που είναι. Επίσης βλέπουμε ότι εισπράττει γρήγορα τις απαιτήσεις της μέσα σε (≈ 8 μέρες). Οπότε μπορεί νάχει ρευστό μέσα σε (≈ 100) μέρες και έτσι να μην διατρέξει τον κίνδυνο που είπαμε παραπάνω

Ουσιαστικά η επιχ/ση πουλάει τους μετρητοίς. Η ταχύτητα κυκλοφορίας απαιτήσεων μειώθηκε αισθητά το (1988-38) από (1987-51). Ο δείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές μέσα σ'ένα χρόνο δημιουργούνται και εισπράττονται απαιτήσεις. Η μείωση της τιμής δείχνει ότι το (1987) η επιχ/ση χορηγούσε περισσότερες πιστώσεις, σε σχέση με το (1988) που πουλούσε περισσότερο μετρητοίς, σαν εμπορική επιχ/ση που είναι. Η πώληση μετρητοίς δεν δημιουργεί προβλήματα στην επιχ/ση, π.χ. αδυναμία χορήγησης ικανοποιητικών πιστώσεων με αποτέλεσμα την απώλεια πωλήσεων, αφού οι πωλήσεις αυξήθηκαν (ΠΩΛΗΣΕΙΣ-1987= 715.000.000 δρχ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ-1988= 875.000.000 δρχ.)

Επίσης οι υποχρεώσεις της εξοφλούνται σε ($\approx 18,5$) μέρες): πράγμα που μεγαλώνει ακόμα περισσότερο τη φερεγγυότητα της επιχ/σης. Γιατί εισπράττει πιο γρήγορα από ότι εξοφλεί.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι η σημασία των παραπάνω δεικτών είναι ενδεικτική όχι όμως πολύ σπουδαία. Κι'αυτό γιατί η έλλειψη επαρκών στοιχείων δεν μας επιτρέπει να γνωρίζουμε τα πραγματικά αίτια όλων αυτών. Αυτό το μειονέκτημα το έχει κάθε εξωτερικός αναλυτής που δεν βρίσκεται μέσα στην

επιχ/ση για να ανατρέξει μέσα στα βιβλία της όπως ο εσωτερικός αναλυτή-. Έτσι οδηγείται με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία σε ρεαλιστικές υποθέσεις. Έτσι ο χρόνος είσπραξης απαιτήσεων (≈ 3 μέρες) είναι ασαφής. Και αυτό γιατί δεν γνωρίζουμε το ύψος των πωλήσεων επί πιστώσει, αλλά βάζουμε το σύνολο του κύκλου εργασιών. Κάποιο ποσό από τις πωλήσεις θα είναι με πίστωση. Οπότε ο χρόνος είσπραξης των απαιτήσεων να είναι πιο μεγάλος από τις 3 μέρες. Και αυτό γιατί το μεγαλύτερο μέρος πωλήσεων είναι μετρητοίς. Οπότε οι μειωμένες πιστώσεις που χορηγούνται θάχουν μεγαλύτερο χρόνο εξόφλησης αφού η επιχ/ση δεν πάσχει από ρευστό (πωλήσεις-μετρητοίς)

Απόδειξη γι' αυτό είναι η εξόφληση των υποχρεώσεων σε ($\approx 18,5$) μέρες πράγμα που δείχνει μη έλλειψη ή στενότητα ρευστών. Γιατί όσο χρονικό διάστημα παραμένουν απλήρωτες οι αγορές, εμείς εκμεταλλευόμαστε χρήματα των προμηθευτών που δεν μας ανήκουν. Πρέπει να σημειώσουμε ότι το Κυκ. Ενεργ. όπως και στις βραχ. Υποχρ. προστέθηκαν και οι μεταβατικοί λογ/σμοί σύμφωνα με υπόδειξη του Ελλ. λογ. Σχεδ.

Τέλος η ταχύτητα καθαρού κεφαλαίου κίνησης αυξήθηκε από (22,7-1987) σε (24,2-1988). Ο Δείκτης μας δείχνει το ύψος των πωλήσεων που επιτυγχάνεται από κάθε μονάδα χρησιμοποιούμενου κεφαλαίου κίνησης. Η τιμή του δείκτη είναι υψηλή και αυτό δείχνει ότι η επιχ/ση χρησιμοποιεί άριστα το κεφάλαιο κίνησης.

Όμως μια πολύ υψηλή τιμή του δείκτη μπορεί να φανερώνει έλλειψη καθ. κεφ. κίνησης ή χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύ-

τητα Αποθεμάτων και Απαιτήσεων. Εμείς όμως είσαμε ότι πουλάει μετρητοίς ότι ανανεώνει σχετικά γρήγορα Αποθ. εμπορ/των της και ποτι έχει θετικό Καθ. Κεφ. Κίνησης. Άρα δεν συντρέχει ο παραπάνω λόγος. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η τρέχουσα Οικονομική Κατάσταση της Επιχ/σης είναι ικανοποιητική. Το μόνο πρόβλημα που υπάρχει είναι οι υπέρογκες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και η γενική ρευστότητα που θα μπορούσε να ήταν ακόμα καλύτερη.

Όπως φαίνεται η επιχ/ση εκμεταλλεύεται στο έπαρκο το ξένο κεφάλαιο που είναι πολύ μεγάλο σε σχέση με το ίδιο Κεφάλαιο. Αυτό όμως είναι επικίνδυνο γιατί η ξένη χρηματοδότηση όταν δεν την προσέξουμε, όσο και να μας ωφέλησε, στο τέλος βγαίνει σε βάρος μας ότι θα ξεπερασθούν κάποια όρια. Βέβαια εδώ συντρέχει η Εμπορική δραστηριότητα της επιχ/σης και όταν κάνεις εμπόριο αναλαμβάνεις και κάποιο ρίσκο. Αυτό θα εξετάσουμε πιο κάτω στη ανάλυση της Μακροχρόνιας Οικονομικής κατάστασης της Επιχ/σης.

ΠΑΡΑΓ. 3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ... ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση της μακροχρόνιας Οικονομικής Κατάστασης μιας Επιχ/σης είναι πάρα πολύ σημαντική υπόθεση. Εδώ θα εξετάσουμε την ικανότητα της επιχ/σης να ανταποκρίνεται στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις της, θα εξετάσουμε την δομή των κεφαλαίων, την εξασφάλιση των πιστωτών (μακροπροθεσμων και

βραχυπρόθεσμων) από μακροχρόνια σκοπιά, την ικανότητα λήψης μακροχ. δανείου.

Κοιτάζοντας με μια πρώτη ματιά τους Ισολογισμούς και Αποτ. χρήσης (χρησ. 1986-87-88) διακρίνουμε αμέσως τα εξής :

α) Τα ίδια κεφάλαια είναι πολύ μικρά (ποσοτικά) σε σύγκριση με το σύνολο υποχρεώσεων (ΕΚ) (ΙΚ-1986= 40.331.000/ΙΚ-1988 = 44.551.223, ΑΥΞΗΣΗ= 4.100.000), ενώ (Το ΕΚ-1986= 113.797.000 ΕΚ-1988= 188.000.000 ΑΥΞΗΣΗ = 75.000.000)

β) Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αποτελούν μικρό ποσοστό (ποσοτικά) στο σύνολο των ξένων κεφαλαίων. (ΒΥ ΜΥ) (1986-ΜΥ= 0, 1987-ΜΥ = 9.000.000 -ΒΥ= 135.160.000, 1988-ΜΥ= 15.000.000-ΒΥ= 184.372.000)

γ) Η επιχ/ση έχει αρκετά υψηλό κύκλο εργασιών (1986= 436.000.000-1987 = 715.000.000-1988= 876.000.000-ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΤΑΣΗ)

δ) Το κόστος πωλήσεων είναι κι' αυτό αρκετά υψηλό (1986= 254.276.000 1987= 560.435.000, 1988 = 875.654.000-ΜΕΓΑΛΗ ΑΥΞΗΣΗ)

Πράγματι βλέπουμε μια ιδιόρρυθμη κατάσταση. Ας δούμε τι συμβαίνει μελετώντας τους δείκτες και την ανάλυση των Αποτ. Χρήσης. Κοιτάζοντας τον δείκτη (1) (ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ), βλέπουμε ότι έχει μια καθοδική πορεία από το 1986=0,26-1988=0,17) είναι αρκετά χαμηλός. Δηλ. σε ένα σύνολο Παθητικού (Κεφαλαίου 1986=154.000.000 1987= 242.330.000, 1988 =248.291.000 - ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΤΑΣΗ) μόνο 1986-ΙΚ=40.147.000,1987-ΙΚ= 40.147.000,1988-ΙΚ= 44.551.000. ΜΙΚΡΗ ΑΥΞΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΑΥΞΗΣΗ

ΤΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ) αντιστοιχεί στο ίδιο κεφάλαιο.

Αυτό είναι πολύ άσχημο γιατί δείχνει σχεδόν ΑΠΟΚΛΕΙ-
ΣΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ της επιχ/σης από το ξένο κεφάλαιο.
Οι κίνδυνοι είναι πάρα πολύ μεγάλοι γιατί ναι μεν το ξένο
κεφάλαιο είναι χρήσιμο (κάτω από ορισμένες συνθήκες, π.χ.
ευνοϊκοί όροι, χαμηλά επιτόκια κλπ, θα μιλήσουμε εκτενε-
στερα παρακάτω). Έτσι κοιτάζοντας το δείκτη δανειακής επι-
βάρυνσης είναι πολύ υψηλός. Αν και μειώθηκε αισθητά μεταξύ
1987-1988, (1986-Δεικ. ΔΕ= 2,8/1987-ΔΕΙΚ. ΔΕ=5,3) αρκετά υψη-
λός. Θα λέγαμε ότι η επιχ/ση δουλεύει αποκλειστικά με το
ξένο κεφάλαιο. Όπως είναι γνωστό μια τιμή του δείκτη 1
είναι ικανοποιητική ΙΔΚ ΕΚ' Όταν είναι = 1 το ΙΚ= ΕΚ και
όταν είναι 1 το ΙΚ ΕΚ πράγμα που συμβαίνει τώρα. Και στις
δύο τελευταίες περιπτώσεις η δανειοληπτική ικανότητα της
Επιχ/σης χάνεται. Στη πρώτη αν δανεισθεί θα δανειστεί με
επαχθείς όρους και στη δεύτερη δεν μπορεί να πάρει καθόλου
δάνειο. Αυτό ακριβώς έχουμε εδώ, όπου ο δείκτης είναι 1
(86-2,8, 87-5,3 88-4,5) Δηλ. το ξένο κεφ. είναι σχεδόν
4πλάσιο του Ίδιου κεφ. το 1988).

Εδώ χρειάζεται προσοχή! Όπως επισημαύαμε και στην
αρχή το ΙΚ είναι μικρό, σε σχέση με το ξεν. κεφ. όμως και οι
ΜΥ ΒΥ. Επίσης στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουμε συμπε-
ριλάβει και τις προβλέψεις. Ρίχνοντας μια ματιά στη δομή
των ξεν. κεφ. βλέπουμε (0- Μακρ. Υπ. το 1986, = 8.700.000 ΜΥ
το 1987 και = 14.800.000 το 1988, όπου ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ= 110.000.000
Μακρ. Δαν. 3.810.000 δρχ.)

Οι βραχ. Υποχρ. (1986= 113.797.000, 1987= 165.
160.000, 1988 = 188.000.000). Από αυτές τα Γραμμ. πληρωτέα

αυξήθηκαν (1986= 3.344.000) 1987= 19.587.000, 1988 = 25.518.000, ενώ και Τράπεζ. λογ/Βραχ. Υποχρ. είναι το 1986= 14.960.000, 1987= 41.217.000, 1988 = 71.818.000) Διαπιστώνουμε ότι η επιχ/ση ΥΠΕΡΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ το Ξενο Κεφάλαιο και κυρίως το βραχυπρόθεσμο Κεφ. Οι πιστωτές φυσιολογικά θα πρέπει να ανησυχούν. Το μόνο παραγορητικό γι'αυτούς είναι οι υψηλές πωλήσεις και τα κέρδη τους.

Θα δούμε παρακάτω αν πρέπει όντως να ανησυχούν. Είπαμε πιο πάνω ότι η επιχ/ση δεν έχει πλέον δανειοληπτική ικανότητα δηλ. δεν μπορεί πλέον να πάρει μακροπρόθεσμο δάνειο. Κι'όμως βλέπουμε ότι μέσα στο 1988 πήρε δάνειο. Αύξηση των ΜΥ (1987= 426.000/1988 = 3.810.000) Επίσης κοιτάζοντας το Ενεργητικό δεν βλέπουμε τίποτα υποθηκευμένο, ούτε Πάγια, ούτε Εμπορεύματα. Αντίθετα παρατηρούμε ότι η επιχ/ση έχει να λαβαίνει μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, πιθανόν από κάποιες μακροπρόθεσμες επενδύσεις και συμμετοχές. Ποιός λοιπόν δάνεισε την επιχ/ση χωρίς πρώτα να είναι σίγουρος ότι θα πάρει πίσω τα χρήματα του, αφού η επιχ/ση έχει χάσει τη δανειοληπτική της ικανότητα σύμφωνα με τον δείκτη ΔΕ (4,5); Εδώ λοιπόν πρέπει να σκεφθούμε την Ε-πορική δραστηριότητα της επιχ/σης, που χρησιμοποιεί κατά βάση το βραχυπ.κεφ. πουλάει μετρητοίς, έχει υψηλές πωλήσεις, χορηγεί μέρισμα.

Έτσι μπορεί να εξοφλήσει ένα μέρος των (BY), αν δεν δημιουργήσει άλλες και οι δείκτες ν'αλλάξουν, Μπορεί να αυξήσει τα Ιδ. Κεφ. ή τα Αποθεματικά. Αυτό που θέλουμε να επισημάνουμε είναι ότι ναι πρέπει να λαβαίνουμε υπόψη μας τ νούμερα και τις τιμές, όμως αυτά δεν είναι πάντα καθοριστικά της όλης κατάστασης. Πρέπει να λαβαίνουμε υπόψη μας, τις

ιδιομορφίες της Επιχ/σης τη δραστηριότητα της, τις συνθήκες αγοράς, την πολιτική της Διοίκησης και τους σκοπούς της και τόσα άλλα. Όπως ακριβώς εδώ. Έτσι συνεχίζοντας βλέπουμε ότι ο δείκτης κάλυψης Παγίων με ΙΚ αυξομειώθηκε. (1986-5,4 1987-2,9 1988-3,34) Είναι υψηλός και η αύξηση του 1988 οφείλεται στην αύξηση του ΙΚ κατά (= 4000000 δρχ.) περίπου. Συμπεράνουμε λοιπόν (και σε συνδυασμό με όσα είπαμε πιο πάνω), ότι ένα σημαντικό μέρος των ιδίων κεφ. χρηματοδοτεί το κυκλ. Ενεργ.-Εμπορική-Επιχ/ση) αφού τα Πάγια υπερκαλύπτονται βέβαια εδώ δεν υπολογίζουμε τα έξοδα εγκατάστασης αφού τα αφαιρούμε από το Πάγιο Ενεργητικό, σύμφωνα με υπόδειξη του Ε.Λ.Σ. Αν προσθέτονταν το παραπάνω ποσό η τιμή του δείκτη θα μειώνονταν. Ο Δείκτης ασφάλειας Ξεν. Κεφ. παρουσίασε μια δυσμενή αύξηση (1986-0,73/1988-0,82) και οι πιστωτές νοιώθουν πιο ανασφαλείς αφού το σύνολο του ενεργητικού δεν καλύπτει ικανοποιητικά τις υπέρογκες υποχρεώσεις αφού σε περίπτωση ρευστοποίησης της επιχ/σης για να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις τα ενεργητικά στοιχεία πρέπει να ρευστοποιηθούν σε τιμές μικρότερες μόνο κατά 20% περίπου.

Επιπλέον η ασφάλεια των Μακρ. Υποχρ. δείκτη (5) μεταβλήθηκε δυσμενώς από το (1987-31,5 σε 1988-3,5) εξακολουθεό όμως να έχει καλή τιμή. Η πτώση του δείκτη οφείλεται στη λήψη του Μακροπ. δανείου. Για τον υπολογισμό του δείκτη κρίθηκε σκόπιμο να μην συμπεριληφθούν οι προβλέψεις στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Έτσι το δάνειο υπερκαλύπτεται από την αξία των Παγίων (αφού

δεν είναι υποθηκευμένα) και οι βραχυπρ. πιστωτές καλύπτονται έστω από την υπάρχουσα γεν. ρευστότητα και το σύνολο των κυκλοφοριακών Στοιχείων. Έτσι εξηγείται η παροχή του Μ. Δανείου αφού η επιχ/ση δεν έχει δανειοληπτική ικανότητα. Όμως το πόσο θα μπορεί να διατηρεί αυτή την ισορροπία η επιχ/ση θα δούμε στο τέλος. Ο δείκτης Αυτοχρηματ/σης (6) είναι καλός αν και περίεργος. Το ΙΚ είναι μοιρασμένο σχεδόν Μετ. Κεφ. = Αποθ. Κεφ. Πάντως υπάρχει δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης, και φτάνουμε στην αποδοτικότητα των ΙΚ και των Σ.Κ. Ο δείκτης αποδοτικότητας ΙΚ παρουσιάζει πια πτωτική τάση. (1986-183%, 1987-143%, 1988-106%) Αυτό οφείλεται στη σταδιακή μείωση των Κερδών (μετά φόρων) 1986= 73.351.000, 1987= 57.747.000, 1988= 47.551.000) και στη αύξηση των (ΙΚ-1988= 4.000.000)

Παρόλα αυτά η αποδοτικότητα της Επιχ/σης είναι εξαιρετικά υψηλή (106%) ακόμα κοιτάζοντας τον δείκτη Ταχυτ. Κυκλ. ΙΚ (11) βλέπουμε ότι έχει αυξητική τάση (1986-10,3, 1987-17,9, 1989-19,6) Ο Δείκτης σημαίνει ότι 1 δρχ. ιδίου κεφ. κάνει 19,6 δρχ. πωλήσεις. Είναι φυσικό να έχει αυξητική τάση ο δείκτης (11) αφού αυξάνονται συνέχεια οι πωλήσεις, με την όλο και μεγαλύτερη χρησιμοποίηση του Ξεν. Κεφαλαίου. Η αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων μειώθηκε σταδιακά (1988-24,6%) είναι όμως ικανοποιητική. Περισσότερο μας αποδεικνύει ότι είναι συμφέρουσα η Ξένη χρηματοδότηση αφού Δεικ. Αποδ. ΙΚ Δεικ. Αποδ. Σ.Κ.

Γιατί τα κέρδη που συγκρίνονται προς το ίδιο κεφ. προέρχονται μόνο απ'αυτό, αλλά και από το Ξένο Κεφάλαιο. Όταν ο δείκτης Αποδ. ΙΚ Δεικ. Αποδ. ΣΚ αφού τα κέρδη παραμένουν τα ίδια

ίδια αλλά προστίθενται οι τόκοι ΕΚ στο δείκτη (8) στον αριθμητή και το Ξεν. Κεφ. μαζί με το ΙΚ στον παρανομαστή, τότε δεν συμφέρει η Ξένη χρηματοδότηση, αφού το κέρδος οφείλεται περισσότερο στα δικά μας κεφάλαια και όχι στο Ξένο Δανειακό κεφ. που επιβαρύνεται και με τους τόκους.

Και φτάνουμε στο κρίσιμο σημείο. Ο Δείκτης Μικτ. Κέρδους (9) μειώθηκε το (1987 σε 22,4% από 1986 σε 41,7% και αυξήθηκε λίγο το 1988 σε 24,6%) Δεν είναι όμως ικανοποιητικός. Δηλ. στις 100 δρχ. Πωλήσεις το ΜΚ = 24,5 δρχ. και το Κόστος Πωληθέντων είναι 76 δρχ. είχαμε επισημάνει από την αρχή το μεγάλο ύψος του λογαριασμού αυτού. Αυτό δεν είναι καλό γιατί δείχνει ότι η επιχ/ση αδυνατεί να αγοράσει σε (χαμηλές τιμές και να πωλεί σε υψηλές) και έτσι δεν μπορεί να αυξήσει το περιθώριο καθ. κέρδους. Έτσι κινδυνεύει να μην μπορεί να αντιμετωπίσει μια αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της κλπ.

Η χαμηλή τιμή δεν δικαιολογείται από τυχόν επενδύσεις σε Πάγια που δεν δικαιολογούνται από το ύψος των πωλήσεων (δεν είναι εντάσεως Παγίων στοιχείων). Βέβαια το Κοστ. Πωληθ. σε σχέση με τις Πωλήσεις εξαρτάται και από τη μέθοδο αποτίμησης των Αποθεμάτων. Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι η Επιχ/ση είναι εμπορική και διακινεί γρήγορα τα αποθεμάτά της που συνήθως είναι σε τρέχουσες τιμές.

Γι' αυτό και το περιθώριο καθ. κέρδους μειώθηκε στα διακά από το (1986-22,5% σε 1987-38-9,6%) Μεγάλη μείωση. Σίγουρα κάτι πρέπει να συνέβηκε.

Αυτό οφείλεται εν μέρει και στη αύξηση των λειτουργικών δαπανών από (1986 σε 77,4% σε 90% το 1988). Δηλ. σε 400 δρχ. πωλήσεις, οι 90 δρχ. πάνε σε λειτουργικές δαπάνες. Κοιτάζοντας όμως και την ανάλυση των Αποτ. Χρήσης διαπιστώνουμε : ότι το ποσοστό κόστους πωληθέντων αυξήθηκε από 58,3% το 1986 σε 78,3% το 1987 και μειώθηκε σε 75,9% το 1988. Το 1987 η αύξηση στο κόστος πωληθέντων κατά 120% ήταν κατά πολύ μεγαλύτερη από την αύξηση των πωλήσεων κατά 64%. Το γεγονός αυτό, παρόλο που το ποσοστό κόστους Πωληθέντων του 1986 ήταν σχετικά χαμηλό 58,3% οδήγησε στη μείωση του Μικτ. Κέρδους από 181.868.753 σε 154.850.661 δηλ. σε μία πτώση (27.018.092) δρχ. και σε μια αύξηση του ποσοστού κόστους πωληθέντων από 58,3% σε 78,35% το 1987. Αντίθετα το 1988 ήταν 18% σημαντικά μικρότερη από την αύξηση των πωλήσεων που ήταν 22%. Γεγονός που παρόλο το υψηλό κόστος πωληθέντων το 1987 (78,35%) οδήγησε στην αύξηση του Μικτού Κέρδους από 154.850.662 σε 210.768.251 δηλ. σε μία αύξηση 55.917.590 δρχ. και οδήγησε σε μια πτώση του κόστους πωληθέντων από 78,35% σε 75,9% αυξάνοντας το ποσοστό Μικτού Κέρδους από 21,6% σε 24,06% Πιθανοί λόγοι της πτώσης του ποσοστού Μικτού Κέρδους από το 1986 προς το 1988 μπορεί να είναι

α) αύξηση του κόστους αγοράς των εμπ/των και σταθερές τιμές πώλησης β) σταθερό κόστος αγοράς εμπ/των και μειωμένες τιμές πώλησης και γ) το πιθανότερο αύξηση του κόστους αγοράς εμπ/των μεγαλύτερη από την αύξηση των τιμών πώλησης.

Από την παραπάνω ανάλυση γίνεται φανερό ότι το πρόβλημα της επιχ/σης κατά το 1987 το 1988 εντοπίζεται στο αυξημένο ποσοστό κόστους πωληθέντων. Έτσι η επιχ/ση θα πρέπει να λάβει

τα σχετικά μέτρα για τη βελτίωση του, για να μπορέσει να βελτιώσει ακόμα περισσότερο τα Μικτά της Κέρδη.

Τα λοιπά έσοδα μειώθηκαν από (1987-0,73% σε 0,59% το 1988) ενώ είχαν μια θεαματική αύξηση από το 1986 στο 1987 σε (10.850%) Ενώ το 1988 μειώθηκαν κατά (0,63%) και έτσι συρρίκνωσαν τα καθαρά κέρδη. Τα λειτουργικά έξοδα παρουσιάζουν μια αυξητική τάση. Τα ΛΕ από (= 83.527.000 το 1986 σε = 129.796.000 το 1988). Αύξηση δηλ. 7,9% το 1987 σε σχέση με το 1986 και σε 43,9% από το 1987 στο 1988* Δηλ. μετακύτερη αύξηση (σε ποσοστό) από την αύξηση των πωλήσεων (22%)

Αυτό είναι σοβαρό γιατί έτσι μειώνονται τα Καύ Κέρδη. Τα λειτουργικά έξοδα μπορούν να μειωθούν αν το θελήσει η επιχ/ση ή τουλάχιστον να τα διατηρήσει σ'ένα σταθερό επίπεδο πάντως παρά την δραχμική αύξηση των λειτουργικών εξόδων παρουσίασαν μια σημαντική βελτίωση σαν ποσοστό πάνω στις πωλήσεις αφού από 19,15% στο 1986 έπεσαν στο 14,8% το 1988 συμβάλλοντας έτσι θετικά στην διαμόρφωση του καθαρού κέρδους.

Οι χρεωστικοί τόκοι παρουσιάζουν μια θεαματική άνοδο. Από (= 260.000 το 1986 σε = 12.280.000 το 1988) Εκεί που αποτελούσαν ποσοστό (0,6%) προς τις πωλήσεις το 1986, σε 0,9% το 1987 και 1,4% το 1988. Δηλ. αύξηση (161,7%) το 1987 και (77,9%) μικρότερη το 1988. Τα Έκτακτά και Ανόργανα έξοδα κατάφερε να τα μειώσει η επιχ/ση και έτσι έχουν πτωτική τάση από (1986-87 -62,8% σε 1987-1988- 17,9%) Και έτσι ενώ

αποτελούσαν 1,3% ποσοστό επί των πωλήσεων το 1986 έπεσαν στο 0,3% το 1987 και σε 0,2% το 1988. Αυτό βοηθάει στο να μη μειωθούν άλλο τα καθαρά κέρδη. Εκτός απ' αυτά το 1988 έχουμε έσοδα από προβλέψεις που αποτελούν 0,08% επί των πωλήσεων.

Έτσι το υπέρογκο Κόστος Πωληθέντων, οι αυξανόμενες μειώσεις των λειτουργικών Δαπανών η αυξητική τάση των Χρεωστικών τόκων οδήγησαν στη συρρίκνωση των καθαρών κερδών.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι ο χρεωστικός τόκος δεν είναι και τόσο υψηλός (παρά την αυξητική του τάση) σε σχέση με τις υπέρογκες υποχρεώσεις. Πρέπει να δανείζεται με μικρό τόκο και ευνοϊκούς όρους.

Έτσι όπως είπαμε τα καθαρά κέρδη μειώθηκαν από (= 89.723.000-20,5% το 1986 σε = 60.772.000-8,49% το 1988) μείωση (32,3%). Ενώ αυξήθηκαν κάπως το 1988 από (60.772.000-8,4% το 1987 σε 72.766.700-8,31%) το 1988. Αύξηση 19,73%

Έτσι βλέπουμε ότι ενώ αυξάνονται οι πωλήσεις τα καθαρά κέρδη αυξομειώνονται.

Συνδιάζοντας όλα αυτά που έχουμε πει ως τώρα βλέπουμε ότι παρόλη την αυξητική τάση των πωλήσεων τα κέρδη δεν παρουσίασαν ανάλογη αύξηση. Απόδειξη το 1987 όπου η αύξηση της τιμής (πιθανόν) της Πρώτης Ύλης-αύξησε θεαματικά το Κόστος Πωλήσεων με αποτέλεσμα να μειωθούν τα καθαρά κέρδη. Αυτό είναι φυσικό αφού η επιχ/ση δουλεύει με χαμηλό ποσοστό Μικτού Κέρδους, έχει "υψηλό ποσοστό λειτουργικών Δαπανών (Κόστος Πωληθέντων+Λειτουργικά Έξοδα) 90% Τέλος χαμηλό ποσοστό Καθ Κέρδους (9,8%) Αν υπολογίσει κανείς ακόμα και τον υπέρογκο

ξένο δανεισμό που είναι επικίνδυνος τότε είναι δύσκολα τα πράγματα. Γιατί η τόσο υψηλή αποδοτικότητα των Ιδιων Κεφαλαίων σπαταλιέται άδοξα.

Μακροχρόνια η επιχ/ση μπορεί να διατρέξει σοβαρούς κινδύνους άρα δεν είναι βέβαιο το μέλλον της.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η επιχ/ση χορηγεί σχετικά καλό ύψος μερίσματος στους μετόχους. Αν και αυτό μειώθηκε σταδιακά από το (1986- 3000 σε 1987- 2750- σε 1986- 2000 δρχ.) Το ίδιο και τα κέρδη ανά μετοχή, από (1986- 3692 δρχ. σε 1987- 288 δρχ. σε 1988-2377 δρχ.). Η μείωση του κέρδους ανά μετοχή το 1988 σε 2.377 δρχ. οφείλεται και στο υψηλό φόρο εισοδήματος = 15.893.000 δρχ.)

Η Διοίκηση όμως της επιχ/σης θα μπορούσε να δώσει λιγότερο μέρισμα στους μετόχους και με τη μορφή αποθεματικού να αυξήσει το ίδιο κεφάλαιο και να βελτιώσει το δείκτη Δανειακής επιβάρυνσης. Έτσι μείωνε τους κινδύνους που μπορεί να πάθει στο μέλλον απ'αυτό.

ΠΑΡΑΓΡ. 4.- ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ- ΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι η επιχ/ση αν και αυξάνει σταδιακά τις πωλήσεις της, αν και έχει υψηλή

αποδοτικότητα, αν και είναι κερδοφόρα, το μέλλον της είναι αβέβαιο. Τα κέρδη δεν είναι τα αναμενόμενα, τα περιθώρια Μικτ. Κέρδ. και του Καθ. κέρδους όλο και μειώνονται. Η ρευστότητα ίσα που ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις και η υπερχρησιμοποίηση του Ξένου Κεφαλαίου εγκυμονεί πολύ μεγάλους κινδύνους. Η χρησιμοποίηση του Ξένου Κεφαλαίου είναι μεν αποδεκτή, με μέτρο όμως. Ίσως η τόση χρησιμοποίηση του δικαιολογείται κάπως από την Εμπορική δραστηριότητα της επιχ/σης. Οι αυξημένες πωλήσεις είναι ένα ενθαρρυντικό σημείο. Αλλά αυτό οφείλεται κατά κόρον στο Ξένο Κεφάλαιο. Δεν μπορεί μια επιχ/ση που θέλει νάχει μέλλον να ρισκάρει σε τέτοιο σημείο.

Πέρα όμως απ' αυτό χρησιμοποιεί που χρησιμοποιεί το ΞΚ και πετυχαίνει βέβαια πολύ υψηλή αποδοτικότητα, αυτή όμως σπαταλιέται στο υψηλό Κ. Πωληθέντων και στα Δειτουργικά Έξοδα. Αποτέλεσμα η συρρίκνωση του ποσοστού Μικτού Κέρδους και Καθαρού Κέρδους. Έτσι τα κέρδη δεν είναι ικανοποιητικά. Δεν ξέρουμε τους σκοπούς της Επιχ/σης αλλά αποκλείεται να αγνοεί αυτή την κατάσταση. Εκτός και αν οι ιδρυτές της Επιχ/σης δεν ενδιαφέρονται για το μέλλον της Επιχ/σης, αλλά μόνο για το παρόν και προσπαθούν να αποκομίσουν το ύψιστο όφελος και κέρδος ρισκάροντας τόσο πολύ. Άλλωστε εμπόριο κάνεις θα μπορούσε να πει κάποιος. Στο εμπόριο ή κερδίζει ή χάνεις.

Η όλη κατάσταση όμως δεν μας εμπνέει αισιολοξία. Τι θα γίνει αν : α) Συνεχιστεί ή παρουσιαστεί αύξηση του Κόστους Πωλούμενου προϊόντος. Θα ανταπεξέλθει η επιχ/ση με τόσο μικρό

περιθώριο Μικτού Κέρδους; β) Ως πότε θα μπορεί να συμπίεχει τα καθαρά της κέρδη και αν κάτι αλλάξει και μετατραπούν σε ζημιές; γ) Αν για οποιοδήποτε λόγο μειωθούν οι Πωλήσεις και αν υπά συνεχιστεί για αρκετό χρονικό διάστημα πως θα αντιμετωπιστεί η κατάσταση; Βέβαια όλα αυτά μπορεί να φανούν απαισιόδοξα μιας και οι τωρινές συνθήκες βοηθούν την Επιχ/ση. Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι τα μεγέθη δεν είναι ενδεικτικά της όλης κατάστασης. Μπορεί το υψηλό Κόστος Πωληθέντων να οφείλεται στη εισαγωγή (δασμοί) των πρώτων Υλών. Και έτσι μπορεί να μειωθεί αν βρεθεί προμηθευτής πιο φθηνός από χώρα άλλη που τα προϊόντα τους έχουν λιγότερους δασμούς κατά την εισαγωγή τους εδώ. Μπορεί η επιχ/ση να εξοφλήσει ένα μέρος των υπέρογκων βραχυπρ. Υποχρ. αν βάλλουν οι μέτοχοι το χέρι στη τσέπη.

Το μέλλον πάντως της Επιχ/σης εξαρτάται και από τη ζήτηση του προϊόντος της και τους νόμους της αγοράς και του κλάδου όπου ανήκει,

Η ποιότητα των προϊόντων, το πόσο ζητιούνται στην αγορά, το κορεσμό τους, το λανσάρισμα νέων, ή ύπαρξη ή όχι μονοπωλιακής σχέσης προϊόντος-αγοράς κλπ.

Γιατί αν πέσουν οι πωλήσεις στο προϊόν Α μπορώ σαν εμπορική επιχ/ση να λανσάρω νέα μόδα π.χ. (ρουχισμός) ή να αμανεώσει εντελώς το εμπόριο του προϊόντος και εκεί που πωλούσε είδη ρουχισμού να πωλήσει παιχνίδια ή αθλητικά είδη κλπ. Γιαυτό όμως θα χρειαστούν κεφάλαια. Εμείς θα προτείνουμε κάποια μέτρα που μπορεί να μην είναι ενδεικτικά αλλά προσεγγίζουν την όλη κατάσταση.: α) Αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων

(εφόσον έχουμε και κέρδη) για να ανατρεψουμε προς το καλύτερο την ισορροπία των Ιδίων και Ξένων Κεφαλαίων. Το πόσο πρέπει να αυξηθεί το ΙΚ, θα πρέπει να το αποφασίσει η Διοίκηση με γνώμονα το χρονικό διάστημα που το Ξένο κεφάλαιο είναι ακίνδυνο και συμφέρει, η αποδοτικότητα είναι υψηλή και δεν υπάρχει φόβος μείωσης των πωλήσεων β) Συμπίεση του Κόστους πωληθέντων αν είναι δυνατό. π.χ. αναζήτηση εφάμιλλης πρώτης ύλης που να μη κοστίζει τόσο αλλά και να μην αλλοιώνει τη ποιότητα του προϊόντος γ) Σταθεροποίηση των Διοικητικών εξόδων σε κάποια λογικά όρια. δ) Μείωση του μερίσματος και επένδυση του στην Επιχ/ση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Π Ρ Ο Σ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- 1) ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ : ΚΥΚΛ.ΕΝΕΡΓ.+ΔΙΑΘ.ΕΝΕΡΓ
ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡ.
(βλ.σελ.3)
- 2) ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ : ΚΥΚΛ.ΕΝΕΡΓ.-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ
ΒΡΑΧΥΠΡ.ΥΠΟΧΡ.
(βλ.σελ.9)
- 3) ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΘΕΣΙΜ.ΕΝΕΡΓ
ΛΗΞΙΠ.ΥΠΟΧΡ.
(βλ.σελ.11)
- 4) ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ: ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ
(βλ. σελ. 12)
- 5) ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ : ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΧ360
ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ
(σελ. 13)
- 6) ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΜΕΣΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (βλ. σελ. 14)
- 7) ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΜΕΣΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΓΡΑΜ.ΕΙΣ.ΠΕΛ)Χ360
ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(βλ.σελ.14)

- 8) ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛ.ΥΠΟΧΡ. , ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΥΠΟΧ/ΣΕΩΝ
(βλ. σελ.15)
- 9) ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΜΕΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Χ 360
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(βλ. σελ. 16)
- 10) ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΣΟ ΚΑΘ.ΚΕΦ.ΚΙΝΗΣ.
(βλ.σελ.16)
- 11) ΑΡΙΘ.ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ
Σ_ΜΟΛΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
(βλ.σελ.17)

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝ.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- 12) ΑΡΙΘΜ.ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ : ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
(βλ.σελ.17-18)
- 13) ΑΡΙΘΜ.ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ : ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
(βλ.σελ.18)
- 14) ΑΡΙΘΜ.ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ : ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΜΕ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
(βλ. σελ. 19)
- 15) ΑΡΙΘΜ.ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ : ΔΙΑΡΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΔΙΑΡΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
(βλ. σελ. 19)

- 16) ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
(βλ. σελ. 20)
- 17) ΑΡΙΘΜ; ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΑΚΡΟ- ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
ΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΑΚΡΟΠΡΟΣ/ΕΣ ΥΠΟΧΡΕΣΕΙΣ
(βλ. σελ. 20)
- 18) ΑΡΙΘΜ; ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
(βλ. σελ. 20)
- 19) ΑΡΙΘΜ.ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΑΤΑΒΑΛΟΜΕ- ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΦΟΡΩΝ
ΝΩΝ ΤΟΚΩΝ και ΤΟΚΩΝ
ΤΟΚΟΣ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
(βλ. σελ. 21)
- 20) ΑΡΙΘΜ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
(βλ. σελ. 21)
- (ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ)
- 21) ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ + ΤΟΚΟΙ ΞΕΝΟΥ
ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛ.
ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΙΚ+ΕΚ)
(βλ. σελ. 22)
- 22) ΑΡΙΘΜ.ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ
ΚΕΡΔΟΥΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
(βλ. σελ. 22)
- 23) ΑΡΙΘΜ.ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ
ΚΕΡΔΟΥΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
(βλ. σελ. 23)

- 24) ΑΡΙΘΜ. ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ + ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΑΠΑΝΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ
(βλ.σελ.24)
- 25) ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛ/
ΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ
(βλ.σελ.25)
- 26) ΑΡΙΘΜ.ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟ-
ΦΟΡΙΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
(βλ.σελ.25)
- 27) ΑΡΙΘΜ.ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
(βλ.σελ.25)
- 28) ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥ- ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ
ΝΟΛΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧ/ΩΝ (ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ)
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙ
ΧΕΙΩΝ
(βλ.σελ.26)

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

- 29) ΑΡΙΘΜ. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΣΥΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔ.ΧΡΗΣΗΣ
(ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ)
ΑΡΙΘΜ; ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΚΥΚΛΟ-
ΦΟΡΙΑ
(βλ.σελ.27)
- 30) ΑΡΙΘΜ.ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΣΥΝ.ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
ΜΕΤΟΧΗ ΑΡΙΘΜ.ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦ/Α
(βλ.σελ.27)

- 31) ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΧΡΗΜ/ΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΜΕΤ. (ΒΓΑΙΝΕΙ
ΜΕΤΟΧΗΣ ΠΡΟΣ ΚΕΡΔΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜ/ΡΙΟ)
ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ
(βλ.σελ.28)
- 32) ΑΡΙΘΜ. ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΙΑΝΕΜΟ- ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ χ100
ΜΕΝΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΣΥΝ.ΚΑΘΑΡ.ΚΕΡΔΩΝ ΧΡΗΣ.
(βλ. σελ. 28)
- 33) ΑΡΙΘΜ. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙ- ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ χ100
ΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΧΡΗΜΑΤ/ΚΗ ΤΙΜΗ ΜΕΤΟΧΗΣ
(βλ. σελ.27)
- 34) ΑΡΙΘΜ.ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟ- ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ/ΩΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ-χ-100
ΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΥΝ.ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
(βλ. σελ.29).

" ΥΙΟΙ ΤΕΑΝΤΙΑΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ "

ΠΡΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988.

7η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΙΣΤΕΡΟΥΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1988			ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1987			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΙΣΤΕ- ΧΡΗΣΕΩΣ 1988	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥ- ΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1987
	ΛΕΙΑ ΚΤΗΡΕΣΕ	ΑΚΩΣΤΕ- ΣΕΙΣ	ΑΝΑΠ/ΣΤΟΣ ΛΕΙΑ	ΛΕΙΑ ΚΤΗΡΕΣΕ	ΑΚΩΣΤΕ- ΣΕΙΣ	ΑΝΑΠ/ΣΤΟΣ ΛΕΙΑ			
Β ΕΣΟΔΑ ΕΥΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ							Α ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
4 Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεως	6.683.960	2.673.584	4.010.376	6.683.960	1.336.792	5.347.168	I Κεφάλαιο μετοχικό 20.000 μετ. των 1000	20.000.000	20.000.000
Γ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							1 Καταβληθέν		
II- Ενομήτες ακινητοποιήσεις							IV Αποθεματικά κεφάλαια		
5 Μεταφορικά μέσα	6.442.206	2.136.897	4.305.309	6.442.206	1.002.592	5.439.614	1 Τακτικό αποθεματικό	20.000.000	20.000.000
6 Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	11.094.902	3.887.299	7.207.603	6.446.275	2.802.648	3.643.627	V Αποτελέσματα χρήσεως εις νέο		
7 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές	1.705.037		1.705.037	490.000		490.000	1 Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεω	4.551.223	147.301
Εύλογο ακινητοποιήσεων	19.242.145	6.024.196	13.217.949	13.378.481	3.805.240	9.573.241	Εύλογο ιδίων κεφαλαίων (ΑΔΙΑΠΝΩΝ)	44.551.223	40.147.301
III Εμμετοχές και άλλες μακρ/σμες χρημ/κές απαιτήσεις							Β ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΣΟΔΑ		
7 Λοιπές μακρ/σμες απαιτήσεις			115.700			3.918.944	1 Προβλέψεις για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	10.915.893	7.774.927
Εύλογο παγίου ενεργητικού (ΓII+ΓIII)			13.333.649			13.492.185	2 Λοιπές προβλέψεις	167.467	616.718
Δ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							Εύλογο προβλέψεων	11.083.360	8.391.645
I Αποθέματα							Γ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
1 Εμπορεύματα			170.694.227			167.475.285	I Μικροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
5 Προκ/λές για αγορές εμπορευμάτων			9.088.107			253.756	2 Λόνητα Τραπεζών	3.810.000	496.770
			179.782.334			167.729.041	II Προμηθευτικές υποχρεώσεις		
II Απαιτήσεις							1 Προμηθευτές	13.306.882	24.015.605
1 Πελάτες			20.676.591			25.554.685	2 Γραμμάτια πληρωτέα (όρχ. 24.969.894 εις Ε.Ν.)	25.518.508	19.587.096
7 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επομένη χρήση						3.913.243	3 Τράπεζες λογ/σμοί βραχ. υποχρ.	71.818.776	41.217.151
11 Χρεώτες διάφοροι			26.198.661			25.139.829	4 Προκαταβολές πελατών	5.051.795	80.616
12 Λογ/σμοί διαχ. προκ/λών & πιστώσεων			50.000			451.438	5 Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	22.457.190	10.749.424
			46.925.252			55.059.195	6 Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.218.757	2.436.123
IV Διαθέσιμα							10 Μερίσματα πληρωτέα	40.000.000	83.200.000
1 Ταμείον			4.139.541			407.068	11 Πιστωτές διάφοροι	3.000.000	3.854.000
3 Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας			4.745			208.364	Εύλογο βραχ/σμων υποχρεώσεων	134.371.908	185.144.085
			4.144.286			615.432	Εύλογο υποχρεώσεων	188.181.908	185.588.873
Εύλογο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)			230.851.872			223.403.668	Δ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
Ε ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ							1 Εσοδα επομένων χρήσεων	3.913.251	7.826.487
1 Εξοδα επομένων χρήσεων			95.127			86.498	2 Εξοδα χρήσεως δουλευμένα	561.282	377.218
								4.474.533	8.203.705
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)			248.291.024			242.329.519	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (ΑΙΘΗΓΙΑ)	248.291.024	242.329.519

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 1988.
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988)

	ΧΡΗΣΗ 1988	ΧΡΗΣΗ 1987
I Αποτελέσματα εκμ/σεως		
Κύκλος εργασιών	875.654.285	715.285.476
ΜΕΙΟΝ: Κόστος πωλήσεων	664.886.034	560.434.815
Μικτά κέρδη εκμ/σεως	210.768.251	154.850.661
Πλέον άλλα έσοδα εκμ/σεως	5.196.351	5.229.490
Εύλογο	215.964.602	160.080.151
ΜΕΙΟΝ: 1 Εξοδα λ/κής λειτ. 30.898.090	19.051.568	
3 Εξοδα λειτ. συντάξεων 89.897.522	129.795.612	71.136.506
Μερικά κέρδη εκμ/σεως	85.168.990	69.891.987
ΜΕΙΟΝ: Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	12.283.572	6.900.913
Ολικά κέρδη εκμ/σεως	73.885.418	62.991.074
II Πλέον έκτακτα αποτελ/τα		
4 Εσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	702.642	
	74.588.060	
ΜΕΙΟΝ: 1 Έκτακτα & ασφρ. έξοδα 453.306	846.814	
3 έξοδα προηγ. χρήσεω 1.368.211	1.821.517	2.219.151
Καθαρά κέρδη οργ. & έκτακτα	72.766.543	60.771.923
ΜΕΙΟΝ:		
Εύλογο απ/σεων παγίων στοιχ. 2.218.956	1.621.128	
Μείον: οι από αυτές ενσ/νες στο λειτουργικό κόστος 2.218.956		
Καθαρά κέρδη χρήσεως προ φόρων	72.766.543	60.771.923

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	ΧΙΛΙΟΙ 1988	ΧΙΛΙΟΙ 1987
Καθαρά κέρδη χρήσεως	72.766.543	60.771.923
Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων	147.301	147.301
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεως		
Εύλογο	72.913.844	60.890.754
Μείον φόρος εισοδήματος	15.893.226	3.143.453
Λοιποί μη ενσωμ/νοι στο εξοδα λειτ. συντάξεων-τέλη	9.459.085	25.082.621
Κέρδη προς διάθεση	47.551.223	57.747.301
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
Μερίσματα πληρωτέα	40.000.000	55.000.000
Αμοιβές Δ.Ε	3.000.000	2.600.000
Υπόλοιπον εις νέον	4.551.223	147.301
	47.551.223	57.747.301

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΝΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Π. ΤΕΑΝΤΙΑΗΣ

ΛΑΕΙΣΙΟΣ Π. ΤΕΑΝΤΙΑΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Γ. ΕΚΑΡΕΑΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΙΣΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας "ΥΙΟΙ ΤΕΑΝΤΙΑΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ".

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρείας " ΥΙΟΙ ΤΕΑΝΤΙΑΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 1988. Ο έλεγχός μας έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του κωδ. Ν. 2190/1920 " Περὶ Ανωνύμων Εταιρειών " και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύμα Ορκιστών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η εταιρεία και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Δεν τρηκονοιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 43α του κωδ. Ν. 2190/1920. Οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της εταιρείας και μαζί με το Πρωτόκολλο, απεικονίζονται βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δε διαφέρουν από εκείνες που η εταιρεία εφαρμόσε στην προηγούμενη χρήση την περιουσιακή διάρθρωση και τη χρηματοοικονομική θέση (οικονομική κατάσταση) της εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 1988, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία.

Αθήνα, 15 Μαΐου 1989

Ο Ορκιστός Λογιστής

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Μ. ΚΟΥΖΑΜΑΝΗΣ

ΤΣΑΝΤΙΑΛΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988.
ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
" ΥΪΟΣ ΤΣΑΝΤΙΑΛΗ ΛΕΒΕ "

(βάσει των διατάξεων του κωδικού Ν.2190/1920, όπως ισχύει).

1. Εύνομη κατάρτιση και δομή των οικονομικών καταστάσεων.
Παρεκκλίσεις που έγιναν χάριν της αρχής της πραγματικής
εικόνας.

- α) Άρθρο 42α παρ.3: Παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις περί καταρτίσεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, που κρίθηκε απαραίτητη για την εμφάνιση, με απόλυτη σαφήνεια της πραγματικής εικόνας που απαιτεί η διάταξη της παρ.2 του άρθρου αυτού.
- Δεν έγινε.
- β) Άρθρο 42β παρ.1: Παρέκκλιση από την αρχή του αμετάβλητου της δομής και μορφής εμφανίσεως του ισολογισμού και του λογαριασμού " αποτελέσματα χρήσεως ".
- Δεν έγινε.
- γ) Άρθρο 42β παρ.2 : Καταχώρηση στον προσδιορίζοντα λογαριασμό στοιχείου σχετιζόμενου με περισσότερους υποχρεωτικούς λογαριασμούς.
- Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.
- δ) Άρθρο 42β παρ.3 : Προσαρμογή στη δομή και στους τίτλους των λογαριασμών με αραβική αρίθμηση, όταν η ειδική φύση της επιχειρήσεως το απαιτεί.
- Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.
- ε) Άρθρο 42β παρ.4 : Συμπτύξεις λογαριασμών του ισολογισμού που αντιστοιχούν σε αραβικούς αριθμούς, για τις οποίες (συμπτύξεις) συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής.

Δεν έγινε συγχώνευση των λογαριασμών.

ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ

τ) Άρθρο 42β παρ.5 : Αναμορφώσεις κονδυλίων προηγούμενης χρήσεως για να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια της κλειόμενης χρήσεως.

Δεν χρειάστηκε να γίνουν.

Παρ.2. Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 43α παρ.1-α : Μέθοδοι αποτιμήσεως των περιουσιακών στοιχείων και υπολογισμού των αποσβέσεων καθώς και των προβλέψεων για υποτιμήσεις τους.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας είναι αποτιμημένα σε τιμές κτήσεως, μείον αξίας αποσβέσεως.

Για την αποτίμηση των αποθεμάτων εφαρμόστηκε η μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους.

Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων έχουν υπολογισθεί με έμμεσο τρόπο, σύμφωνα με τους συντελεστές που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ.88/73.

Δεν συνέτρεξε περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων υποτιμήσεως.

Συμμετοχές και χρεόγραφα: Δεν υπάρχουν.

Συμμετοχές σε λοιπές πλην Α.Ε επιχειρήσεις:

Δεν υπάρχουν.

Τίτλοι με χαρακτήρα προθεσμιακής καταθέσεως.

Δεν υπάρχουν.

Η αποτίμηση των αποθεμάτων έγινε, όπως και στην προηγούμενη χρήση, με την μέθοδο του εξατομικευμένου κόστους. Τα αποθέματα παρακολουθούνται κατά παραγγελία, έτσι κάθε παρτίδα αποκτά ένα κωδικό αριθμό και παρουσιάζει αυτοτέλεια κόστους.

Κατά την αποτίμηση των αποθεμάτων της απογραφής, αυτά αναλύονται σε ποσότητες κατά κωδικό από τον οποίο προέρχονται και αποτιμούνται στο κόστος της συγκεκριμένης παρτίδας.

Τα από ιδιοπαραγωγή προερχόμενα αποθέματα:

Δεν υπάρχουν.

Τα υπολείμματα και τα υποπροϊόντα:

Δεν υπάρχουν.

ΤΣΑΝΤΛΙΝΣ

*) Άρθρο 43α παρ.1-α : Βάσεις μετατροπής σε δραχμές περιουσιακών στοιχείων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα (Ξ.Ν) και λογιστικός χειρισμός των συναλλαγματικών διαφορών.

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε Ξ.Ν. εκτός των υποχρεώσεων που χρησιμοποιήθηκαν για κτήσεις πάγιων στοιχείων, αποτιμήθηκαν με βάση την επίσημη τιμή του Ξ.Ν. της 31/12/1988 και προέκυψαν συναλλαγματικές διαφορές:

*) Χρεωστικές δρχ. 228.535 .- οι οποίες καταχωρήθηκαν στον λογαριασμό έκτακτα και ανόργανα έξοδα και

*) Πιστωτικές δρχ. 167.467,00 .- οι οποίες καταχωρήθηκαν στον λογαριασμό προβλέψεις διάφοροι.

Υποχρεώσεις σε Ξ.Ν. που χρησιμοποιήθηκαν για κτήσεις πάγιων στοιχείων.

Δεν υπάρχουν

Τα διαθέσιμα σε Ξ.Ν. : Δεν υπάρχουν.

*) Άρθρο 43 παρ.2 : Παρέκκλιση από τις μεθόδους και τις βασικές αρχές αποτιμήσεως. Εφαρμογή ειδικών μεθόδων αποτιμήσεως.

Δεν έγινε

*) Άρθρο 43 παρ.7-β: αλλαγή μεθόδου υπολογισμού της τιμής κτήσεως ή του κόστους παραγωγής των αποθεμάτων ή των κινητών αξιών.

Δεν έγινε

*) Άρθρο 43 παρ.7-γ: Παράθεση της διαφοράς, μεταξύ της αξίας αποτιμήσεως των αποθεμάτων και κινητών αξιών και της τρέχουσας τιμής αγοράς τους, εφόσον είναι αξιόλογη.

Δεν είναι αξιόλογη διαφορά.

*) Άρθρο 43 παρ.9: Ανάλυση και επεξήγηση της γενομένης μέσα στη χρήση με βάση ειδικό νόμο, αναπροσαρμογής της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και παράθεση της κινήσεως του λογαριασμού " Διαφορές αναπροσαρμογής "

Η εταιρεία δεν πραγματοποίησε αναπροσαρμογή της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της.

Παρ.3. Πάγιο ενεργητικό & έξοδα εγκαταστάσεως.

- α) Άρθρο 42ε παρ.8 : Μεταβολές πάγιων στοιχείων και εξόδων εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως).
β) *βλ. συνημμένο πίνακα στο τέλος του παρόντος.*
- β) Άρθρο 43 παρ.-δ : Ανάλυση πρόσθετων αποσβέσεων.
Στην παρούσα χρήση, όπως και στην προηγούμενη, δεν διενεργήθηκαν από την εταιρεία πρόσθετες αποσβέσεις.
- γ) Άρθρο 43 παρ.5-ε : Προβλέψεις για υποτίμηση ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.
Δεν σχηματίστηκαν.
- δ) Άρθρο 43 παρ.3-ε : Ανάλυση και επεξήγηση των ποσών των εξόδων εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως) που αφορούν τη χρήση.
Λογάρια αποζημιώσεως προσωπικών μέχρι 31-12-86. (1336792 Χ5).
- ε) Άρθρο 43 παρ.3-γ : Τα ποσά και ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγματικών διαφορών που προέκυψαν στην παρούσα χρήση, κατά την πληρωμή (δόσεων) και/ή την αποτίμηση στο τέλος της χρήσεως δανείων ή πιστώσεων, χρησιμοποιηθέντων αποκλειστικά για κτήσεις πάγιων στοιχείων.
Δεν υπάρχουν δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων σε συνάλλαγμα.
- στ) Άρθρο 43 παρ.4 εδάφ. α' και β' : Ανάλυση και επεξήγηση των κονδυλίων " Έξοδα ερευνών και αναπτύξεις ", " Παραχωρήσεις και διακαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας " και " Υπεραξία επιχειρήσεως (GOODWILL) "
Δεν υπάρχουν τέτοια κονδύλια.

Παρ.4. Συμμετοχές.

- α) Άρθρο 43α παρ.1-β : Συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων με ποσοστό μεγαλύτερο από 10%.
Δεν υπάρχουν συμμετοχές.
- β) Άρθρο 43α παρ. 1-ιε : Σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στις οποίες ενολαμβάνονται και οι οικονομικές καταστάσεις της εται-

Δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή.

Παρ.5. Αποθέματα.

- α) Άρθρο 43α παρ.1-ια : Αποτίμηση αποθεμάτων κατά παρέκκλιση από τους κανόνες αποτιμήσεως του άρθρου 43, για λόγους φορολογικών ελαφρύνσεων.

Δεν έγινε παρέκκλιση.

- β) Άρθρο 43α παρ.1- : Διαφορές από υποτίμηση κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού και λόγαι στους οποίους οφείλονται.

Δεν υπάρχουν.

Παρ.6. Μετοχικό κεφάλαιο.

- α) Άρθρο 43α παρ.1-δ : Κατηγορίες μετοχών, στις οποίες διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο.

	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΟΝΟΜ ΛΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΛΕΙΑ
Κοινές μετοχές	20.000	1000	20.000.000

- β) Άρθρο 43α παρ.1-γ : Εκδοθείσες μετοχές μέσα στη χρήση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Δεν έγινε μέσα στην χρήση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

- Άρθρο 43α παρ.1-ε και 42ε παρ.10 : Εκδοθέντες τίτλοι και ενσωματωμένα σ' αυτούς δικαιώματα.

Δεν εκδόθησαν τίτλοι.

- δ) Άρθρο 43α παρ.1-ιστ : Απόκτηση ιδίων μετοχών μέσα στην παρούσα χρήση.

Δεν αποκτήθηκαν.

* Παρ.7. Προβλέψεις και υποχρεώσεις.

- α) Άρθρο 42ε παρ.14 αδάφ. δ : Ανάλυση του λογαριασμού " Λοιπές προβλέψεις " αν το ποσό του είναι σημαντικό.

Ⓟ

Από υποχρεώσεις γραμμάτια πληρωτέα σε:

DM	δρχ. 25.299
SHF	" 18.696
FF	" 36.272
LIT	" 87.200

ΣΥΝΟΛΟ: 167.467

ΤΣΑΝΤΙΑΝΗΣ

- β) Άρθρο 43α παρ.1-ζ: Οι οικονομικές δεσμεύσεις από συμβάσεις κ.λ.π που δεν εμφανίζονται στους λογαριασμούς τάξεως. Υποχρεώσεις καταβολής ειδικών μηνιαίων παροχών και οικονομικές δεσμεύσεις για συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Παροχή προς την Τράπεζα C C F εγγυήσεως υπέρ των ΑΔΕΛΦΩΝ Εταιρειών για την εμπρόθεσμη και ολοκληρωτική κατά κεφάλαιο, τόκους και λοιπά έξοδα, εξόφληση κάθε χρεωστικού υπολοίπου από την χορήγηση του ποσού δρχ. 43.000.000. (προς τις ΑΔΕΛΦΕΣ Εταιρείες Π. ΤΣΑΝΤΙΑΝΗΣ & ΥΙΟΙ ΑΕΒΕ ΤΣΑΝΤΙΑΝΗ ΑΦΟΙ ΛΕ - Μ & Φ ΤΣΑΝΤΙΑΝΗ ΑΕΒΕ - Π. ΤΣΑΝΤΙΑΝΗΣ ΛΕ και ΑΦΟΙ ΤΣΑΝΤΙΑΝΗ & ΣΙΑ.)

- γ) Άρθρο 43 παρ.1-ιβ: Πιθανές οφειλές σημαντικών ποσών φόρων και ποσά φόρων που ενδεχομένως να προκύψουν σε βάρος της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων, εφόσον δεν εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ή στις προβλέψεις.

Δεν υπάρχουν.

- δ) Άρθρο 43α παρ.1-στ: Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πάνω από 5 έτη.

Δεν υπάρχουν

- ε) Άρθρο 43α παρ.1-στ: Υποχρεώσεις καλυπτόμενες με εμπράγματα ασφάλειες.

Δεν υπάρχουν.

Παρ.8. Μεταβατικοί λογαριασμοί.

- ζ) Άρθρο 42ε παρ.12: Ανάλυση των κονδυλίων των μεταβατικών λογαριασμών " Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα " και " Έξοδα χρήσεως δουλευμένα "

Υπάρχουν μόνο έξοδα χρήσεως δουλευμένα:

ΔΕΗ	δρχ. 133.876
ΟΤΕ	" 239.297
ΕΥΔΑΠ	" 75.425
ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	" 112.684

ΣΥΝΟΛΟ: 561.282

Ⓟ

Παρ.9. Λογαριασμοί τάξεως.

ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ

*Άρθρο 42ε παρ. 11 : Ανάλυση των λογαριασμών τάξεως, στην έκταση που δεν καλύπτεται η υποχρέωση αυτή από τις πληροφορίες της επόμενης παρ.10.

Δεν υπάρχουν.

Παρ.10. Χορηγηθείσες εγγυήσεις και εμπράγματα ασφάλειες.

*Άρθρο 42ε παρ.9 : Εγγυήσεις και εμπράγματα ασφάλειες που χορηγήθηκαν από την εταιρεία.

βλ. ανωτ: σελ 6 β.

Παρ.11. Αμοιβές, προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοικήσεως.

α) *Άρθρο 43α παρ. 1-ιγ : Αμοιβές μελών οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως της εταιρείας.

Αμοιβές Προέδρου Δ.Σ	3.000.000
" Διευθ. Συμβούλου	-
Εξοδα παραστάσεως Δ.Σ	-
Αμοιβές Διευθυντών	-

β) *Άρθρο 43α παρ. 1-ιγ : Υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν για βοηθήματα σε αποχωρήσαντα την παρούσα χρήση μέλη οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως της εταιρείας.

Δεν υπάρχουν.

γ) *Άρθρο 43α παρ.1-ιδ : Δοθείσες προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοικήσεως (μέλη διοικητικών συμβουλίων και διαχειριστές).

Δεν υπάρχουν.

Παρ.12. Αποτελέσματα χρήσεως.

α) *Άρθρο 43α παρ. 1-η : Κύκλος εργασιών κατά κατηγορίες δραστηριότητες και γεωγραφικές αγορές. (Ο κύκλος εργασιών λαμβάνεται όπως καθορίζεται στο άρθρο 42ε παρ.15 εδαφ. α')

Εμπορικής δραστηριότητας:

Εσωτερικού	δρχ. 875.654.285
Εξωτερικού	" -θ-

ΣΥΝΟΛΟ: 875.654.285

β) Άρθρο 43α παρ.1-θ : Μέσος όρος του απασχοληθέντος κατά τη διάρκεια της χρήσεως προσωπικού και κατηγορίες αυτού, με το συνολικό κόστος τους. Διευκρινίζεται ότι στο " Διοικητικό (υπαλληλικό) προσωπικό περιλαμβάνεται το με μηνιαίο μισθό αμειβόμενο προσωπικό και στο " Εργατοτεχνικό προσωπικό " οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο.

1. Μέσος όρος προσωπικού άτομα :	48
2. Μέσος όρος προσωπικού κατά κατηγορίες:	
Διοικητικό (υπαλληλικό) προσ. άτομα :	48
Εργατοτεχνικό προσωπικό:	-
Σύνολο άτομα	<u>48</u>

3. Αμειβές και έξοδα προσωπικού.
Διοικητικού (υπαλληλικού) προσωπικού:

Μισθοί:	δρχ. 58.595.849
Κοινωνικές επιβαρύνσεις και βοηθήματα	" 13.892.277
Εργατοτεχνικού προσωπικού:	
Ημερομίσθια	" --
Κοινωνικές επιβαρύνσεις και βοηθήματα	" --

γ) Άρθρο 42ε παρ. 15-β : Ανάλυση των έκτακτων και ανόργανων εξόδων και εσόδων (δηλαδή των λογαριασμών "έκτακτα και ανόργανα έξοδα " και " έκτακτα και ανόργανα έσοδα ") Αν τα ποσά των λογαριασμών " έκτακτες ζημιές " και " έκτακτα κέρδη " είναι σημαντικά, κατ'εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 43α παρ. 1-ιγ, παραθέτεται και αυτών ανάλυση (με βάση τους λογαριασμούς 81.02 και 81.03 του Γεν. Λογ. Σχεδίου)

δ. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα:

Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	δρχ. 224.771
Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων	"
Συναλλαγματικές διαφορές	" 228.535
Διάφορα (τα μικρά ποσά)	

ΣΥΝΟΛΟ: 453.306

Ε

ΤΣΑΝΤΙΛΗΣ

2. Εκτακτα και ανόργανα έσοδα:	
Συναλλαγματικές διαφορές	δρχ.
Αναλογούσες στη χρήση	
επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων	" -0-
Διάφορα	" -0-
	<hr/>
ΣΥΝΟΛΟ:	" <u>-0-</u>

δ) Άρθρο 42ε παρ.15-β : Λύαλυση των λογαριασμών " Έσοδα προηγούμενων χρήσεων ", " Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων " και Έξοδα προηγούμενων χρήσεων "

Παραθέτεται η σχετική ανάλυση με βάση τις αναλύσεις των λογαριασμών 82.01, 84 και 82.00 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

82 00	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
82 00 00	Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις	200-
82 00 04	Φόροι & τέλη προηγ. χρήσεων	
	Χαρτ/μον αμοιβών Δ.Σ	31.200
82 00 06	Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων προηγούμενων χρήσεων	
	ως εξόδων αποζημιώσεως προσωπικών μέχρι 31-12-86	1.336.792 ¹⁹
		<u>1.368.211</u>
82 01	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	
	-0-	
84	Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	
84 00	Έσοδα από αχρησ/τες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	
84 00 00	Από προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία(χρησιμοποιηθέντες)	δρχ.702.642

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ
 ΝΙΟΙ ΤΣΑΝΤΙΛΗ Α.Ε.Β.Ε.
 Παναγιώτης Π. Τσαντίλης
 ΑΘΗΝΑΙ
 23-25

Ο Δ/ΝΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΡΙΟΥ
 Αριστομένης Γ. Σκαρέας

Βεβαιώνεται ότι το ανωτέρω Προσάρτημα που αποτελείται από 10 (δέκα) σελίδες είναι αυτό που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό Ελέγχου που χορηγήσαμε.

Αθήνα, 15 Μαΐου 1985

Ο Ορκωτός Λογιστής
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ Μ. ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ

αεροναυτικά μέσα

πλοία & λοιπός εξοπλισμός

επιμητοποιήσεις υπό εκτέλεση
και προκαταβολές

ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31.12.87	ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ 1988	ΥΠΟΛΟΙΠΑ 31.12.88	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠ/ΣΕΩΝ ΜΕΧΡΙ 31.12.87	ΑΠΟΣ/ΣΕΙΣ 1988	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΜΕΧΡΙ 31.12.88	ΑΝΑΠ/ΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31.12.88
6.442.206	—	6.442.206	1.002.592	1.134.305	2.136.897	4.305.309
6.446.275	4.648.627	11.094.902	2.802.648	1.084.651	3.887.299	7.207.603
490.000	1.215.037	1.705.037	—	—	—	1.705.037
<u>13.378.481</u>	<u>5.863.664</u>	<u>19.242.145</u>	<u>3.805.240</u>	<u>2.218.956</u>	<u>6.024.196</u>	<u>13.217.949</u>

ΣΕ→

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Κ.ΝΙΚΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗ -ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ- ΠΑΤΡΑ
1987-1988 (ΘΕΩΡΙΑ -ΑΣΚΗΣΕΙΣ)
- Β. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ- ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΛΚΑΝΗ-ΛΑΔΙΑ " ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙ-
ΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ
ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ" ΠΑΤΡΑ 1989
- Γ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑ/ΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ -ΤΟΜΟΣ Α- ΤΟΜΟΣ Β.
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
- Δ.ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤ/ΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν.ΚΑΦΟΥΣΗ -ΑΘΗΝΑ 1987
- Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ -ΤΟΜΟΣ Α" ΙΩΑΝΝΗ Γ.ΤΖΟΑΝΝΟΥ- ΑΘΗΝΑ
+ 1981
- ΣΤ. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΚΕΠΑ -ΑΘΗΝΑ 1987
- Ζ.ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΕΚΔ. 1989-1990) ΓΙΑ ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ /ΠΙ-
ΣΤΟΠ /ΚΩΝ.
- Η.ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΣ: 1937-88-89 ΕΚΔΟΣΕΙΣ
- Θ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ Κ. ΑΝΔΡΕΑ ΓΑΛΑΝΗ.
ΠΑΤΡΑ -1987
- Ι.ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ -ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡ.ΧΡΥΣΟΚΕΡΗ " ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΠΑΖΗΣΗ"
- Κ.ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι -ΑΘΑΝ.Δ.ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ- ΕΚΔΟΣ. ΟΕΔΒ -1983.

